

STM32 ile Gömülü Yazılım

5 Mayıs 2021 Çarşamba

07:50

[Giriş](#)

[01 GPIO](#)

[02 EXTI](#)

[03 DMA](#)

[04 ADC](#)

[05 DAC](#)

[06 TIMER](#)

[07 PWM](#)

[08 UART](#)

[09 SPI](#)

[10 I2C](#)

[11 USB](#)

Giriş

5 Mayıs 2021 Çarşamba 08:02

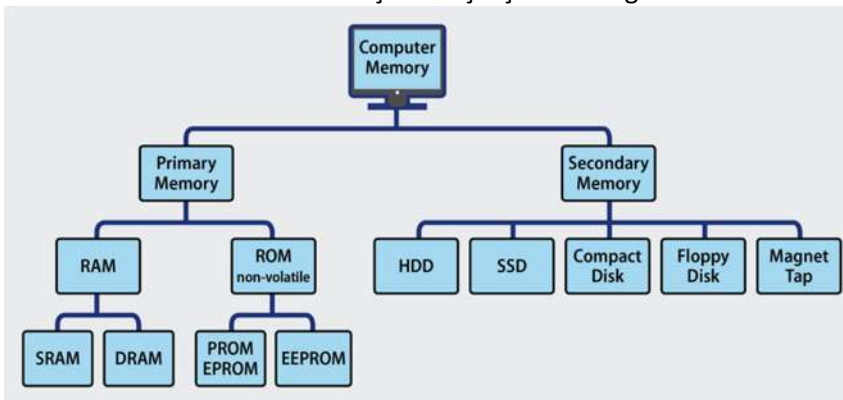
Giriş

Kaynaklar

- Bu belge oluşturulurken <https://www.udemy.com/course/stm32f4-discovery-kart-ile-arm-dersleri/> linkteki eğitim kursu izlenirken alınan notlardan oluşmaktadır.

Giriş

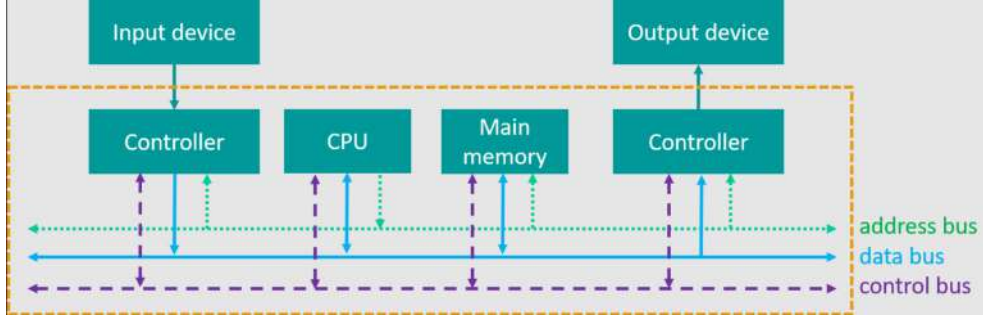
- <https://www.elektrikport.com/universite/gomulu-sistem-nedir/8658#ad-image-0> ile <https://maker.robotistan.com/mikroislemci/> linkteki Gömülü Sistem, Mikroişlemci, Mikrodenetleyici nedir sorularına cevap veren yazıları okuyabilirsiniz.
- <https://coskuntasdemir.com/gomulu-yazilimlar/stm32-hal-donanim-soyutlama-katmani-kutuphaneleri.html> linkten donanım soyutlama katmanı hakkındaki yazıyı okuyabilirsiniz.
- Mikroişlemci yapısında bir CPU (Central Processing Unit), ön bellek ve Input/Output (Giriş/Çıkış) birimleri bulunan devrelere microprocessor denir.
- Bu üç temel unsur birbirlerine bus, iletişim yolları ile bağlıdır.
- Mikroişlemcinin beyni CPU'dur. Veri akışı ve veri işleme bu birim sayesinde gerçekleşir.
- Bu veri işleme genellikle CPU içerisinde yer alan ALU (Aritmetic Logic Unit)'da uygulanır. Bu birimde sayısal ve lojik işlemler yapılır. Tüm dijital elektronik işlemler CPU'ların en temel işlemleridir.
- CPU'ların içerisinde 8-16-32-64 bitlik registerler bulunmaktadır. Register, bilgilerin geçici sürede depolanmasını sağlarlar.
- CPU'lar, mikroişlemcinin hafızasındaki programları bulma, çağırma ve onları çalıştırma görevi görürler. Veri İşleme Adımları; Veriyi Getirmek (Fetch), Veriyi Çözmek (Decode), Veriyi İşlemek (Execute), Veriyi Hafızata, Geri Depolamak (Store)
- Merkezi işlem birimi, **üç** birimden oluşur.
 - Aritmetik Mantık Birimi (ALU)**, hafıza biriminden gelen verilerin işlenmesinde görev alır. Bu işlemlerise aritmetik olarak toplama, çıkarma, bölme ve çarpma. İkili sayı tabanındaki (binary) mantık işlemleri VE (AND), OR (VEYA) ve bit kaydırma işlemleridir.
 - Kayıtçılar (Registers)**, hafızadaki veriler ALU tarafından işlenirken kullanılan geçici ve kalıcı saklayıcılar. Registerler işlemcinin çekirdeğinde olduklarından verilere ulaşmak daha hızlı gerçekleşir.
 - Kontrol Birimi (CU)**, işlemcinin çalışmasını yönlendiren birimdir. İşlemci içerisindeki ve dışarısındaki birimlerin senkron şekilde çalışmasını sağlar.

- RAM, ROM ve EEPROM, hafızanın temel birimleridir. Mikroişlemciye atılan veriler ilk olarak hafızaya gelir ve burada depolanır. CPU'ların doğrudan eriştiği birim bellektir. Bellekte iki tane birincil hafıza birimi vardır.
 - RAM (Random Access Memory)**, mikroişlemcinin elektrik alması durumunda **geçici hafıza** olarak kullandığı birimdir. Elektrik kesildiği zaman bu veriler silinir ve bir daha kullanılmaz. RAM, diğer hafıza birimleri gibi verileri önceden verilen bir sırayla dizmez. Bu sebeple ismi rastgele erişim bellek olarak konulmuştur. RAM, **Dinamik** Rastgele Erişim Bellek ve **Statik** Rastgele Erişim Bellek olmak üzere **ikiye** ayrılır.
 - ROM (Read Only Memory)**, **sadece okunabilir** bir bellektir. Elektrik kesildiğinde bu bellekteki veriler silinmez. ROM üzerindeki yazılmış fabrikasyon yazılımlar kullanıcılar tarafından değiştirilip,

silinemez.

- **EEPROM (Electrically Erasable Programmable Read-Only Memory)**, elektrik ile defalarca yazılıp silinebilen bellektir. Elektrik kesildiğinde bu bellekteki veriler silinmez. Flash belleklerde bir eeprom türüdür.

- Giriş - Çıkış birimleri mikroişlemci ile dış dünyanın sinyaller aracılığı ile haberleştiği birimdir. Bu giriş ve çıkışlar; Giriş/ Çıkış portları, harici elektronik birimler, fiziksel cihazlar ve yazılımlar olabilir.
- CPU'daki veri akışının aktarılması, bellek ve Giriş/Çıkış birimlerinin bağlantılarını sağlayan üç çeşit bus vardır.

Address Bus, verinin okunacağı veya verinin yazılacağı bölgeyi belirten adres bilgilerinin taşınmasını sağlar. Tek yönlü bir veri yoludur.

Data Bus, CPU'dan bellek ve Giriş/Çıkış portlarına veya bu birimlerden CPU'ya çift yönlü bir hat vardır.

Control Bus, mikroişlemci içindeki birimler arasında iletişimi sağlayan sinyalleri ileten, kontrol eden veri hattıdır. Her mikroişlemci farklı sayıda Control Bus'a sahiptir.

- Mikroişlemcili bir sistemin içerisinde bulunması gereken temel bileşenlerden RAM, ROM, ALU, kontrol ünitesi ve I/O ünitesini tek bir çip içerisinde barındıran entegre devreye microcontroller denir.
- Mikrodenetleyici, dışarıdan gelen bir veriyi hafızasına alan, derleyen ve sonucunda çıktı elde eden bir bilgisayardır. Mikrodenetleyicilerin yapısında; CPU, RAM, ROM, I/O Portları, Seri ve Paralel Portlar, Zamanlayıcılar, ADC ve DAC çevre birimleri
- Mikrodenetleyiciler gerçek zamanlı işlemlerde oldukça başarılıdır.
- Mikrodenetleyiciler herhangi bir işi çok küçük boyutlarda ve daha düşük enerjide yaparlar.
- Mikroişlemcili ile kontrol edilecek bir sistemi kurmak için gerekli olan minimum donanımda CPU, RAM, I/O bulunmalıdır. Bunlar arasında veri alışverişini sağlamak için ise veri yolu, adres yolu ve kontrol yolu gereklidir. Birimler arasındaki iletişimi sağlayan bu yolları yerleştirmek içinde bir anakart gereklidir.
- Mikrodenetleyici ile kontrol edilecek sistemde ise yukarıda saydığımız birimler tek zaten mikrodenetleyici içerisinde bulunmaktadır. Bu da maliyetin daha düşük olacağı anlamına gelir.
- Mikrodenetleyiciler çok az sayıda ve karmaşık olmayan komutlarla programlanabilen sistemlerdir.
- Mikrodenetleyiciler hız bakımından mikroişlemcilerden daha hızlıdır. Güç tüketimi mikrodenetleyicilerde daha azdır. Fiyatları mikroişlemcilere göre daha uygundur.
- Mikroişlemcili sistemlerde harici donanım desteği gerekli iken, mikrodenetleyicilerde bu gereklilik çok azdır.

Bellek ve Veri Yolu Mimarisi

- Bellek mimarisi, sistemin bellek kaynaklarının nasıl yapılandırıldığını ve yönetildiğini belirler.

- **ROM (Read-Only Memory)**

- Kalıcı veriler ve program kodu saklanır.
- Mikrodenetleyicinin yeniden başlatılmasında bile veriler silinmez.

- **Flash Memory**

- Program ve veri saklama için kullanılan yeniden programlanabilir ROM türüdür.
- Genellikle firmware ve yazılım güncellemeleri burada saklanır.

- **SRAM (Static RAM)**

- Geçici veri depolama için kullanılır.
- Hızlı erişim süresine sahiptir ve genellikle çalışma sırasında kullanılan veri ve değişkenler burada saklanır.

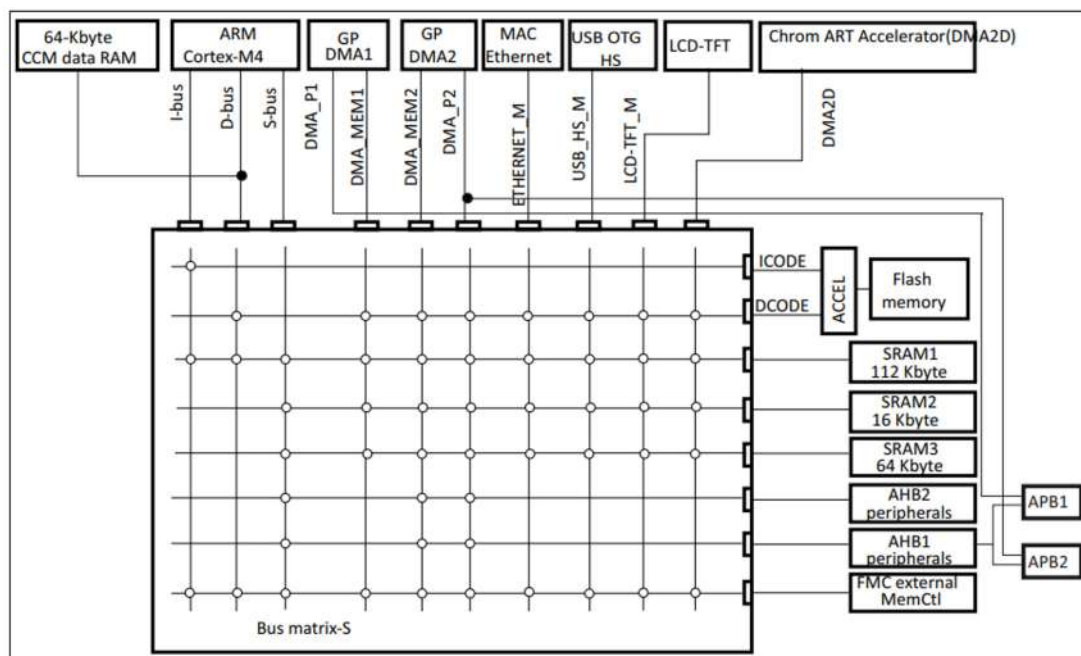
- **EEPROM (Electrically Erasable Programmable ROM)**

- Küçük veri parçalarını kalıcı olarak saklamak için kullanılır.
- Elektriksel olarak silinebilir ve yeniden programlanabilir.

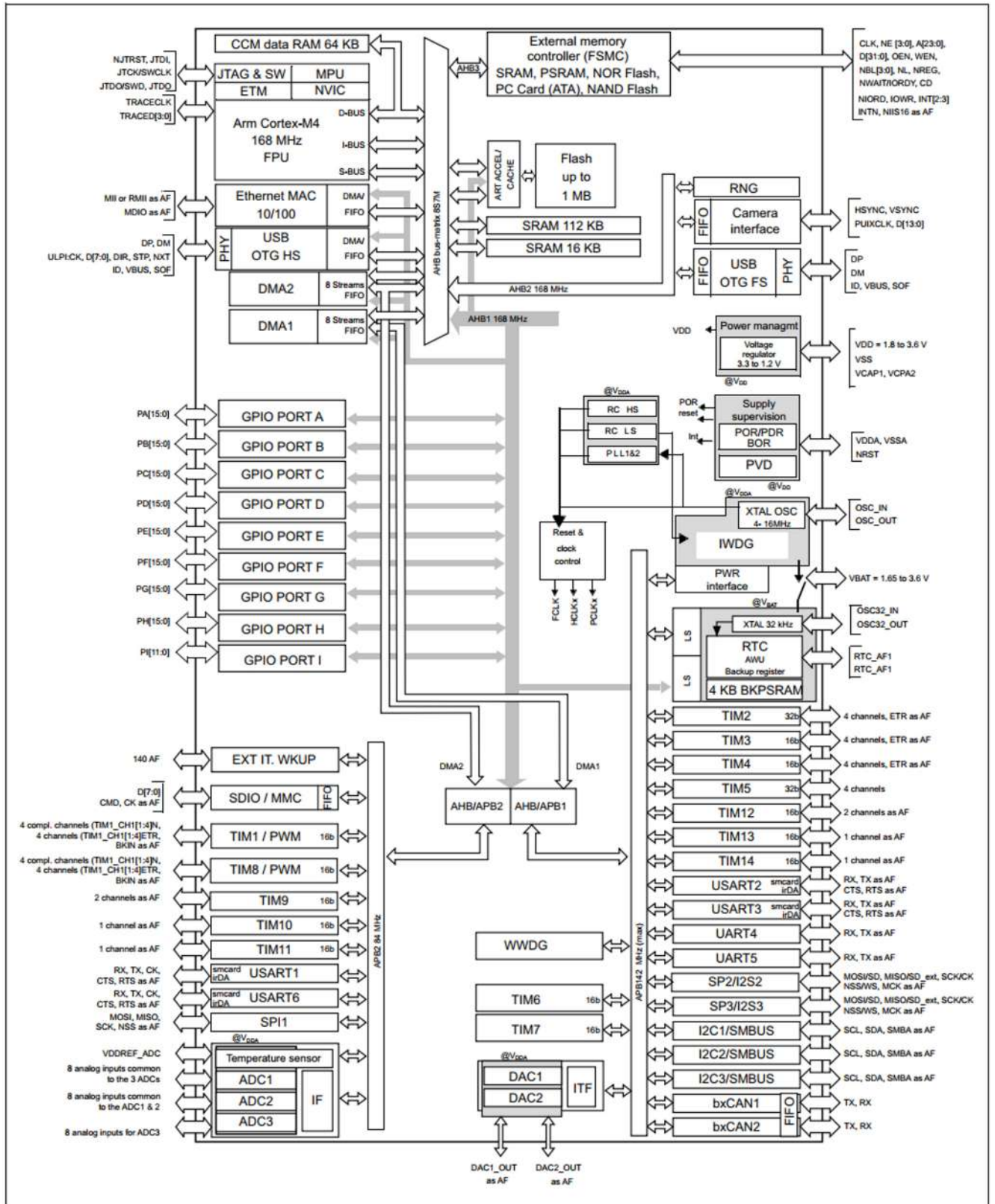
- **CCM (Core Coupled Memory)**

- ARM Cortex-M4 işlemcisine yakın, düşük gecikmeli bellek alanıdır.

- Yüksek performans gerektiren işlemler için kullanılır.
- Veri yolu mimarisi, farklı bileşenlerin birbirleriyle nasıl iletişim kurduğunu ve veri transferi yaptığını belirler.
 - **System Bus (Sistem Veri Yolu)**
 - CPU, bellek ve çevresel birimler arasındaki ana iletişim hattıdır.
 - ARM Cortex-M4 gibi işlemciler genellikle AHB (Advanced High-performance Bus) veya APB (Advanced Peripheral Bus) kullanır.
 - **AHB (Advanced High Performance Bus)**
 - Yüksek hızlı veri transferi sağlar.
 - Genellikle CPU, bellek ve yüksek hızlı çevresel birimler arasında kullanılır.
 - **APB (Advanced Peripheral Bus)**
 - Daha düşük hız gerektiren çevresel birimler için kullanılır.
 - Daha az karmaşıktır ve daha az güç tüketir.
 - **DMA (Direct Memory Access)**
 - CPU müdahalesi olmadan veri transferi yapar.
 - Bellekler ve çevresel birimler arasında hızlı veri transferi sağlar.
 - **Bus Matrix:**
 - Birden fazla master ve slave bileşenin aynı anda veri transferi yapmasını sağlar.
 - STM32F407 şemasında görüldüğü gibi, bus matrix-S veri yollarını birbirine bağlar ve verimli veri transferi sağlar.
 - **I-bus, D-bus ve S-bus** veri yolları ile bellek ve çevresel birimlere bağlanır. I-bus **talimatlar** için, D-bus **veriler** için ve S-bus **sistem veri yolu** için kullanılır.
- STM32F407 mikrodenetleyicisinin sistem mimarisi, 32-bit çok katmanlı AHB veri yolu matrisi üzerine kuruludur. Bu matriste sekiz master ve yedi slave bileşen bulunur:
 - Master bileşenler, veri yolu üzerinde kontrol yetkisine sahiptir ve veri transferini başlatabilir. İşlemci veya DMA gibi master bileşenler, veri yolu üzerinden slave bileşenlere erişim talimatları göndererek veri okuyabilir veya yazabilir.
 - Cortex®-M4 with FPU core I-bus, D-bus and S-bus
 - DMA1 memory bus
 - DMA2 peripheral bus
 - Ethernet DMA bus
 - USB OTG HS DMA bus
 - Slave bileşenler, genellikle veri depolama veya belirli bir işlevi yerine getirme rolüne sahiptir. Bunlar, kendi başlarına aktif olarak veri yolu üzerinde veri transferi başlatamazlar. Bu yüzden veri alışverişi yapabilmek için bir master bileşenin aktivasyonuna ve yönlendirmesine ihtiyaç duyarlar.
 - Internal Flash memory ICode bus
 - Internal Flash memory DCode bus
 - Main internal SRAM1 (112 KB)
 - Auxiliary internal SRAM2 (16 KB)
 - AHB1 peripherals including AHB to APB bridges and APB peripherals
 - AHB2 peripherals
 - FSMC

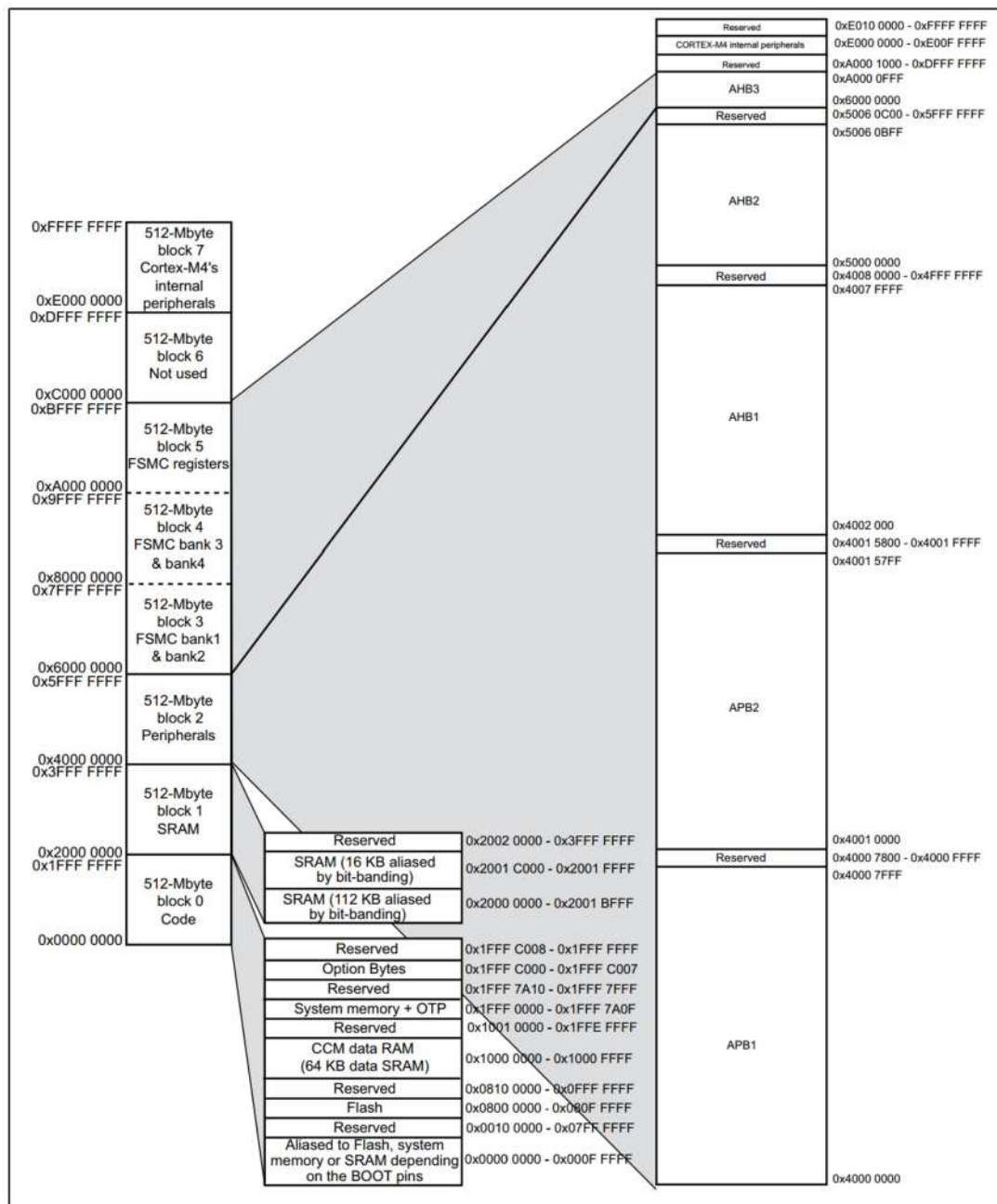
Block Diagram

Memory Map

- İşlemcimiz veri yolu 32 bittir.
- 2^{32} işleminden 4.294.967.296 sonucu çıkar ve bu 4GB adresleyebilme kapasitesi olduğunu söyler. Bu sayıyı decimalden hep formatına çevirirsek 1 0000 0000 sayısını verir ve bundan 1 çıkarırsak FFFF FFFF sayısını verir. Adres uzayım 0x00000000 dan başlar 0xFFFFFFFF'a kadar devam eder.
- Hex formatta her bir rakam 4 bite denk gelir.

Reserved	0xE010 0000 - 0xFFFF FFFF
CORTEX-M4 internal peripherals	0xE000 0000 - 0xE00F FFFF
Reserved	0xA000 1000 - 0xDFFF FFFF
Reserved	0xA000 0FFF
AHB3	0x6000 0000
Reserved	0x5006 0C00 - 0x5FFF FFFF
	0x5006 0BFF

01 GPIO

5 Mayıs 2021 Çarşamba

08:02

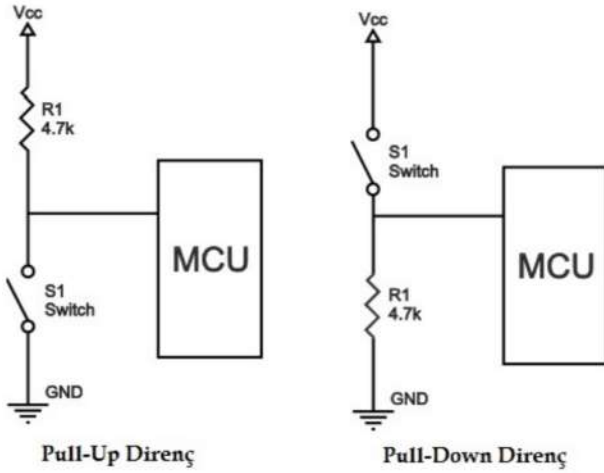
01 GPIO

Giriş

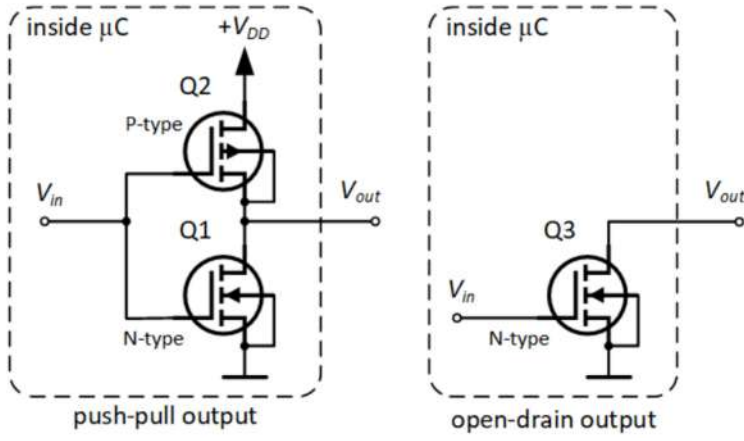
- Butonlar ve anahtarlar mikrodenetleyiciye giriş pini üzerinden lojik 1 ve lojik 0 olarak bilgi girişini sağlayan mekanik elemanlardır.

Bağlantılar

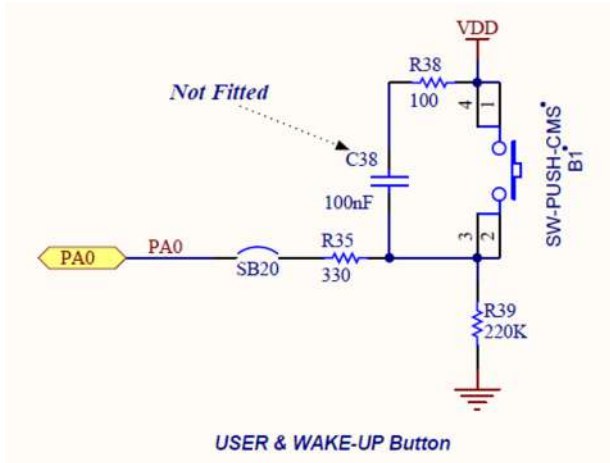
- Pull-Up** bağlantıda GPIO girişi direnç üzerinden + beslemeye (VCC/VDD) bağlanır.
 - Butona basılmadığı durumda GPIO girişinde lojik 1 vardır.
 - Butona basıldığı durumda girişe 0V (lojik 0) uygulanmış olur.
- Pull-Down** bağlantıda, GPIO girişi direnç üzerinden GND ye bağlanır.
 - Butona basılmadığı durumda girişte lojik 0 bulunur.
 - Butona basıldığı durumda buton üzerinden lojik 1 uygulanmış olur.

- Push-pull** çıkışlar, bir pini yüksek veya düşük seviyeye aktif bir şekilde çekebilir. Bu yapılandırmada, çıkış aşamasında genellikle iki transistör bulunur: biri çıkışı VCC'ye (yüksek voltaj) çekerken, diğeri çıkışı toprak seviyesine (düşük voltaj) çeker. Bu iki transistör birbirinin tamamlayıcısı olarak çalışır; **biri açıkken diğeri kapalıdır**. Bu sayede çıkış hızlı bir şekilde yüksekte düşüğe veya düşüğe yükseğe geçebilir. Push-pull çıkışlar genellikle LED'ler veya iç direnci olan diğer yüklerle kullanılır.
 - Daha hızlı geçiş hızları sağlar çünkü çıkış direk olarak hem yüksek hem de düşük voltaj seviyelerine çekilebilir.
 - Çıkışta bulunan iki transistör sayesinde daha yüksek akım taşıyabilir.
 - Kısa devre riski daha yüksektir. Eğer her iki transistör de yanlışlıkla aynı anda aktif olursa, Vcc ve toprak arasında direkt bir bağlantı oluşur.
- Open drain** (veya open collector) çıkışında, çıkış noktasında yalnızca bir transistör bulunur ve bu transistör çıkışı yalnızca toprağa (düşük seviyeye) çekebilir. Yüksek seviyeye çıkması için harici bir çekme direncine (pull-up resistor) ihtiyaç duyar. Bu direnç, çıkışı VCC'ye çekerken transistör kapalıdır.
 - Birden fazla open drain çıkışı aynı hat üzerinde bağlanabilir (örneğin I²C gibi veri yollarında kullanılır). Bu, birbiri ile iletişim halinde olan cihazların çakışmadan veri alışverişinde bulunmasını sağlar.
 - Transistör yalnızca tek bir yönde çalıştığı için tasarım daha basit olabilir.
 - Harici bir çekme direncine ihtiyaç duyar.
 - Genellikle push-pull çıkışlara göre daha yavaş geçiş hızlarına sahiptir.

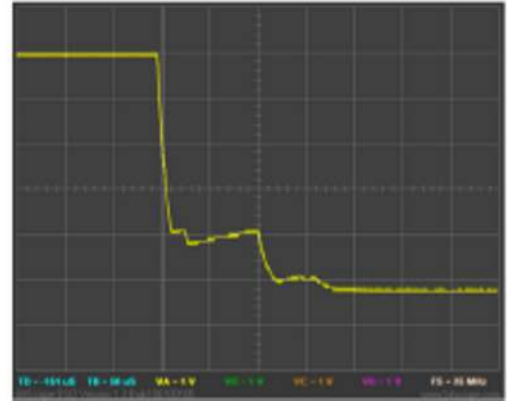
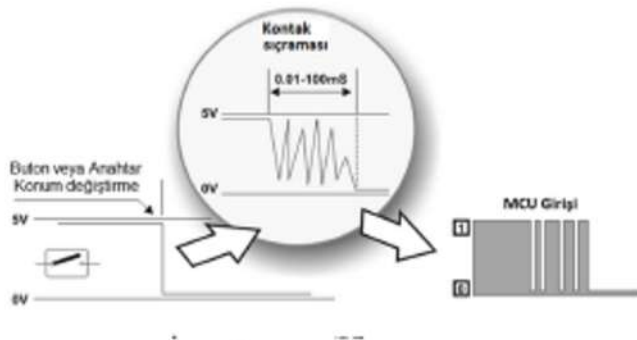

- Resimde görüldüğü gibi STM32F446RE Nucleo bordunda kullanıcı butonu A portunun 0. pinine bağlı ve pull down durumundadır.

Ark

Buton ve anahtarda konum değiştiğinde arkten dolayı mikrodnetleyici girişinde çok sayıda istenmeyen lojik değeri oluşur. Bu duruma ark deniyor.

- Ark problemini <https://akademi.robotlinkmarket.com/buton-arki-nedir-nasil-cozulur/> linkten donanımsal ve yazılımsal olarak paylaşılan çözümleri inceleyip uygulayabiliriz.

Kontrol Yöntemleri

- GPIO pinlerini kontrol etmek için iki temel yöntem vardır. Bunlar interrupt ve polling. İşlemcinin ve uygulamanın gereksinimlerine bağlı olarak her iki yöntem de tercih edilebilir.
- Polling yöntemi**, mikrodnetleyici tarafından belirli bir durumun sürekli olarak kontrol edilmesine dayanır. Örneğin, bir GPIO pininin durumu sürekli bir döngü içinde kontrol edilebilir. Avantajları basit ve doğrudan bir yaklaşım ile donanım ve yazılım karmaşıklığı düşüktür. Dezavantajları sürekli olarak işlem yaparak sistem kaynaklarını tüketir. Anında tepki verme yeteneği sınırlıdır. Basit uygulamalarda veya sürekli düşük güç tüketimi gerektiren durumlarda tercih edilebilir. Kescmelerin işlemi engelleyeceği veya karmaşık hale getireceği durumlarda kullanışlıdır. Zamanlama veya hızlı tepki gerekli olmadığında kullanılabilir.
- Interrupt yöntemi**, bir olay (örneğin, GPIO pininin durum değiştirmesi) gerçekleştiğinde normal programın

çalışmasını kesip belirli bir kesme servis rutinini çalıştırarak olaya tepki verir.

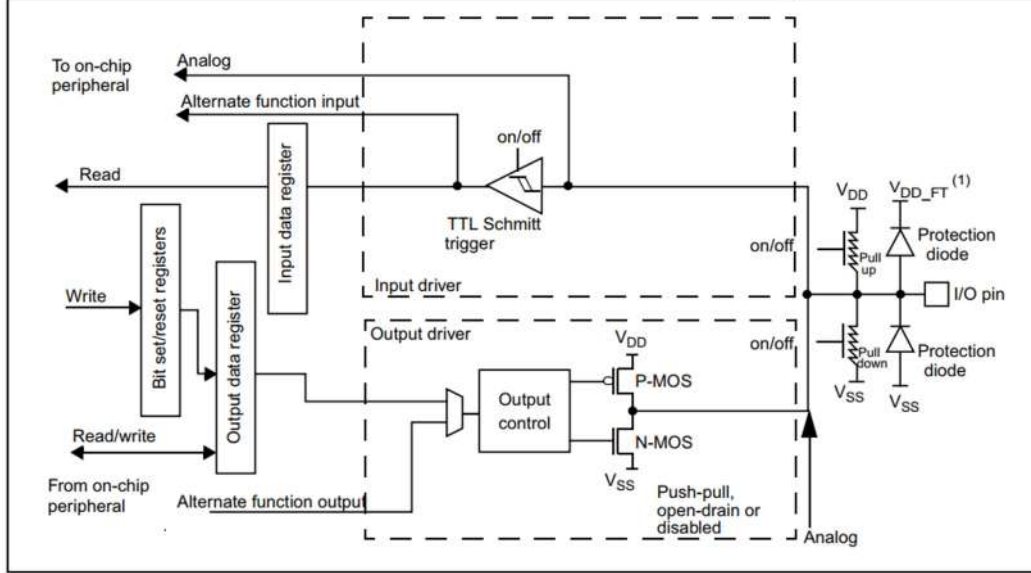
Avantajları düşük enerji tüketimi, çünkü işlemci, beklenmeyen olaylar olana kadar bekler. Anında tepki verme yeteneği yüksektir.

Dezavantajları, Kod karmaşıklığı ve debug işlemleri artabilir. Zamanlaması hassas olabilir ve bazı durumlarda kesmeler birbirini engelleyebilir.

Anında tepki gerektiren durumlarda (örneğin, düğme basıldığında). Enerji tüketiminin daha fazla toleranslı olduğu durumlarda. Sık sık kontrol etmenin pratik olmadığı durumlar için uygun bir seçenektir.

- Genel olarak, interrupt yöntemi, enerji tüketimi veya anında tepki gereksinimleri gibi durumlarda daha uygun olabilirken, sadece belirli durumlarda kontrol yapılması gereken basit uygulamalarda polling sorgulama kullanılabilir.

Birim Yapısı

Register

Offset	Register	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		
0x00	GPIOx_MODER (where x = C..I/J/K)	MODER15[1:0]		MODER14[1:0]		MODER13[1:0]		MODER12[1:0]		MODER11[1:0]		MODER10[1:0]		MODER9[1:0]		MODER8[1:0]		MODER7[1:0]		MODER6[1:0]		MODER5[1:0]		MODER4[1:0]		MODER3[1:0]		MODER2[1:0]		MODER1[1:0]		MODER0[1:0]			
	Reset value	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0x04	GPIOx_OTYPER (where x = A..I/J/K)	Reserved																OT15	OT14	OT13	OT12	OT11	OT10	OT9	OT8	OT7	OT6	OT5	OT4	OT3	OT2	OT1	OT0		
	Reset value																	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x08	GPIOx_OSPEEDR (where x = A..I/J/K except B)	OSPEEDR15[1:0]		OSPEEDR14[1:0]		OSPEEDR13[1:0]		OSPEEDR12[1:0]		OSPEEDR11[1:0]		OSPEEDR10[1:0]		OSPEEDR9[1:0]		OSPEEDR8[1:0]		OSPEEDR7[1:0]		OSPEEDR6[1:0]		OSPEEDR5[1:0]		OSPEEDR4[1:0]		OSPEEDR3[1:0]		OSPEEDR2[1:0]		OSPEEDR1[1:0]		OSPEEDR0[1:0]			
	Reset value	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0x0C	GPIOx_PUPDR (where x = C..I/J/K)	PUPDR15[1:0]		PUPDR14[1:0]		PUPDR13[1:0]		PUPDR12[1:0]		PUPDR11[1:0]		PUPDR10[1:0]		PUPDR9[1:0]		PUPDR8[1:0]		PUPDR7[1:0]		PUPDR6[1:0]		PUPDR5[1:0]		PUPDR4[1:0]		PUPDR3[1:0]		PUPDR2[1:0]		PUPDR1[1:0]		PUPDR0[1:0]			
	Reset value	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0x10	GPIOx_IDR (where x = A..I/J/K)	Reserved																IDR15	IDR14	IDR13	IDR12	IDR11	IDR10	IDR9	IDR8	IDR7	IDR6	IDR5	IDR4	IDR3	IDR2	IDR1	IDR0		
	Reset value																	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
0x14	GPIOx_ODR (where x = A..I/J/K)	Reserved																ODR15	ODR14	ODR13	ODR12	ODR11	ODR10	ODR9	ODR8	ODR7	ODR6	ODR5	ODR4	ODR3	ODR2	ODR1	ODR0		
	Reset value																	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x18	GPIOx_BSRR (where x = A..I/J/K)	BR15	BR14	BR13	BR12	BR11	BR10	BR9	BR8	BR7	BR6	BR5	BR4	BR3	BR2	BR1	BR0	BS15	BS14	BS13	BS12	BS11	BS10	BS9	BS8	BS7	BS6	BS5	BS4	BS3	BS2	BS1	BS0		
	Reset value	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0x1C	GPIOx_LCKR (where x = A..I/J/K)	Reserved																LCKK	LCK15	LCK14	LCK13	LCK12	LCK11	LCK10	LCK9	LCK8	LCK7	LCK6	LCK5	LCK4	LCK3	LCK2	LCK1	LCK0	
	Reset value																	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x20	GPIOx_AFRL (where x = A..I/J/K)	AFRL7[3:0]				AFRL6[3:0]				AFRL5[3:0]				AFRL4[3:0]				AFRL3[3:0]				AFRL2[3:0]				AFRL1[3:0]				AFRL0[3:0]					
	Reset value	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0x24	GPIOx_AFRH (where x = A..I/J)	AFRH15[3:0]				AFRH14[3:0]				AFRH13[3:0]				AFRH12[3:0]				AFRH11[3:0]				AFRH10[3:0]				AFRH9[3:0]				AFRH8[3:0]					
	Reset value	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

- **GPIOx_MODER (Mode Register)**, her pin için iki bit kullanılır. Giriş, çıkış, alternatif fonksiyon veya analog modunu seçmek için kullanılır.
- **GPIOx_OTYPER (Output Type Register)**, her pin için bir bit kullanılır. Push-pull veya Open-drain çıkış tipini seçmek için kullanılır.
- **GPIOx_OSPEEDR (Output Speed Register)**, her pin için iki bit kullanılır. Çıkış hızını kontrol etmek için kullanılır.
- **GPIOx_PUPDR (Pull-up/Pull-down Register)**, her pin için iki bit kullanılır. Dahili pull-up veya pull-down direncini etkinleştirmek için kullanılır.
- **GPIOx_IDR (Input Data Register)**, her pin için bir bit kullanılır. Pinin mevcut durumunu okumak için kullanılır.
- **GPIOx_ODR (Output Data Register)**, her pin için bir bit kullanılır. Çıkış durumunu ayarlamak veya temizlemek için kullanılır.
- **GPIOx_BSRR (Bit Set/Reset Register)**, her pin için iki bit içerir. Bir GPIO pininin durumunu set etmek veya resetlemek için kullanılır.
- **GPIOx_LCKR (Lock Register)**, her pin için bir bit içerir. GPIO pin konfigürasyonunun kilitlenmesini sağlar.
- **GPIOx_AFRL ve GPIOx_AFRH (Alternate Function Low/High Register)**, her biri 32-bit uzunluğunda iki registerdır ve her pin için dört bit içerir. GPIO pinlerinin alternatif fonksiyonlarını belirlemek için kullanılır.

02 EXTI

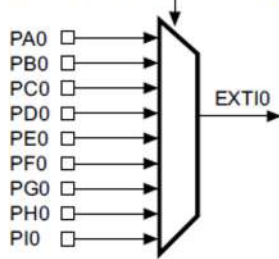
5 Mayıs 2021 Çarşamba 08:02

02 EXTI

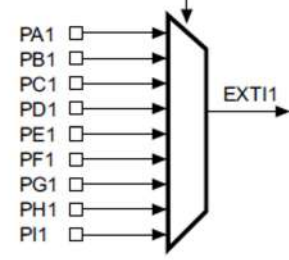
Giriş

- Polling method sürekli işleciyi meşgul ettiği işlemlerdir. Bu işlemler için **while**, **for** döngüleri kullanılıyor.
- Önceliği yüksek işlerin mikrodenetleyici tarafından ana program akışını keserek yapılmasına interrupt denir.
- Eğer bir kesme kaynağından mikrodenetleyiciye uyarı gelirse mikrodenetleyici yapmakta olduğu işi bekletir, kesme alt programına gider, o programı icra eder, daha sonra ana programda kaldığı yerden devam eder.
- Kesmeleri genellikle çok hızlı yapılması gereken işlemlerde, anlık tepki verilmesi gereken yerlerde kullanırız.
- Harici bir kaynaktan oluşan olaylardan dolayı meydana gelen kesmelere, harici kesmeler denir. Harici kaynak olarak, dış ortamdan pinler vasıtasıyla gelecek kesme ve kandi içindeki donanımlardan gelen kesmeleri anlayabiliriz.
- STM32F407 mikrodenetleyicisi için porttaki 0.pin EXTI0 kanalına bağlıdır.

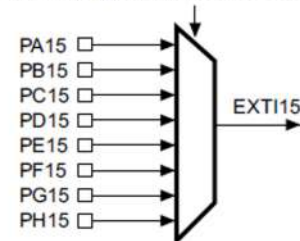
EXTI0[3:0] bits in the SYSCFG_EXTICR1 register

EXTI1[3:0] bits in the SYSCFG_EXTICR1 register

EXTI15[3:0] bits in the SYSCFG_EXTICR4 register

- Bunlar dışında 7 tane daha kanal vardır. Toplamda 23 kanal vardır.

EXTI line 16 is connected to the PVD output

EXTI line 17 is connected to the RTC Alarm event

EXTI line 18 is connected to the USB OTG FS Wakeup event

EXTI line 19 is connected to the Ethernet Wakeup event

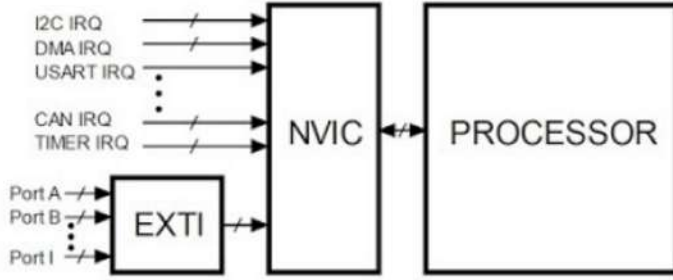
EXTI line 20 is connected to the USB OTG HS (configured in FS) Wakeup event

EXTI line 21 is connected to the RTC Tamper and TimeStamp events

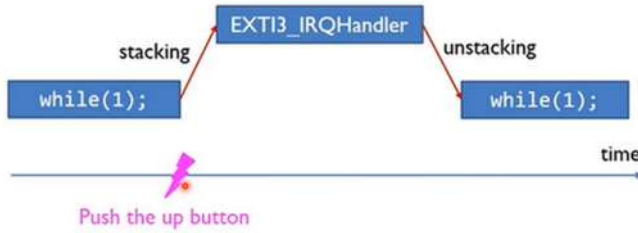
EXTI line 22 is connected to the RTC Wakeup event

- Karmaşık kesme isteklerinin işlemciye sürekli yük getirmemesi için işlemci içerisinde özel bir donanım bloğu oluşturulmuştur. Bu donanıma interrupt controller adı verilir.
- Kesme kontrolörü haklı bir sebeple gelen kesme isteği neticesinde düzgün işleyen programı askıya alarak kesme fonksiyonu (interrupt function) olarak adlandırılan özel kod parçasını işlemeye başlar.
- Kesme fonksiyonunun işletilmesinin bitiminde program kaldığı yerden çalışmaya devam eder.

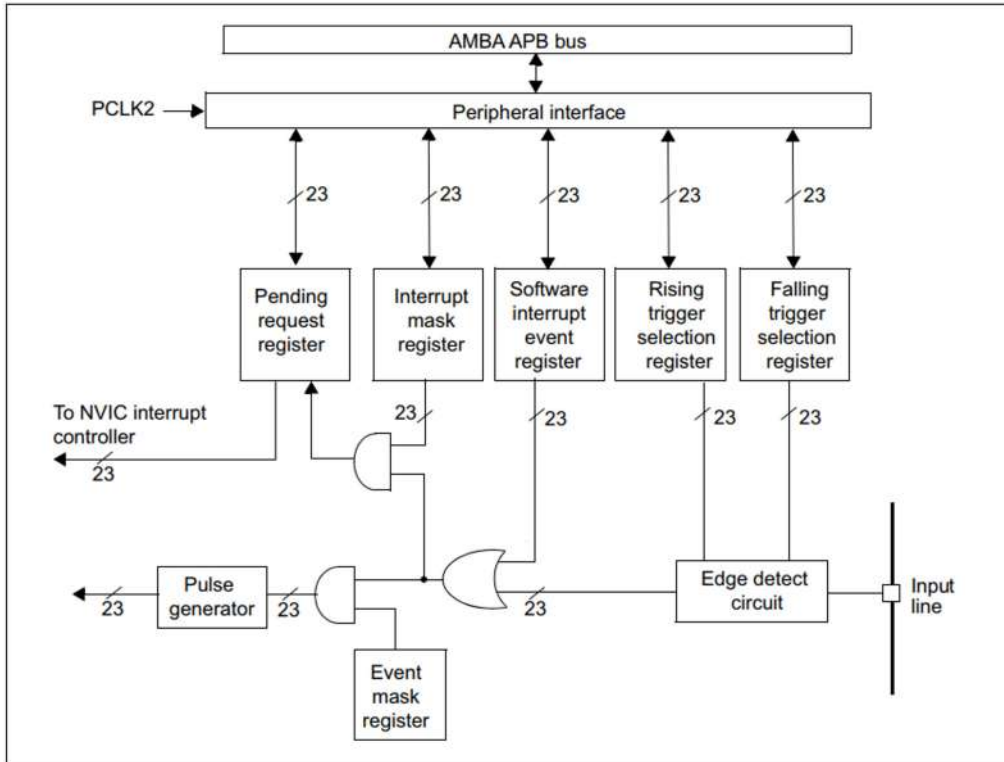
- NVIC kontrolör mikroişlemci içerisindeki önemli donanım kesmelerini (DMA, USART, CAN, I2C ve Timer gibi) ve ayrıca External Interrupt (EXTI) adı verilen donanım vasıtasıyla portlardan gelen kesmeleri kontrol eder.

- İnterrupt kullanmak için üç farklı yapıyı ayarlamak gerekiyor. SYSCFG, EXTI ve NVIC yapılarını ayarlanarak interrupt kullanabiliriz. İlk ikisi MCU ile alakalı iken üçüncüsü MPU ile alakalıdır.
- Hatlarımız dışardan multiplexer sayesinde içeriğiye bağlanıyor. Bu bağlanan hatlar aslında içeride EXTI Line olarak tanımlanıyor. Bu bağlantının birinden interrupt bekleniyor ve öncesinden SYSCFG ile söylemem gerekiyor.
- Aynı hatta bağlı yapıda birden fazla interrupt olamaz.
- Daha sonra hatlardan gelen interrupt görmemesi için maskelenmiş durumda olan hattı, EXTI ile önce kaldırmamız gerekiyor sonra gelen sinyalde yükselen kenarda mı yoksa düşen kenarda mı interrupt girmesini istediğimi belirtmem gerekiyor.
- En son bu gelen Interruptlar NVIC yapısında toplanıyorlar. Bu yapı ile birleşen hatlara IRQ olarak adlandırıyoruz.
- NVIC ayarlamasında MPU kısmında Interruptın geleceğini söylemem gerekiyor bunun için işlemcinin kendi datashetini kullanarak ulaşabiliriz.

Birim Yapısı

Register

Offset	Register	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0x00	SYSCFG_MEMRMP	Reserved																														MEM_MODE	
	Reset value																															x	x
0x04	SYSCFG_PMC	Reserved									MII_RMII_SEL		Reserved									Reserved											
	Reset value										0																						
0x08	SYSCFG_EXTICR1	Reserved															EXTI3[3:0]				EXTI2[3:0]				EXTI1[3:0]				EXTI0[3:0]				
	Reset value																0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x0C	SYSCFG_EXTICR2	Reserved															EXTI7[3:0]				EXTI6[3:0]				EXTI5[3:0]				EXTI4[3:0]				
	Reset value																0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x10	SYSCFG_EXTICR3	Reserved															EXTI11[3:0]				EXTI10[3:0]				EXTI9[3:0]				EXTI8[3:0]				
	Reset value																0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x14	SYSCFG_EXTICR4	Reserved															EXTI15[3:0]				EXTI14[3:0]				EXTI13[3:0]				EXTI12[3:0]				
	Reset value																0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x20	SYSCFG_CMPCR	Reserved																								READY		Reserved				CMP_PD	
	Reset value																									0						0	

- **SYSCFG_MEMRMP (Memory Remap Register)**, mikrodnetleyicinin bellek haritalamasını yapılandırmak için kullanılır. Bellek haritalaması, sistemdeki farklı bellek alanları arasındaki bağlantıları yönetir. Örneğin, boot sektörünü değiştirmek veya haritalamayı farklı bir bellek bölgesine taşımak için kullanılabilir.
- **SYSCFG_PMC (Peripheral Mode Configuration Register)**, çeşitli periferiklerin davranışlarını yapılandırmak için kullanılır. Özellikle çeşitli periferiklerin hangi güç modunda çalışacaklarını belirlemek için kullanılır.
- **SYSCFG_EXTICR (External Interrupt Configuration Registers)**, harici kesmelerin hangi pinlere bağlı olduğunu yapılandırmak için kullanılır. Genellikle harici donanım kesmelerini bir GPIO pinine atanabilir ve bu registerlar aracılığıyla bu atamalar yapılır.
- **SYSCFG_CMPCR (Compensation Cell Control Register)**, gerilim takibi ve düzeltme için kullanılır. Gerilim takibi, mikrodnetleyicinin çalışma gerilimini izleyerek enerji verimliliğini artırabilir.

Offset	Register	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0x00	EXTI_IMR	Reserved										MR[22:0]																					
	Reset value											0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x04	EXTI_EMR	Reserved										MR[22:0]																					
	Reset value											0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x08	EXTI_RTISR	Reserved										TR[22:0]																					
	Reset value											0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x0C	EXTI_FTSR	Reserved										TR[22:0]																					
	Reset value											0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x10	EXTI_SWIER	Reserved										SWIER[22:0]																					
	Reset value											0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x14	EXTI_PR	Reserved										PR[22:0]																					
	Reset value											0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

- **EXTI_IMR (Interrupt Mask Register)**, harici kesmelerin genel olarak etkinleştirilip etkinleştirilmeyeceğini kontrol eder. Her bit, belirli bir harici kesme hattını temsil eder ve bu bitlerin set olması, ilgili kesmenin etkinleştirildiği anlamına gelir.
- **EXTI_EMR (Event Mask Register)**, EXTI modülü, hem kesme (interrupt) hem de event modlarında çalışabilir. Belirli bir harici kesme hattının olay modunda çalışıp çalışmayacağını kontrol eder. Yine, her bit belirli bir kesme hattını temsil eder.
- **EXTI_RTISR (Rising Trigger Selection Register)**, bir harici kesmenin hangi kenardan rising edge tetikleneceğini belirler. Her bit, bir kesme hattını temsil eder ve bu bitlerin set olması, ilgili kesmenin yükselen kenardan tetikleneceği anlamına gelir.
- **EXTI_FTSR (Falling Trigger Selection Register)**, bir harici kesmenin hangi kenardan falling edge tetikleneceğini belirler. Yine, her bit bir kesme hattını temsil eder ve bu bitlerin set olması, ilgili kesmenin düşen kenardan tetikleneceği anlamına gelir.
- **EXTI_SWIER (Software Interrupt Event Register)**, yazılımsal olarak bir harici kesme talebi oluşturmak için kullanılır. Her bit, belirli bir harici kesmeyi temsil eder ve bu bitin set olması, ilgili kesme hattına bir yazılımsal talep gönderileceği anlamına gelir.
- **EXTI_PR (Pending Register)**, hangi harici kesmelerin beklediğini gösterir. Her bit, belirli bir kesme hattını temsil eder ve bu bitlerin set olması, ilgili kesmenin beklediği anlamına gelir. Yazılım tarafından temizlenmelidir.

03 DMA

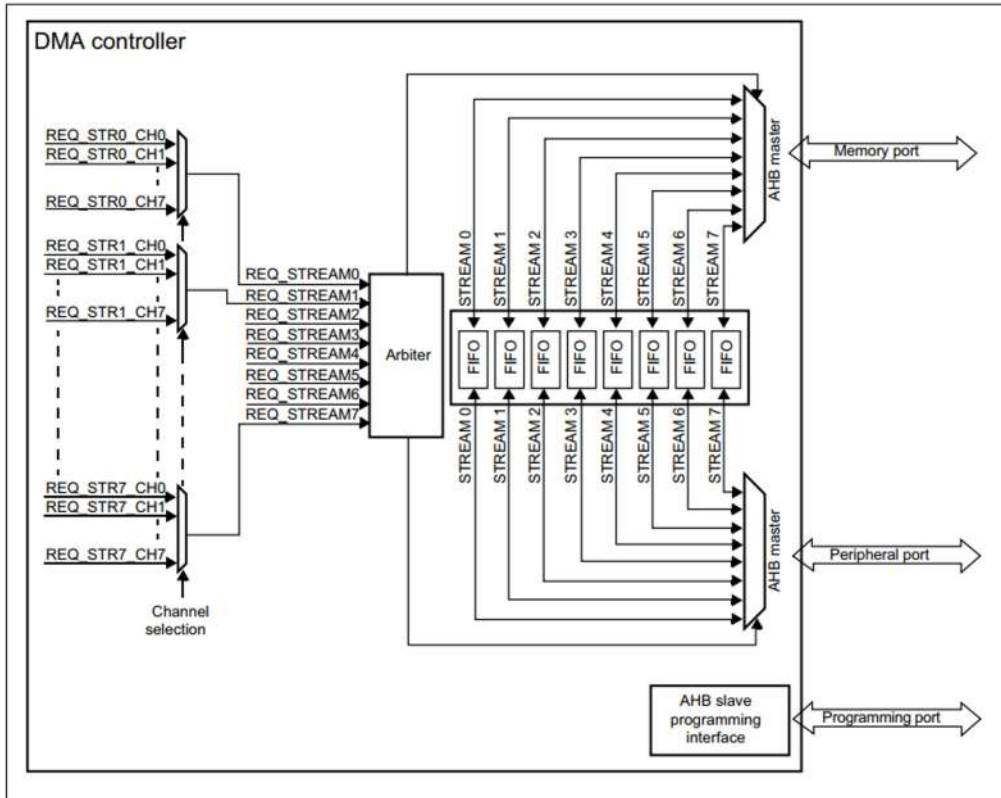
5 Mayıs 2021 Çarşamba 08:03

03 DMA

Giriş

- <https://mikrodunya.wordpress.com/2016/06/23/dma-direct-memory-access-dogrudan-bellek-erisimi/>
- **DMA** (Direct Memory Adres), veri transferlerini hiç bir CPU işlemini kullanmadan sağlaması amacıyla oluşturulmuştur.
- Çeşitli çevre birimlerinden okuduğumuz verileri bir değişkene atarız. Bu değişkenler RAM'de depolanır. Bu işlem normalde çevre birimlerinde okunan verinin CPU'ya alınıp ardından RAM'e yazılır. Ancak CPU kullanımı hem işlemciyi yorar hemde kayıplara yol açar. DMA sayesinde verileri direk olarak **RAM'e** yazma imkanı buluruz.
- DMA donanımı CPU'dan bağımsız olarak verilerimizi hızlı bir şekilde kaynak adresten hedef adrese aktarır.
 - **peripheral -> memory**, bir çevre biriminden (peripheral) gelen veri doğrudan belleğe (memory) aktarılır.
 - **memory -> peripheral**, bellekten (memory) alınan veri doğrudan bir çevre birimine (peripheral) gönderilir.
 - **memory -> memory**, bir bellek bölgesindeki (memory) veri başka bir bellek bölgesine aktarılır.
- Bu sayede CPU'nun yükünü hafifletmiş oluruz. Sistem sanki 2 CPU ile çalışıyormuş gibi düşünebiliriz. Örneğin bilgisayarlarımızda bulunan 4 gerçek 4 sanal çekirdekteki sanal, aslında DMA diyebiliriz. DMA isteği için çevresel birim tarafından (ADC, DAC, I2C vs) DMA kontrolcüsüne istek gönderilir, kontrolcüde bu isteğin sırası gelince ilgili çevresel birime geri bildirimde bulunur ve işlem kaynak adresten hedef adrese doğru gerçekleşir.
- DMA işlemi, özellikle **çok fazla veri** alışverişi yapıldığı durumlarda kullanılmalıdır. CPU Yükünü Azaltma, Verimlilik, Hız, Kesintisizlik gibi nedenlerden dolayı sistem performansını önemli ölçüde artırır.
- STM32F4'te iki adet DMA vardır. DMA1'in DMA 2'den kanal 1'in kanal 2'den yüksek olduğu bilinmektedir. Öncelik sırası belirtmek için dört seviye vardır. Low, Medium, High, Very High. Aynı anda birçok kanal kullanıldığında hangi kanalın öncelik değeri fazla ise ilk o kanal alınır. DMA'lar paralel olarak çalışmazlar, seri olarak çalışırlar. Bu nedenle hangisinin sırası geldi ise o anda o çalışır.

Birim Yapısı

- **AHB Master Portları:** Şemanın sağ tarafında görülen AHB Master portları, DMA'nın hem bellek portuna hem de peripheral portlara veri aktarımı yapabilmesini sağlar. Yüksek performanslı bir veri yolu olan AHB'yi kullanarak, verilerin hızlı bir şekilde taşınmasını sağlar.
 - **Programming Port,** DMA'nın programlanmasını ve yapılandırılmasını sağlar. Mikrodenetleyicinin çekirdeği (CPU), DMA'yı programlamak için bu portu kullanır. Bu port üzerinden DMA akışları, kanallar, öncelikler ve diğer parametreler ayarlanır.
 - **Memory Port,** DMA'nın belleğe erişmesini sağlar. Bellek portu üzerinden DMA, veriyi bellekten alabilir veya belleğe yazabilir.
 - **Peripheral Port,** DMA'nın peripheral cihazlarla veri alışverişini gerçekleştirir. Örneğin, bir UART cihazından veri almak veya bir ADC'den ölçülen veriyi bellek adresine aktarmak için bu port kullanılır.
- **Channel:** Şemanın sol tarafında, her bir kanal için (CH0-CH7) bir seçim süreci olduğunu görebiliriz. Bu kanallar, belirli bir donanım isteğine (örneğin, ADC, SPI, UART gibi) karşılık gelir. Her bir kanal belirli bir DMA akışına (Stream) atanabilir.
- **Streams:** Her bir DMA denetleyicisi 8 ayrı akışa sahiptir (Stream 0 - Stream 7). Bu akışlar, aynı anda birden fazla DMA işleminin yürütülmesine izin verir. Bir akış, belirli bir kaynaktan (örneğin, bir peripheral) veriyi alıp belirli bir hedefe (örneğin, bellek) iletebilir. Her akış, belirli bir kanal tarafından tetiklenir ve bu kanal üzerinden veri taşır.
Her bir stream, 8 olası kanal isteği arasından seçilebilecek bir DMA isteği ile ilişkilendirilmiştir. Çevresel birimlerden (TIM, ADC, SPI, I2C, vb.) gelen 8 request, her bir kanala bağımsız olarak bağlanır ve bu bağlantı ürünün uygulanmasına bağlıdır. DMA istek eşlemeleri için aşağıdaki tabloları inceleyebilirsiniz.

DMA1 request mapping

Peripheral requests	Stream 0	Stream 1	Stream 2	Stream 3	Stream 4	Stream 5	Stream 6	Stream 7
Channel 0	SPI3_RX	-	SPI3_RX	SPI2_RX	SPI2_TX	SPI3_TX	-	SPI3_TX
Channel 1	I2C1_RX	-	TIM7_UP	-	TIM7_UP	I2C1_RX	I2C1_TX	I2C1_TX
Channel 2	TIM4_CH1	-	I2S3_EXT_RX	TIM4_CH2	I2S2_EXT_TX	I2S3_EXT_TX	TIM4_UP	TIM4_CH3
Channel 3	I2S3_EXT_RX	TIM2_UP TIM2_CH3	I2C3_RX	I2S2_EXT_RX	I2C3_TX	TIM2_CH1	TIM2_CH2 TIM2_CH4	TIM2_UP TIM2_CH4
Channel 4	UART5_RX	USART3_RX	UART4_RX	USART3_TX	UART4_TX	USART2_RX	USART2_TX	UART5_TX
Channel 5	UART8_TX ⁽¹⁾	UART7_TX ⁽¹⁾	TIM3_CH4 TIM3_UP	UART7_RX ⁽¹⁾	TIM3_CH1 TIM3_TRIG	TIM3_CH2	UART8_RX ⁽¹⁾	TIM3_CH3
Channel 6	TIM5_CH3 TIM5_UP	TIM5_CH4 TIM5_TRIG	TIM5_CH1	TIM5_CH4 TIM5_TRIG	TIM5_CH2	-	TIM5_UP	-
Channel 7	-	TIM6_UP	I2C2_RX	I2C2_RX	USART3_TX	DAC1	DAC2	I2C2_TX

DMA2 request mapping

Peripheral requests	Stream 0	Stream 1	Stream 2	Stream 3	Stream 4	Stream 5	Stream 6	Stream 7
Channel 0	ADC1	SAI1_A ⁽¹⁾	TIM8_CH1 TIM8_CH2 TIM8_CH3	SAI1_A ⁽¹⁾	ADC1	SAI1_B ⁽¹⁾	TIM1_CH1 TIM1_CH2 TIM1_CH3	-
Channel 1	-	DCMI	ADC2	ADC2	SAI1_B ⁽¹⁾	SPI6_TX ⁽¹⁾	SPI6_RX ⁽¹⁾	DCMI
Channel 2	ADC3	ADC3	-	SPI5_RX ⁽¹⁾	SPI5_TX ⁽¹⁾	CRYP_OUT	CRYP_IN	HASH_IN
Channel 3	SPI1_RX	-	SPI1_RX	SPI1_TX	-	SPI1_TX	-	-
Channel 4	SPI4_RX ⁽¹⁾	SPI4_TX ⁽¹⁾	USART1_RX	SDIO	-	USART1_RX	SDIO	USART1_TX
Channel 5	-	USART6_RX	USART6_RX	SPI4_RX ⁽¹⁾	SPI4_TX ⁽¹⁾	-	USART6_TX	USART6_TX
Channel 6	TIM1_TRIG	TIM1_CH1	TIM1_CH2	TIM1_CH1	TIM1_CH4 TIM1_TRIG TIM1_COM	TIM1_UP	TIM1_CH3	-
Channel 7	-	TIM8_UP	TIM8_CH1	TIM8_CH2	TIM8_CH3	SPI5_RX ⁽¹⁾	SPI5_TX ⁽¹⁾	TIM8_CH4 TIM8_TRIG TIM8_COM

- **Arbiter:** DMA denetleyicisinde, aynı anda birden fazla akışın (Stream) çalışabileceğini söyledik. Ancak aynı anda birden fazla akışın aynı hedefe (örneğin, belleğe) erişmeye çalışması durumunda, bir çakışma

olabilir. Bu çakışmayı yönetmek için bir arbiter bulunur. Arbiter, hangi akışın öncelikli olacağına ve hangi akışın belleğe veya peripheral porta erişim sağlayacağına karar verir.

- **FIFO:** Her akışın (Stream) bir FIFO tampon belleği (buffer) vardır. Bu FIFO tamponları, veri akışını geçici olarak depolamak için kullanılır. FIFO kullanımı, DMA'nın veriyi daha etkin bir şekilde yönetmesine yardımcı olur, özellikle de veri hızları arasında bir uyumsuzluk olduğunda (örneğin, veri kaynağı veriyi çok hızlı gönderiyorsa veya hedef veriyi daha yavaş alıyorsa).

Register

Offset	Register	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
0x0000	DMA_LISR	Reserved				TCIF3	HTIF3	TEIF3	DMEIF3	Reserved	FEIF3	TCIF2	HTIF2	TEIF2	DMEIF2	Reserved	FEIF2	Reserved				TCIF1	HTIF1	TEIF1	DMEIF1	Reserved	FEIF1	TCIF0	HTIF0	TEIF0	DMEIF0	Reserved	FEIF0	
	Reset value					0	0	0	0	Reserved	0	0	0	0	0	Reserved	0					0	0	0	0	Reserved	0	0	0	0	0	0	Reserved	0
0x0004	DMA_HISR	Reserved				TCIF7	HTIF7	TEIF7	DMEIF7	Reserved	FEIF7	TCIF6	HTIF6	TEIF6	DMEIF6	Reserved	FEIF6	Reserved				TCIF5	HTIF5	TEIF5	DMEIF5	Reserved	FEIF5	TCIF4	HTIF4	TEIF4	DMEIF4	Reserved	FEIF4	
	Reset value					0	0	0	0	Reserved	0	0	0	0	0	Reserved	0					0	0	0	0	Reserved	0	0	0	0	0	0	Reserved	0
0x0008	DMA_LIFCR	Reserved				CTCIF3	CHTIF3	TEIF3	CDMEIF3	Reserved	CFEIF3	CTCIF2	CHTIF2	TEIF2	CDMEIF2	Reserved	CFEIF2	Reserved				CTCIF1	CHTIF1	CTEIF1	CDMEIF1	Reserved	CFEIF1	CTCIF0	CHTIF0	CTEIF0	CDMEIF0	Reserved	CFEIF0	
	Reset value					0	0	0	0	Reserved	0	0	0	0	0	Reserved	0					0	0	0	0	Reserved	0	0	0	0	0	Reserved	0	
0x000C	DMA_HIFCR	Reserved				CTCIF7	CHTIF7	CTEIF7	CDMEIF7	Reserved	CFEIF7	CTCIF6	CHTIF6	CTEIF6	CDMEIF6	Reserved	CFEIF6	Reserved				CTCIF5	CHTIF5	CTEIF5	CDMEIF5	Reserved	CFEIF5	CTCIF4	CHTIF4	CTEIF4	CDMEIF4	Reserved	CFEIF4	
	Reset value					0	0	0	0	Reserved	0	0	0	0	0	Reserved	0					0	0	0	0	Reserved	0	0	0	0	0	Reserved	0	
0x0010	DMA_S0CR	Reserved				CHSEL[2:0]		MBURST[1:0]		PBURST[1:0]		Reserved		CT	DBM	PL[1:0]	PINCOS	MSIZE[1:0]	PSIZE[1:0]	MINC	PINC	CIRC	DIR[1:0]		PFCTRL	TCIE	HTIE	TEIE	DMEIE	EN				
	Reset value					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0x0014	DMA_S0NDTR	Reserved																NDT[15:]																
	Reset value																	0																
0x0018	DMA_S0PAR	PA[31:0]																																
	Reset value	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0x001C	DMA_S0M0AR	M0A[31:0]																																
	Reset value	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0x0020	DMA_S0M1AR	M1A[31:0]																																
	Reset value	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0x0024	DMA_S0FCR	Reserved																								FEIE	Reserved	FS[2:0]		DMDIS		FTH [1:0]		
	Reset value																									0	Reserved	1	0	0	0	0	0	0

- **DMA_LISR** ve **DMA_HISR (Low/High Interrupt Status Register)**, DMA'nın düşük ve yüksek öncelikli kesmelerin durumunu izleyen register'lardır. Her bir bit, ilgili DMA kanalındaki bir kesmeyi temsil eder.
- **DMA_LIFCR** ve **DMA_HIFCR (Low/High Interrupt Flag Clear Register)**, DMA'nın düşük ve yüksek öncelikli kesme bayraklarını temizlemek için kullanılır. Her bir bit, ilgili DMA kanalındaki bir kesme bayrağını temsil eder.
- **DMA_SxCR (Stream x Configuration Register)**, DMA'nın belirli bir kanalının yapılandırma register'ıdır. Kanalın çalışma modu, transfer yönü, veri genişliği, bellek ve perifer adresi inkrement modu gibi özellikleri içerir.
- **DMA_SxNDTR (Stream x Number of Data Register)**, ilgili DMA kanalında aktarılacak veri miktarını belirten register'dır.
- **DMA_SxPAR (Stream x Peripheral Address Register)**, DMA'nın belirli bir kanalındaki perifer başlangıç adresini belirten register'dır.
- **DMA_SxMxAR ve DMA_SxMxAR (Stream x Memory 0/1 Address Register)**, DMA'nın belirli bir kanalındaki bellek başlangıç adreslerini belirten register'lardır. Bazı STM32 modellerinde birden fazla bellek adresi kullanılabilir.

- **DMA_SxFCR (Stream x FIFO Control Register)**, DMA FIFO (First In, First Out) kontrolünü sağlayan register'dır. FIFO'nun kullanılması, DMA transfer performansını artırabilir.

Süreç

- DMA kullanarak herhangi bir işlemci üzerinde veri transferi gerçekleştirmek için genel adım sıralaması aşağıdaki gibidir.
 - **Kullanılacak DMA Denetleyicisinin Belirlenmesi**
 - Uygulamanız için uygun olan DMAx denetleyicisini belirleyin. İşlemcinizin hangi DMA kanallarının kullanılabilir olduğunu öğrenin.
 - **Yapılandırma Ayarların Yapılması**
 - Verilerin **nereden nereye** transfer edileceğini belirleyin.
 - Transfer edilecek **veri miktarını** (byte, half-word, word) belirleyin
 - Veri transferinin **yönünü** (kaynak->hedef) ve **modunu** (normal, döngüsel, vb.) ayarlayın.
 - Transfer tamamlandığında veya hata durumunda kesme kullanmak istiyorsanız, ilgili kesme yapılandırmalarını yapın ve kesme hizmet rutini (ISR) tanımlayın.
 - **Transferin Tetiklenmesi**
 - Tüm yapılandırmalar tamamlandıktan sonra, DMA kanalını başlatın. Bu işlem, yazılım veya donanım tetiklemesi ile gerçekleştirilebilir.
 - **Transferin İzlenmesi ve Tamamlanmasının Beklenmesi**
 - Transfer sırasında DMA durumunu izleyin ve transferin tamamlanmasını bekleyin. Eğer kesme kullanıyorsanız, kesme servis rutininde gerekli işlemleri yapın.
 - Transfer tamamlandıktan sonra DMA kanalını devre dışı bırakın ve gerekli temizleme işlemlerini yapın.

04 ADC

5 Mayıs 2021 Çarşamba 08:02

03 ADC

Giriş

- Doğada var olan bütün fiziksel büyüklükler (ısı, ışık, ses, zaman vs.) analog büyüklük kavramına girer.
- Dünyadaki herhangi bir şeyi dijital sistemlerimiz ile ölçmek, değerlendirmek, işlemek ve bu değerlere göre işlem yapabilmek için ADC (Analog Digital Converter) ihtiyaç vardır.
- ADC modülleri gerek harici, gerek dahili olsun hepsi bir referans voltaja ihtiyaç duyarlar. Genellikle mikroişlemcilerde referans voltajı işlemcinin besleme gerilimidir. Bu değer aynı zamanda ayarlar yapılarak harici olarak verilebilir.
- STM32'de 12-bit ADC, ardışık yaklaşım prensibine dayanan bir analog-dijital çeviricidir. Bu çevirici, 16 harici kaynaktan, iki dahili kaynaktan ve VBAT kanalından gelen sinyalleri ölçebilmek için en fazla 19 multiplexli kanala sahiptir. Kanalların A/D dönüşümü single, continuous, scan veya discontinuous modda gerçekleştirilebilir. ADC'nin sonucu, sola ya da sağa hizalanmış 16-bit veri kaydına depolanır.
- Analog watchdog özelliği, uygulamanın giriş voltajının kullanıcı tanımlı üst veya alt sınırları aşmasını algılamasına olanak tanır.

Çözünürlük

- ADC'ler 10, 12, 16, 24 vb. bit çözünürlükte bulunurlar.
- STM32F407'de ADC'ler 6, 8, 10 ve 12 bit çözünürlükte çalışabilirler ve referans voltajı default 3.3V'dur.
- ADC modülün 10 bit olduğunu düşünelim. $2^{10} = 1024$ değeri okunacak maksimum değerdir yani $0V = 0$, $3.3V = 1023$ değeri bize döner. Buradan her bit değer alacağı voltaj değerini $3.3 / 1024 = 0,0032$ olarak buluruz. Buradan da biz ADC modülünden okuduğumuz değeri bu ifade ile çarparsak voltaj değerini buluruz. 640 değeri için $640 * 0,0032 = 2,048 V$ olarak buluruz.
- STM32F407'de $0 - 3.6V$ aralığında ölçümler yapılabilmektedir. Buradaki voltaj aralığında ADC birimin beslemesi (VDDA-VSSA) ile ilgili bir durumdur.
- ADC birimin besleme voltajı (VDD) ve referans gerilimi (VREF), ADC birimin ölçebileceği gerilim aralığını belirler.
- Her ne olursa olsun ADC birimi $3.6V$ 'dan fazlasını ölçemez.
- Analog bir değerden dijital bir değer dönüşüm yapılırken dikkat edilmesi gereken hususlar vardır. Bunlardan en önemlisi, ölçülecek analog gerilim değerinin dönüşümü yapacak çipin **ölçüm aralığında** olması gerekir. Diğer en önemli nokta, ölçüm yapılacak **hassasiyetin belirlenmesi** ve buna uygun bir **genişliğinde** bir dönüştürücü seçilmelidir.
- Ölçüm hassasiyetinde önemli olan dönüşüm yapacak sistemin bir **çözünürlüğüdür**.
- $Resolution = VREF / (2^n - 1)$
- Örneğin $0 - 3.3V$ aralığı arası ölçüm yapabilen bir ADC ölçüm ünitesinin ölçebileceği minimum değer yaklaşık olarak formülden 8 bit çözünürlük için $12mV$, 10 bit çözünürlük için $3,2mV$, 12 bit çözünürlük için $805uV$ 'tur.
- Çözünürlük arttıkça (bit sayısı arttıkça), ADC'nin ölçebileceği minimum voltaj değeri küçülür ve bu da daha hassas ölçümler yapabilmenizi sağlar.

Çevrim Süresi

- <https://controllerstech.com/adc-conversion-time-frequency-calculation-in-stm32/> linkten ADC için çevrim süresinin nasıl hesaplandığı ile ilgili yazıyı okuyabiliriz.
- STM32F407'de ADC birimin ulaşabileceği maximum hız $36 MHz$ 'dir. Bu hız aynı zamanda ADC çözünürlüğü ile ters orantılıdır. Çözünürlük **arttıkça** ADC birimin ölçüm hızı **düşmektedir**.
- Çevrim süresi hesabı için üç değere ihtiyaç var. Bunlar **Cycles**, **Sampling Time** ve **Clock**'tur.
- Cycles değeri seçilen Resolution değerine bağlıdır.
- Sampling Time ve Clock değerleri ise istediğimiz çevrim süresine göre değiştirebiliriz.
- ADC'de örnekleme süresi genellikle 3, 15, 28, 56, 84, 112, 144, 480 ADC saat çevrimi (cycles) olarak seçilebilir. Bu, sinyali yeterince doğru bir şekilde yakalamak için önemlidir.
- Clock değeri ADC'nin bağlı olduğu clock hattına bağlıdır.
- Tüm işlemcilerde aynı mantıktır fakat formül işlemciye göre farklılık gösterebilir bunun için kaynaklardan bakılması gerekir.
- $T_{conv} = Sampling Time + Cycles / ADC Clock$

- **Tconv:** Dönüşüm süresi (conversion time)
 - **Sampling Time:** ADC'nin sinyali örnekleme süresi (örnekleme çevrimleri ile belirtilir)
 - **Cycles:** ADC çözünürlüğüne bağlı olarak kullanılan ek çevrimler. 12-bit ADC için bu değer genellikle 12 çevrimdir.
 - **ADC Clock:** ADC'nin saat frekansı
 - Eğer hızlı bir sinyali ölçmeniz gerekiyorsa, yüksek bir dönüşüm frekansı seçmelisiniz. Örneğin, ses sinyalleri veya hızlı değişen analog sinyaller için dönüşüm frekansı yüksek olmalıdır. Ancak çok yüksek frekanslar, özellikle gürültülü ortamlarda sinyal doğruluğunu azaltabilir, bu nedenle filtreleme ve örnekleme süresi dikkatle seçilmelidir.
 - Daha yavaş sinyaller için (örneğin sıcaklık ölçümü gibi) düşük bir dönüşüm frekansı yeterli olabilir. Daha uzun örnekleme süresi kullanarak sinyali daha doğru bir şekilde ölçebilirsiniz. Ayrıca düşük dönüşüm frekansı güç tüketimini azaltabilir. Yüksek Çözünürlük, 12-bit çözünürlük gibi daha hassas ölçümler sağlar, ancak dönüşüm süresini artırır.
 - Örnekleme süresi ne kadar düşüğe, dönüşüm o kadar hızlı olur, ancak ölçüm hassasiyeti ve doğruluğu azalabilir.
 - Genel olarak belirli bir sinyal frekansını doğru şekilde örneklemek için **Nyquist kriterine** uymak gerekir. Bu kriter gere, örnekleme frekansı, ölçülen sinyalin en yüksek frekans bileşeninin en az iki katı olmalıdır.
 - **Yavaş değişen sinyaller** (örneğin sıcaklık sensörleri, basınç sensörleri, potansiyometreler), dönüşüm frekansı birkaç kHz olabilir (1-10 kHz aralığı genellikle yeterlidir).
 - **Orta hızlı sinyaller** (örneğin ses sinyalleri, motor hız sensörleri), dönüşüm frekansı genellikle 10 kHz - 100 kHz aralığında olmalıdır.
 - **Hızlı sinyaller** (örneğin RF sinyalleri, yüksek frekanslı analog sinyaller), dönüşüm frekansı 100 kHz ile MHz mertebesinde olabilir.
- Ancak çoğu uygulama için 10 kHz - 1 MHz aralığı yeterlidir.

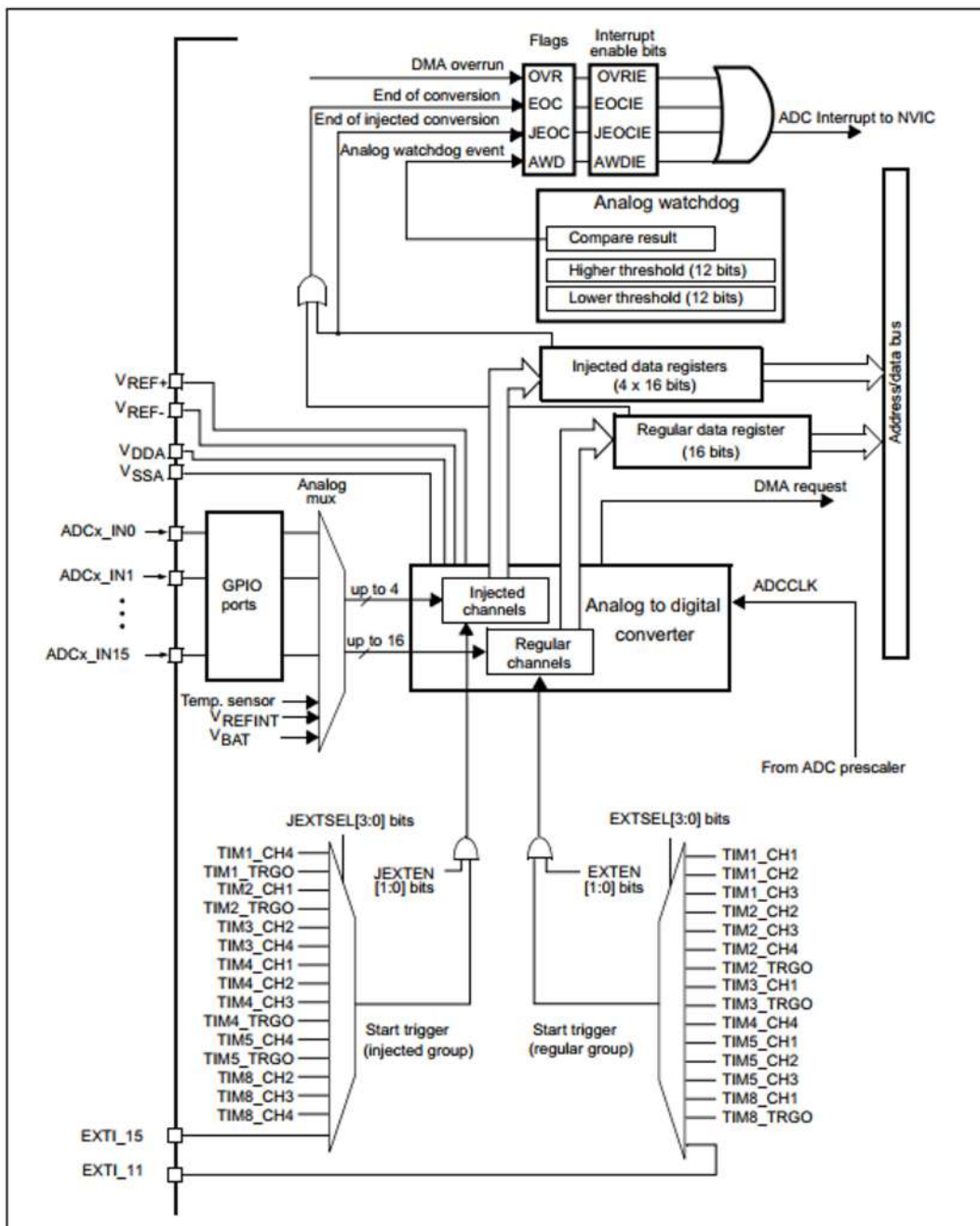
Çalışma Modları

- **Single Conversion Mode**, bir **tek** dönüşüm gerçekleştirildikten sonra ADC'nin otomatik olarak durmasını sağlar. Her dönüşüm, başlatma komutu ile başlatılır ve tamamlandığında ADC otomatik olarak durur.
- **Continuous Conversion Mode**, başlatıldığı andan itibaren **sürekli** olarak dönüşümler gerçekleştirir. Otomatik durma olmadığı için dönüşümler devam eder, kullanıcı tarafından durdurulana kadar devam eder.
- **Scan Mode**, belirli bir kanal listesini otomatik olarak **tarama** yeteneğine sahiptir. Tarama modu, birden fazla kanalı tek bir dönüşüm başlatma komutu ile sırayla ölçmeyi sağlar.
- **Discontinuous Mode**, kullanıcı belirli bir kanal listesinin **ardışık** olarak ölçülmesini sağlayabilir. Ancak, kanal arasında belirli bir gecikme bulunabilir.

Ölçüm Yöntemleri

- ADC ölçümlerini almak için kullanılan farklı yöntemler şunlardır: Polling, Interrupt ve DMA
- <http://www.elektrobot.net/stm32-adc-kullanimi-polling-interrupt-ve-dma/> ile <https://controllerstech.com/stm32-adc-single-channel/> linkten Polling, Interrupt ve DMA metodu kullanarak yapılan örnekleri inceleyebiliriz.
- **Polling** yöntemi, mikrodnetleyici ADC'nin çevrim süresince farklı bir işlem yapmaz ve çevrimin bitmesini bekler. Yapılacak ölçümün çok hızlı olmasının gerekmediği yada uzun zaman aralıklarında tek ölçüm yapılmasının yeterli olduğu durumlarda sıklıkla kullanılır.
- **Interrupt** yöntemi, ADC dönüşümü tamamlandığında bir kesme çağrısı gerçekleşir. Böylece mikrodnetleyicinin başka işlerle meşgulken dahi ADC verilerini işlemesine izin verir. Daha karmaşık uygulamalarda, dönüşüm tamamlandığında hemen yanıt verilmesi gereken durumlar için uygundur. Verimli kullanım, mikrodnetleyicinin diğer görevlere odaklanmasını sağlar.
- **DMA** yöntemi, ADC sonuçları doğrudan belleğe kopyalanır, bu da CPU'nun dahil olmadan çalışmasına olanak tanır. Büyük veri setlerini hızlı bir şekilde işlemek ve mikrodnetleyicinin CPU'sunu diğer görevlere odaklamak için uygundur. Bellek yönetimi konusunda dikkatlice ele alınması gerekebilir.
- DMA'nın Interrupt ile kullanımından en büyük farkı, ADC'nin çevrimi tamamladıktan sonra elde ettiği değeri hafıza bölgesine DMA tarafından yazılmasıdır. Böylece mikrodnetleyici hiç bir şekilde ADC işlemleri ile meşgul olmaz. Özellikle çok sayıda ölçümün ard arda ve hızlı yapılmasının istendiği durumlarda DMA kullanılır.

Birim Yapısı

Register

Offset	Register	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0						
0x00	ADC_SR	Reserved																										OVR	STRT	JSTRT	JEOC	EOC	AWD						
	Reset value																											0	0	0	0	0	0						
0x04	ADC_CR1	Reserved				OVRIE	RES[1:0]		AWDEN	JAWDEN	Reserved				DISC NUM [2:0]		JDISCEN	DISCEN	JAUTO	AWD SGL	SCAN	JEOCIE	AWDIE	EOCIE	AWDCH[4:0]														
	Reset value					0	0	0	0	0					0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
0x08	ADC_CR2	RESSTART	EXTEN[1:0]		EXTSEL [3:0]				RESSTART	JRESSTART	JEXTEN[1:0]		JEXTSEL [3:0]		Reserved				ALIGN	EOCS	DDS	DMA	Reserved				CONT	ADON											
	Reset value	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
0x0C	ADC_SMPR1	Sample time bits SMPx_x																																					
	Reset value	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
0x10	ADC_SMPR2	Sample time bits SMPx_x																																					
	Reset value	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
0x14	ADC_JOFR1	Reserved														JOFFSET1[11:0]																							
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0x18	ADC_JOFR2	Reserved														JOFFSET2[11:0]																							
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0x1C	ADC_JOFR3	Reserved														JOFFSET3[11:0]																							
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0x20	ADC_JOFR4	Reserved														JOFFSET4[11:0]																							
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0x24	ADC_HTR	Reserved														HT[11:0]																							
	Reset value															1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
0x28	ADC_LTR	Reserved														LT[11:0]																							
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x2C	ADC_SQR1	Reserved								L[3:0]		Regular channel sequence SQx_x bits																											
	Reset value									0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
0x30	ADC_SQR2	Reserved	Regular channel sequence SQx_x bits																																				
	Reset value		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
0x34	ADC_SQR3	Reserved	Regular channel sequence SQx_x bits																																				
	Reset value		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
0x38	ADC_JSQR	Reserved										JL[1:0]		Injected channel sequence JSQx_x bits																									
	Reset value											0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
0x3C	ADC_JDR1	Reserved														JDATA[15:0]																							
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x40	ADC_JDR2	Reserved														JDATA[15:0]																							
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x44	ADC_JDR3	Reserved														JDATA[15:0]																							
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x48	ADC_JDR4	Reserved														JDATA[15:0]																							
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x4C	ADC_DR	Reserved														Regular DATA[15:0]																							
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

- **ADC_SR (Status Register)**, ADC durumunu izleyen bu register, dönüşüm tamamlandığında, taşma veya analog bekçi olaylarının gerçekleştiğini belirten bayrakları içerir.
- **ADC_CR1 (Control Register 1)**, Bu register, dönüşüm kesmelerini etkinleştirme, scan modunu kontrol etme, discontinuous modu ve enjekte dönüşümleri yönetme gibi temel ADC kontrol ayarlarını içerir.
- **ADC_CR2 (Control Register 2)**, ADC'nin genel kontrolünü sağlayan bu register, ADC'nin etkinleştirilmesi, continuous conversion modu, DMA modu, kalibrasyon ve harici tetikleme seçenekleri gibi ayarları içerir.
- **ADC_SMPR1 ve ADC_SMPR2 (Sampling Time Register 1 ve 2)**: Örneklem süresini belirleyen bu registerlar, her bir kanalın örneklem süresini ayarlamayı sağlar.
- **ADC_DR (Data Register)**, Dönüşüm sonuçlarını depolar; yani ADC tarafından ölçülen analog sinyalin dijital karşılığını içerir.

Offset	Register	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0															
0x00	ADC_CSR	Reserved										OVR	STRT	JSTRT	JEOC	EOC	AWD	Reserved			OVR	STRT	JSTRT	JEOC	EOC	AWD	Reserved			OVR	STRT	JSTRT	JEOC	EOC	AWD													
	Reset value											0	0	0	0	0	0				0	0	0	0	0	0				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
												ADC3						ADC2						ADC1																								
0x04	ADC_CCR	Reserved									TSVREFE	VBATE	Reserved			ADCPRE[1:0]		DMA[1:0]		DDS		Reserved	DELAY [3:0]			Reserved			MULTI [4:0]																			
	Reset value																															0																
											0																																					
0x08	ADC_CDR	Regular DATA2[15:0]																														Regular DATA1[15:0]																
	Reset value	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0															

- ADC'deki **common registerlar**, birden fazla ADC modülünün ortak kullanıldığı durumlar için genel ayarları ve durumu izlemek için tasarlanmış registerlardır. Bu registerlar, birden fazla ADC'nin ortak özelliklerini kontrol etmek ve izlemek için kullanılır.
- **ADC_CSR (Common Status Register)**: ADC modülünün genel durumunu gösteren bu register, özellikle birden fazla ADC'nin kullanıldığı durumlarda ortak durumu izlemek için kullanılır.
- **ADC_CCR (Common Control Register)**: Bu register, ortak ayarları içerir. Örneğin, referans voltajlarını (VREF+ ve VREF-) belirlemek gibi genel ADC kontrol parametrelerini içerir.
- **ADC_CDR (Common Data Register)**: Birden fazla ADC kullanıldığında, çeşitli ADC'lerden gelen verileri depolar.

05 DAC

5 Mayıs 2021 Çarşamba

08:02

04 DAC

Giriş

- DAC, "**Digital-to-Analog Converter**" dijital sinyalleri analog sinyallere dönüştürmek için kullanılır. Genellikle mikrodenetleyiciler, bilgisayarlar, ses sistemleri ve diğer dijital cihazlar gibi dijital veri kaynaklarından gelen dijital verileri, analog çıkış cihazlarına (örneğin hoparlörler veya ses sistemleri) uygun bir şekilde aktarmak için kullanılırlar.
- STM32F407, 0-3.3 V arasında tüm gerilimleri çıkış olarak vermemizi sağlar.
- STM32F407 mikrodenetleyicisi içerisinde dahili olarak 12 bit tampona sahip, iki adet DAC birimi bulunur. Bu birimler sayesinde dijital bir veriyi analog bir veriye dönüştürerek çıkış üretilebilir.
- STM32F407'ye ait DAC birimleri 8 bit veya 12 bit değerinde çıkış üretilebilirler.
- 12 bit değerinde kullanılırken, veri 16 bitlik kaydedici içerisinde sola veya sağa dayalı şekilde kullanılabilir.
- DAC biriminin önemli özelliklerinden bir tanesi, gürültü veya sinyali üretebilme özelliğidir.
- Üçgen dalga üretebilme özelliğine sahiptir.
- DAC birimleri APB1 veri yoluna bağlıdır, kullanmak için aktif etmek gereklidir.
- DAC için hangi pin/pinler kullanılacaksa ilgili pin/pinler GPIOA->CRL registerından analog moda alınmalıdır.

Çözünürlük

- STM32'de DAC çözünürlüğünü arttırmak için Vref+ girişi bulunmaktadır fakat bu pin yüksek işlemcilerde bulunmaktadır. Vref+ ve Vref- pini bulunmayan işlemcilerde bu pinler dahili olarak **VDDA** ve **VSSA**' ya bağlıdır. VDDA ve VSSA ise VDD ile VSS'ye bağlanması zorunludur. Buradanda Vref+ geriliminin besleme gerilimini geçemeyeceğini anlıyoruz.

$$DAC_{Output} = Vref \times DOR / 4096$$

- Yukarıdaki ifade ile DAC çıkış voltajı hesaplanır. Biz DAC değerlerimizi DHR registerına yazarız ve tetikleme sonucunda DHR'deki veri DOR registerına aktarılır, DOR registerını sadece okuyabiliriz.
- 12 bitlik çözünürlüğe sahip bir DAC biriminin referans gerilimleri Vssa = 0 V, Vdda = +3 V ele alınır ise, adım başına üreteceği voltaj şu şekilde hesaplanır; $DAC_{Output} = Vref/4095$
Buradan adım başına düşen voltaj, $DAC_{Output} = 3V/4095 = 732,600732$
Örneğin 1V elde etmek isteniyorsa; $1/0,000732600 = 1365$ değeri elde edilir.

Çalışma Modları

- STM32 mikrodenetleyicilerinde DAC modülü genellikle tek kanal, çift kanal, üçgen dalga ve gürültü oluşturma modları gibi farklı çalışma modlarına sahiptir.
- Tek Kanal Modu**, Tek bir DAC kanalı üzerinden analog çıkış sağlar. Örneğin, STM32 mikrodenetleyicilerinde "DAC_Channel_1" kullanarak tek kanal modunda DAC'ı kullanabilirsiniz.
- Çift Kanal Modu**, iki DAC kanalı üzerinden bağımsız olarak analog çıkış sağlar. Örneğin, STM32 mikrodenetleyicilerinde "DAC_Channel_1" ve "DAC_Channel_2" kullanarak çift kanal modunda DAC'ı kullanabilirsiniz.
- Üçgen Dalga Modu**, DAC, üçgen dalga formunu üretebilir. Bu modda, DAC çıkışı belirli bir frekansta bir üçgen dalga formunu takip eder.
- Gürültü Oluşturma Modu**, DAC, belirli bir frekansta gürültü sinyali üretebilir. Bu modda, DAC çıkışı belirli bir frekansta rasgele değerler üreterek bir gürültü sinyali oluşturur.

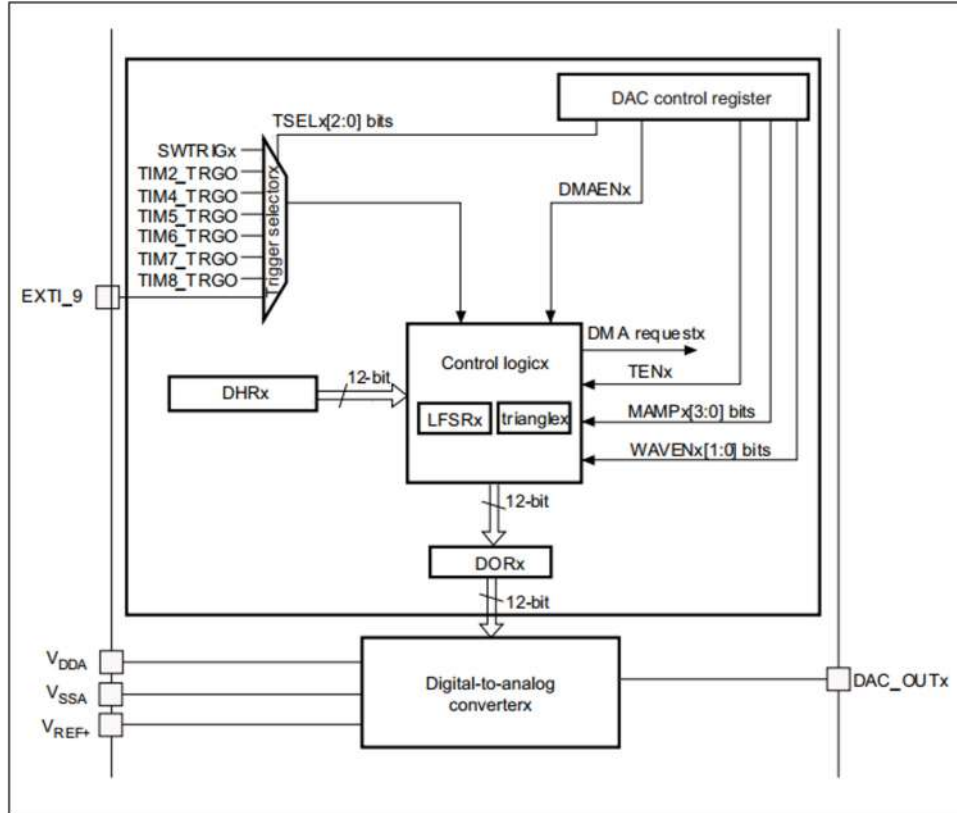
Tetikleme İşlemleri

- Genellikle yazılımsal ve harici tetikleme (triggering) yöntemleri ile kullanılabilir. Bu yöntemler, DAC'nin çıkışını kontrol etmek ve çıkış verisini belirli bir zamanlama veya olaya bağlamak için kullanılır.
- Software Triggering**, Yazılımsal tetikleme, mikrodenetleyici yazılımı tarafından kontrol edilen bir tetikleme yöntemidir. Yazılım, DAC çıkışını başlatmak veya durdurmak için özel bir komut kullanır. Bu yöntem, zamanlama ile ilgili hassas kontrol gerektiren durumlarda kullanışlıdır. Örneğin, bir zamanlayıcı kesmesi veya belirli bir durum gerçekleştiğinde DAC çıkışını güncellemek için yazılımsal tetikleme kullanılabilir.
- External Triggering**, DAC modülünü dış bir olaya (örneğin, bir zamanlayıcı kesmesi, bir GPIO değişikliği veya başka bir harici sinyal) bağlamak anlamına gelir. Harici bir sinyal algılandığında veya belirli bir durum gerçekleştiğinde, DAC çıkışını güncellemek için harici bir sinyal kullanılabilir.

Farklılıkları

- DAC ve PWM, her ikisi de dijital sinyalleri analog sinyallere dönüştürmek için kullanılan yöntemlerdir, ancak farklı çalışma prensiplerine sahiptirler.
- DAC, doğrudan dijital değerleri analog voltaj veya akıma dönüştürürken, PWM, darbe genişliği modülasyonu yoluyla bir analog etki oluşturur.
- DAC, genellikle doğrudan analog çıkış sağlar ve daha hassas bir çözünürlük sunabilir. PWM ise daha çok göreceli ve yaklaşık bir çözünürlük sağlar.
- DAC, genellikle özel bir entegre devre içerirken, PWM, genellikle bir mikrodenetleyici tarafından kontrol edilir.
- DAC, yüksek hassasiyet gerektiren ses uygulamalarında daha tercih edilebilirken, PWM, motor hız kontrolü gibi uygulamalarda daha uygun olabilir.

Birim Yapısı

Register

Offset	Register	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0x00	DAC_CR	Reserved		DMAUDRIE2	DMAEN2	MAMP2[3:0]				WAVE2[2:0]		TSEL2[2:0]				TEN2	BOFF2	EN2	Reserved	DMAUDRIE1	DMAEN1	MAMP1[3:0]			WAVE1[2:0]		TSEL1[2:0]			TEN1	BOFF1	EN1	
0x04	DAC_SWTRIGR	Reserved																												SWTRIG2	SWTRIG1		
0x08	DAC_DHR12R1	Reserved																		DACC1DHR[11:0]													
0x0C	DAC_DHR12L1	Reserved														DACC1DHR[11:0]										Reserved							
0x10	DAC_DHR8R1	Reserved																						DACC1DHR[7:0]									
0x14	DAC_DHR12R2	Reserved																		DACC2DHR[11:0]													
0x18	DAC_DHR12L2	Reserved														DACC2DHR[11:0]										Reserved							
0x1C	DAC_DHR8R2	Reserved																						DACC2DHR[7:0]									
0x20	DAC_DHR12RD	Reserved		DACC2DHR[11:0]														Reserved		DACC1DHR[11:0]													
0x24	DAC_DHR12LD	DACC2DHR[11:0]												Reserved			DACC1DHR[11:0]										Reserved						
0x28	DAC_DHR8RD	Reserved														DACC2DHR[7:0]						DACC1DHR[7:0]											
0x2C	DAC_DOR1	Reserved																		DACC1DOR[11:0]													
0x30	DAC_DOR2	Reserved																		DACC2DOR[11:0]													
0x34	DAC_SR	Reserved	DMAUDR2	Reserved																DMAUDR1	Reserved												

- **DAC_CR (Control Register)**, DAC'nin genel kontrolünü sağlayan bu register, örneğin çıkış voltaj seviyesi, çıkış güçlendirme ve trigger seçeneklerini içerir.
- **DAC_SWTRIGR (Software Trigger Register)**, yazılım tetikleme işlemlerini kontrol etmek için kullanılır.
- **DAC_DHR (Data Holding Register)**, bu register'lar, DAC'ye gönderilecek dijital veriyi içerir.
- **DAC_SR (Status Register)**, DAC durumunu izlemek için kullanılır.
- **DAC_DOR (Data Output Register)**, DAC'nin çıkışından okunan gerçek zamanlı dijital çıkış verisini temsil eder. Dönüştürülen analog sinyalin temsil ettiği dijital değeri içerir.

06 TIMER

5 Mayıs 2021 Çarşamba

08:02

06 TIMER

Giriş

- Timer modülünün temel görevi zamanlama yapmaktır. İşlemci frekansasına bağlı olarak çalışırlar. Dışarıdan gelen pulse darbelerini sayarlar. İşlemciye tanıtılan bir süre ile, geçen süreyi karşılaştırma ve belli bir süre sonunda kesme üretme gibi işlemlerde kullanılırlar.
- Sayıcı birimi sabit bir frekans kaynağı ile besleniyorsa Timer olarak çalışır. Zamanlayıcının bir adımı $1/f$ süresine denk gelir. Örneğin 1 kHz ile beslenen bir zamanlayıcının her adımı 1 ms demektir.
- 1kHz ile beslenen zamanlayıcıyı t1 anında okuduğumuzda değeri 100, t2 anında okuduğumuzda değeri 250 ise, t2-t1 arasında geçen süre 150ms demektir. Zamanlayıcılar ile bu şekilde zaman ölçümü ya da periyodik işlemlerin gerçekleştirilmesini sağlarlar.
- Timer, belirli bir süre veya sayım gerçekleştirdikten sonra, sayaç değeri belirli bir sınırı aşarsa veya taşarsa, overflow durumu ortaya çıkar. Bu zamanlayıcı bir belirli sayıya kadar sayıyorsa sayaç bu sayıya ulaştığında, taşma **overflow** gerçekleşir ve sayaç sıfırlanarak yeniden başlar.

Yapılandırma

- STM32 mikrodenetleyicilerinde Timer ayarlarken, **prescaler** ve **period** değerleri zamanlayıcının üreteceği frekansı veya zamanı belirler. Bu değerler genellikle belirli bir zaman aralığı, frekans veya PWM sinyali elde etmek için seçilir.
- Prescaler, zamanlayıcıya giren **saat sinyalini bölmek** için kullanılır. Örneğin, eğer bir zamanlayıcı 72 MHz'lik bir saat sinyaliyle çalışıyorsa ve prescaler değeri 71 olarak ayarlandıysa, zamanlayıcıya gelen sinyalin frekansı 1 MHz olur ($72 \text{ MHz} / (71 + 1)$)
 - Prescaler değeri şu formülle hesaplanır:
$$f_{\text{timer}} = f_{\text{clock}} / (\text{Prescaler} + 1)$$
 - **f_clock**, Timer'in besleme frekansı (genellikle sistem saat frekansı)
 - **Prescaler**, Timer'a uygulanan saat sinyalini bölen değer (0'dan başlar, dolayısıyla +1 yapılır)
- Period değeri, timer'ın kaç clock döngüsünde bir sıfırlanacağını belirler
 - Period değeri ile timer'ın toplam zaman aralığı şu şekilde hesaplanır:
$$T_{\text{period}} = (\text{Period} + 1) \times 1 / f_{\text{timer}}$$
 - **T_period**: Timer'ın toplam zaman aralığı (örneğin bir PWM sinyali için bir periyod)
 - **Period**: Auto-Reload Register (ARR) değeri (0'dan başlar, bu yüzden +1 yapılır)
 - **f_timer**: Prescaler ile ayarlanmış timer frekansı
- Eğer 1 kHz'lik bir sinyal üretmek istiyorsanız ve sistem saat frekansınız 72 MHz ise:
 - Önce uygun bir prescaler değeri seçin:
Eğer prescaler = 71999 seçilirse, $f_{\text{timer}} = 72 \text{ MHz} / 72000 = 1 \text{ kHz}$
 - Period değeri olarak ise:
Period = 999 seçilirse, toplam zaman $T_{\text{period}} = 1000 \times 1 / 1 \text{ kHz} = 1 \text{ s}$
 - 1 ms zaman tabanına sahip bir zamanlayıcı elde ediyorsunuz ve böylece 1000 kere 1 ms aralıklarla sayma yapacak sonucunda 1s sonra taşma olacak.
- Eğer timer ile 100ms'lik bir gecikme yaratmak istiyorsanız:
 - Eğer prescaler = 7199 seçilirse, $f_{\text{timer}} = 72 \text{ MHz} / 7200 = 10 \text{ kHz}$
 - Period = 999 olarak seçilirse, $T_{\text{period}} = 1000 \times 1 / 10 \text{ kHz} = 0,1 \text{ s} = 100 \text{ ms}$
 - 0,1 ms zaman tabanına sahip bir zamanlayıcı elde ediyorsunuz ve böylece 1000 kere 0,1 ms aralıklarla sayma yapacak sonucunda 100ms sonra taşma olacak.

$$\text{UpdateEvent} = \frac{T_{\text{clock}}}{(\text{Prescaler} + 1)(\text{Period} + 1)}$$

- Yukarıdaki görseldeki formül, prescaler ve period değerlerini bir araya getirerek timer'ın ne sıklıkla bir güncelleme olayı üreteceğini doğrudan hesaplayan bir yöntem sunar. Daha önce bahsedilen iki aşamalı süreç ise, önce **timer clock frekansını**, ardından **çıkış sinyal frekansını** belirleyen bir yaklaşımı takip eder. Her iki yöntem de timer yapılandırmasında kullanılır; ancak görseldeki formül, daha doğrudan ve kompakt

işlevler

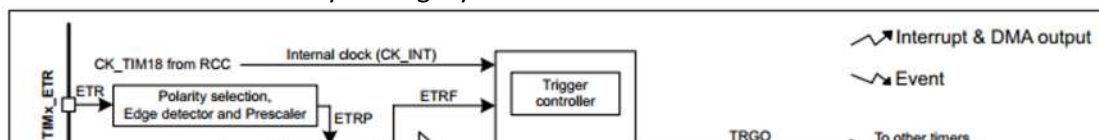
- **Capture**, zamanlayıcının mevcut değerini özel bir kaydediciye kopyalama işlemidir. Bu, bir dış olayın gerçekleştiği belirli bir zamanı yakalamak için kullanılabilir. Örneğin, dışardan gelen sinyalin belirli bir durumu algılandığında, zamanlayıcı değeri bu anda "yakalanır" ve kaydedilir. Bu, belirli olayların zaman damgalarını elde etmek için sıklıkla kullanılır.
- **Compare**, zamanlayıcı değerini bir belirli değerle karşılaştırma işlemini ifade eder. Zamanlayıcı, belirli bir değere ulaştığında veya onu geçtiğinde, bu bir olayın tetiklenmesine neden olabilir. Örneğin, belirli bir zaman geçtikten sonra bir işlemi başlatmak için compare özelliği kullanılabilir. Bu, periyodik işlemleri kontrol etmek veya belirli bir süreyi takip etmek için yaygın olarak kullanılır.
- **Pulse Width Modulation (PWM)**, genellikle bir dijital sinyalin darbe genişliğini modüle etme tekniğini ifade eder. PWM, bir sinyalin belirli bir süre boyunca HIGH ve belirli bir süre boyunca LOW olduğu bir sinyal üretir. Bu modülasyon tekniği, analog sinyal davranışını taklit etmek veya kontrol etmek için yaygın olarak kullanılır. Çoğu mikrodenetleyicide PWM birimleri de Timer ünitelerine bağlı olarak çalışırlar.

- ## Birimler

Timer type	Timer	Counter resolution	Counter type	Prescaler factor	DMA request generation	Capture/compare channels	Complementary output	Max interface clock (MHz)	Max timer clock (MHz)
Advanced -control	TIM1, TIM8	16-bit	Up, Down, Up/down	Any integer between 1 and 65536	Yes	4	Yes	84	168
General purpose	TIM2, TIM5	32-bit	Up, Down, Up/down	Any integer between 1 and 65536	Yes	4	No	42	84
	TIM3, TIM4	16-bit	Up, Down, Up/down	Any integer between 1 and 65536	Yes	4	No	42	84
	TIM9	16-bit	Up	Any integer between 1 and 65536	No	2	No	84	168
	TIM10 , TIM11	16-bit	Up	Any integer between 1 and 65536	No	1	No	84	168
	TIM12	16-bit	Up	Any integer between 1 and 65536	No	2	No	42	84
	TIM13 , TIM14	16-bit	Up	Any integer between 1 and 65536	No	1	No	42	84
Basic	TIM6, TIM7	16-bit	Up	Any integer between 1 and 65536	Yes	0	No	42	84

Advanced Control

- TIM1, TIM8

	input capture mode	Reserved	OC1F[3:0]	OC1F[1:0]	OC1F[1:0]	OC1F[3:0]	OC1F[1:0]	OC1F[1:0]
	Reset value		0	0	0	0	0	0
0x1C	TIMx_CCMR2 Output compare mode	Reserved	OC4CE	OC4M[2:0]	OC4PE	OC4FE	OC4S[1:0]	OC3CE
	Reset value		0	0	0	0	0	0
	TIMx_CCMR2 Input capture mode	Reserved	IC4F[3:0]	IC4PSC[1:0]	OC4S[1:0]	IC3F[3:0]	IC3PSC[1:0]	CC3S[1:0]
	Reset value		0	0	0	0	0	0
0x20	TIMx_CCER	Reserved	CC1NP	Reserved	CC4P	CC4E	CC3NP	CC3NE
	Reset value		0	0	0	0	0	0
0x24	TIMx_CNT	Reserved	CNT[15:0]					
	Reset value		0	0	0	0	0	0
0x28	TIMx_PSC	Reserved	PSC[15:0]					
	Reset value		0	0	0	0	0	0
0x2C	TIMx_ARR	Reserved	ARR[15:0]					
	Reset value		1	1	1	1	1	1
0x30	TIMx_RCR	Reserved	Reserved					
	Reset value		0					
0x34	TIMx_CCR1	Reserved	CCR1[15:0]					
	Reset value		0	0	0	0	0	0
0x38	TIMx_CCR2	Reserved	CCR2[15:0]					
	Reset value		0	0	0	0	0	0
0x3C	TIMx_CCR3	Reserved	CCR3[15:0]					
	Reset value		0	0	0	0	0	0
0x40	TIMx_CCR4	Reserved	CCR4[15:0]					
	Reset value		0	0	0	0	0	0
0x44	TIMx_BDTR	Reserved	MOE	AOE	BKP	BKE	OSSI	LOCK[1:0]
	Reset value		0	0	0	0	0	0
0x48	TIMx_DCR	Reserved	DBL[4:0]			Reserved	DBA[4:0]	
	Reset value		0	0	0	0	0	0
0x4C	TIMx_DMAR	DMAB[31:0]						
	Reset value	0						

- **TIMx_CR1 (Control Register 1)**, Timer'ın genel kontrol ayarlarını içerir. Timer'ı etkinleştirme, zamanlama modu seçimi, otomatik yeniden başlatma etkinleştirme gibi ayarları içerir.
- **TIMx_CR2 (Control Register 2)**, Timer'ın özel kontrol ayarlarını içerir. Bu register, master mode seçimi gibi özellikleri kontrol eder.
- **TIMx_SMCR (Slave Mode Control Register)**, Timer'ın slave modunu kontrol eder. Dış bir kaynaktan senkronize olma veya bir başka timer'ı takip etme gibi işlevleri içerir.
- **TIMx_DIER (DMA/Interrupt Enable Register)**, DMA ve kesme interrupt izinlerini kontrol eder. Belirli olayların tetiklenmesi durumunda bir kesme talebi veya DMA transferi başlatma gibi işlevleri etkinleştirir veya devre dışı bırakır.
- **TIMx_SR (Status Register)**, Timer'ın durumuyla ilgili bilgileri içerir. Taşma, karşılaştırma olayları gibi çeşitli olayları takip eder.
- **TIMx_EGR (Event Generation Register)**, Olayların elle tetiklenmesini sağlar. Bu register üzerinden bir olayı (event) hemen tetikleyebilirsiniz.
- **TIMx_CCMR1 ve TIMx_CCMR2 (Capture/Compare Mode Register 1 ve 2)**, Capture/compare modu için ayarları içerir. Timer'ın çeşitli modlarını, giriş ve çıkış ayarlarını belirler.
- **TIMx_CCER (Capture/Compare Enable Register)**, Capture/compare kanallarını etkinleştirme veya devre dışı bırakma işlemlerini kontrol eder.

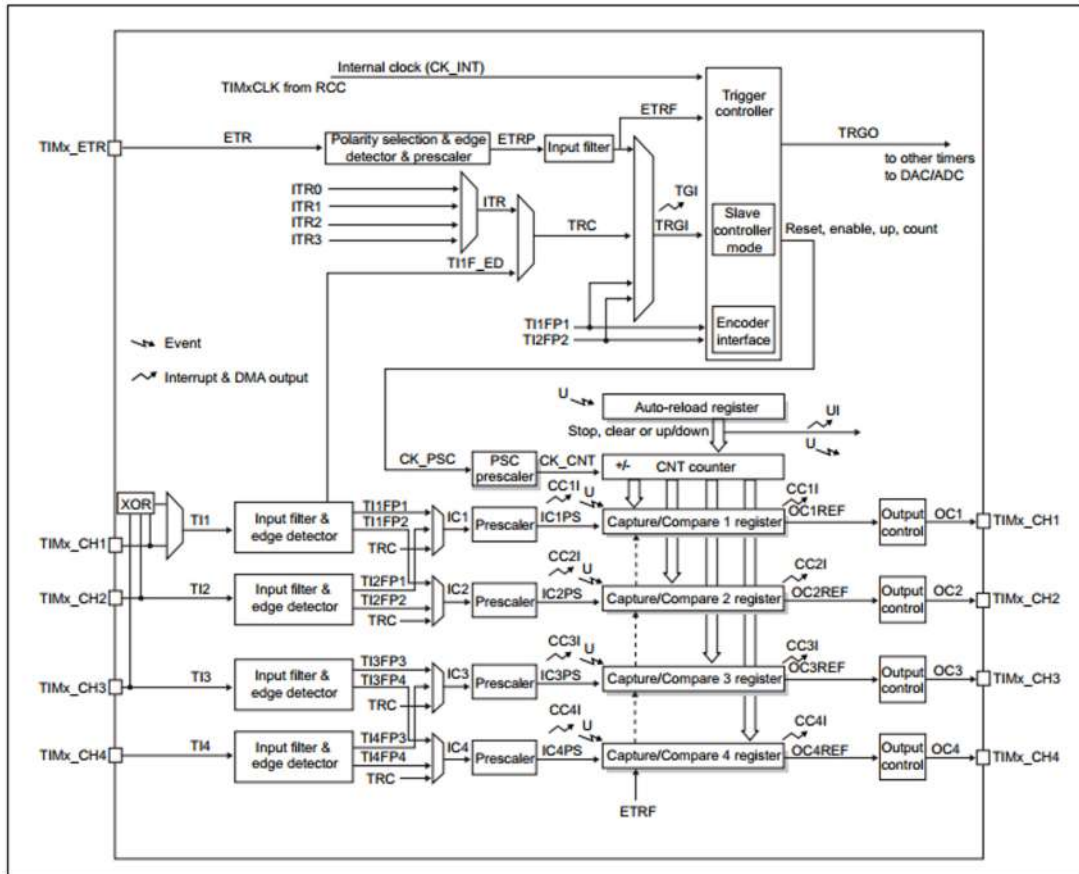
ayarları içerir. Timer'ın çeşitli modlarını, giriş ve çıkış ayarlarını belirler.

- **TIMx_CCER (Capture/Compare Enable Register)**, Capture/compare kanallarını etkinleştirme veya devre dışı bırakma işlemlerini kontrol eder.
- **TIMx_CNT (Counter Register)**, Timer'ın ana sayaç değerini içerir. Bu register, zamanlayıcının sayma işlemini temsil eder.
- **TIMx_PSC (Prescaler Register)**, Timer'ın ön bölücü prescaler değerini içerir. Bu değer, timer'ın sayma hızını kontrol eder.
- **TIMx_ARR (Auto-Reload Register)**, Timer'ın otomatik yeniden başlatma değerini içerir. Bu değer, sayacın bir döngü tamamladığında otomatik olarak tekrar başlamasını sağlar.
- **TIMx_RCR (Repetition Counter Register)**, ileri dönüş (overflow) olayının tekrar sayısını kontrol eder.
- **TIMx_CCR1, TIMx_CCR2, TIMx_CCR3, TIMx_CCR4 (Capture/Compare Register 1, 2, 3, ve 4)**, Capture/compare modunda kullanılan karşılaştırma değerlerini içerir. Bu değerler, belirli bir zaman noktasında veya karşılaştırma olayında kullanılır.
- **TIMx_BDTR (Break and Dead-Time Register)**, Timer'ın kesme ve ölü zaman ayarlarını içerir.
- **TIMx_DCR (DMA Control Register)**, DMA transferlerini kontrol eder.
- **TIMx_DMAR (DMA Address Register)**, DMA transferleri için adres bilgisini içerir.

General Purpose

TIM2, TIM3, TIM4, ve TIM5

- TIM2, TIM3, TIM4, ve TIM5 birimleri, düşük hızlı APB1 (42 MHz) veri yolu üzerinde bulunmaktadır. Eğer APB1 prescaler değeri 1 den farklı ise bu timerların clock frekansları beslendikleri frekansların 2 katına çıkar. Yani 84 MHz clock frekansına sahip olur.
- TIM3 ve TIM4 16-bit'lik sayıcıya, TIM2 ve TIM5 32-bit'lik sayıcıya sahiptirler.
- Bu sayıcılar up, down ve auto-reload modlarda sayma yapabilirler.
- Ayrıca bu sayıcıların otomatik yükleme özellikleri de vardır.
- 16-bit genişliğinde kontrol edilebilir prescaler değeri vardır.
- Bu timer biriminde 4x16 adet yüksek çözünürlüklü capture/compare kanalı bulunur. Bu kanallar; Input Capture, Output Compare, PWM, One-Pulse'dır.
- Dahili diğer Timer birimleri ile senkronizasyon
- Interrupt ve DMA üretimi mevcuttur.
- Clock kaynağı seçimi

Offset	Register	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
--------	----------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Offset	Register	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
0x00	TIMx_CR1	Reserved																						CKD [1:0]		ARPE	CMS [1:0]		DIR	OPM	URS	UDIS	CEN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
	Reset value																							0	0	0	0	0	0	0	0																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
0x04	TIMx_CR2	Reserved																						TIS		MMS[2:0]		CCDS		Reserved																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
	Reset value																							0	0	0	0	0																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
0x08	TIMx_SMCR	Reserved														ETP	ECE	ETPS [1:0]		ETF[3:0]		MSM	TS[2:0]		Reserved	SMS[2:0]																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
0x0C	TIMx_DIER	Reserved														TDE	OC1DE	OC2DE	OC3DE	OC4DE	OC5DE	OC6DE	OC7DE	OC8DE	OC9DE	OC10DE	OC11DE	OC12DE	OC13DE	OC14DE	OC15DE	OC16DE	OC17DE	OC18DE	OC19DE	OC20DE	OC21DE	OC22DE	OC23DE	OC24DE	OC25DE	OC26DE	OC27DE	OC28DE	OC29DE	OC30DE	OC31DE	OC32DE	OC33DE	OC34DE	OC35DE	OC36DE	OC37DE	OC38DE	OC39DE	OC40DE	OC41DE	OC42DE	OC43DE	OC44DE	OC45DE	OC46DE	OC47DE	OC48DE	OC49DE	OC50DE	OC51DE	OC52DE	OC53DE	OC54DE	OC55DE	OC56DE	OC57DE	OC58DE	OC59DE	OC60DE	OC61DE	OC62DE	OC63DE	OC64DE	OC65DE	OC66DE	OC67DE	OC68DE	OC69DE	OC70DE	OC71DE	OC72DE	OC73DE	OC74DE	OC75DE	OC76DE	OC77DE	OC78DE	OC79DE	OC80DE	OC81DE	OC82DE	OC83DE	OC84DE	OC85DE	OC86DE	OC87DE	OC88DE	OC89DE	OC90DE	OC91DE	OC92DE	OC93DE	OC94DE	OC95DE	OC96DE	OC97DE	OC98DE	OC99DE	OC100DE	OC101DE	OC102DE	OC103DE	OC104DE	OC105DE	OC106DE	OC107DE	OC108DE	OC109DE	OC110DE	OC111DE	OC112DE	OC113DE	OC114DE	OC115DE	OC116DE	OC117DE	OC118DE	OC119DE	OC120DE	OC121DE	OC122DE	OC123DE	OC124DE	OC125DE	OC126DE	OC127DE	OC128DE	OC129DE	OC130DE	OC131DE	OC132DE	OC133DE	OC134DE	OC135DE	OC136DE	OC137DE	OC138DE	OC139DE	OC140DE	OC141DE	OC142DE	OC143DE	OC144DE	OC145DE	OC146DE	OC147DE	OC148DE	OC149DE	OC150DE	OC151DE	OC152DE	OC153DE	OC154DE	OC155DE	OC156DE	OC157DE	OC158DE	OC159DE	OC160DE	OC161DE	OC162DE	OC163DE	OC164DE	OC165DE	OC166DE	OC167DE	OC168DE	OC169DE	OC170DE	OC171DE	OC172DE	OC173DE	OC174DE	OC175DE	OC176DE	OC177DE	OC178DE	OC179DE	OC180DE	OC181DE	OC182DE	OC183DE	OC184DE	OC185DE	OC186DE	OC187DE	OC188DE	OC189DE	OC190DE	OC191DE	OC192DE	OC193DE	OC194DE	OC195DE	OC196DE	OC197DE	OC198DE	OC199DE	OC200DE	OC201DE	OC202DE	OC203DE	OC204DE	OC205DE	OC206DE	OC207DE	OC208DE	OC209DE	OC210DE	OC211DE	OC212DE	OC213DE	OC214DE	OC215DE	OC216DE	OC217DE	OC218DE	OC219DE	OC220DE	OC221DE	OC222DE	OC223DE	OC224DE	OC225DE	OC226DE	OC227DE	OC228DE	OC229DE	OC230DE	OC231DE	OC232DE	OC233DE	OC234DE	OC235DE	OC236DE	OC237DE	OC238DE	OC239DE	OC240DE	OC241DE	OC242DE	OC243DE	OC244DE	OC245DE	OC246DE	OC247DE	OC248DE	OC249DE	OC250DE	OC251DE	OC252DE	OC253DE	OC254DE	OC255DE	OC256DE	OC257DE	OC258DE	OC259DE	OC260DE	OC261DE	OC262DE	OC263DE	OC264DE	OC265DE	OC266DE	OC267DE	OC268DE	OC269DE	OC270DE	OC271DE	OC272DE	OC273DE	OC274DE	OC275DE	OC276DE	OC277DE	OC278DE	OC279DE	OC280DE	OC281DE	OC282DE	OC283DE	OC284DE	OC285DE	OC286DE	OC287DE	OC288DE	OC289DE	OC290DE	OC291DE	OC292DE	OC293DE	OC294DE	OC295DE	OC296DE	OC297DE	OC298DE	OC299DE	OC300DE	OC301DE	OC302DE	OC303DE	OC304DE	OC305DE	OC306DE	OC307DE	OC308DE	OC309DE	OC310DE	OC311DE	OC312DE	OC313DE	OC314DE	OC315DE	OC316DE	OC317DE	OC318DE	OC319DE	OC320DE	OC321DE	OC322DE	OC323DE	OC324DE	OC325DE	OC326DE	OC327DE	OC328DE	OC329DE	OC330DE	OC331DE	OC332DE	OC333DE	OC334DE	OC335DE	OC336DE	OC337DE	OC338DE	OC339DE	OC340DE	OC341DE	OC342DE	OC343DE	OC344DE	OC345DE	OC346DE	OC347DE	OC348DE	OC349DE	OC350DE	OC351DE	OC352DE	OC353DE	OC354DE	OC355DE	OC356DE	OC357DE	OC358DE	OC359DE	OC360DE	OC361DE	OC362DE	OC363DE	OC364DE	OC365DE	OC366DE	OC367DE	OC368DE	OC369DE	OC370DE	OC371DE	OC372DE	OC373DE	OC374DE	OC375DE	OC376DE	OC377DE	OC378DE	OC379DE	OC380DE	OC381DE	OC382DE	OC383DE	OC384DE	OC385DE	OC386DE	OC387DE	OC388DE	OC389DE	OC390DE	OC391DE	OC392DE	OC393DE	OC394DE	OC395DE	OC396DE	OC397DE	OC398DE	OC399DE	OC400DE	OC401DE	OC402DE	OC403DE	OC404DE	OC405DE	OC406DE	OC407DE	OC408DE	OC409DE	OC410DE	OC411DE	OC412DE	OC413DE	OC414DE	OC415DE	OC416DE	OC417DE	OC418DE	OC419DE	OC420DE	OC421DE	OC422DE	OC423DE	OC424DE	OC425DE	OC426DE	OC427DE	OC428DE	OC429DE	OC430DE	OC431DE	OC432DE	OC433DE	OC434DE	OC435DE	OC436DE	OC437DE	OC438DE	OC439DE	OC440DE	OC441DE	OC442DE	OC443DE	OC444DE	OC445DE	OC446DE	OC447DE	OC448DE	OC449DE	OC450DE	OC451DE	OC452DE	OC453DE	OC454DE	OC455DE	OC456DE	OC457DE	OC458DE	OC459DE	OC460DE	OC461DE	OC462DE	OC463DE	OC464DE	OC465DE	OC466DE	OC467DE	OC468DE	OC469DE	OC470DE	OC471DE	OC472DE	OC473DE	OC474DE	OC475DE	OC476DE	OC477DE	OC478DE	OC479DE	OC480DE	OC481DE	OC482DE	OC483DE	OC484DE	OC485DE	OC486DE	OC487DE	OC488DE	OC489DE	OC490DE	OC491DE	OC492DE	OC493DE	OC494DE	OC495DE	OC496DE	OC497DE	OC498DE	OC499DE	OC500DE	OC501DE	OC502DE	OC503DE	OC504DE	OC505DE	OC506DE	OC507DE	OC508DE	OC509DE	OC510DE	OC511DE	OC512DE	OC513DE	OC514DE	OC515DE	OC516DE	OC517DE	OC518DE	OC519DE	OC520DE	OC521DE	OC522DE	OC523DE	OC524DE	OC525DE	OC526DE	OC527DE	OC528DE	OC529DE	OC530DE	OC531DE	OC532DE	OC533DE	OC534DE	OC535DE	OC536DE	OC537DE	OC538DE	OC539DE	OC540DE	OC541DE	OC542DE	OC543DE	OC544DE	OC545DE	OC546DE	OC547DE	OC548DE	OC549DE	OC550DE	OC551DE	OC552DE	OC553DE	OC554DE	OC555DE	OC556DE	OC557DE	OC558DE	OC559DE	OC560DE	OC561DE	OC562DE	OC563DE	OC564DE	OC565DE	OC566DE	OC567DE	OC568DE	OC569DE	OC570DE	OC571DE	OC572DE	OC573DE	OC574DE	OC575DE	OC576DE	OC577DE	OC578DE	OC579DE	OC580DE	OC581DE	OC582DE	OC583DE	OC584DE	OC585DE	OC586DE	OC587DE	OC588DE	OC589DE	OC590DE	OC591DE	OC592DE	OC593DE	OC594DE	OC595DE	OC596DE	OC597DE	OC598DE	OC599DE	OC600DE	OC601DE	OC602DE	OC603DE	OC604DE	OC605DE	OC606DE	OC607DE	OC608DE	OC609DE	OC610DE	OC611DE	OC612DE	OC613DE	OC614DE	OC615DE	OC616DE	OC617DE	OC618DE	OC619DE	OC620DE	OC621DE	OC622DE	OC623DE	OC624DE	OC625DE	OC626DE	OC627DE	OC628DE	OC629DE	OC630DE	OC631DE	OC632DE	OC633DE	OC634DE	OC635DE	OC636DE	OC637DE	OC638DE	OC639DE	OC640DE	OC641DE	OC642DE	OC643DE	OC644DE	OC645DE	OC646DE	OC647DE	OC648DE	OC649DE	OC650DE	OC651DE	OC652DE	OC653DE	OC654DE	OC655DE	OC656DE	OC657DE	OC658DE	OC659DE	OC660DE	OC661DE	OC662DE	OC663DE	OC664DE	OC665DE	OC666DE	OC667DE	OC668DE	OC669DE	OC670DE	OC671DE	OC672DE	OC673DE	OC674DE	OC675DE	OC676DE	OC677DE	OC678DE	OC679DE	OC680DE	OC681DE	OC682DE	OC683DE	OC684DE	OC685DE	OC686DE	OC687DE	OC688DE	OC689DE	OC690DE	OC691DE	OC692DE	OC693DE	OC694DE	OC695DE	OC696DE	OC697DE	OC698DE	OC699DE	OC700DE	OC701DE	OC702DE	OC703DE	OC704DE	OC705DE	OC706DE	OC707DE	OC708DE	OC709DE	OC710DE	OC711DE	OC712DE	OC713DE	OC714DE	OC715DE	OC716DE	OC717DE	OC718DE	OC719DE	OC720DE	OC721DE	OC722DE	OC723DE	OC724DE	OC725DE	OC726DE	OC727DE	OC728DE	OC729DE	OC730DE	OC731DE	OC732DE	OC733DE	OC734DE	OC735DE	OC736DE	OC737DE	OC738DE	OC739DE	OC740DE	OC741DE	OC742DE	OC743DE	OC744DE	OC745DE	OC746DE	OC747DE	OC748DE	OC749DE	OC750DE	OC751DE	OC752DE	OC753DE	OC754DE	OC755DE	OC756DE	OC757DE	OC758DE	OC759DE	OC760DE	OC761DE	OC762DE	OC763DE	OC764DE	OC765DE	OC766DE	OC767DE	OC768DE	OC769DE	OC770DE	OC771DE	OC772DE	OC773DE	OC774DE	OC775DE	OC776DE	OC777DE	OC778DE	OC779DE	OC780DE	OC781DE	OC782DE	OC783DE	OC784DE	OC785DE	OC786DE	OC787DE	OC788DE	OC789DE	OC790DE	OC791DE	OC792DE	OC793DE	OC794DE	OC795DE	OC796DE	OC797DE	OC798DE	OC799DE	OC800DE	OC801DE	OC802DE	OC803DE	OC804DE	OC805DE	OC806DE	OC807DE	OC808DE	OC809DE	OC810DE	OC811DE	OC812DE	OC813DE	OC814DE	OC815DE	OC816DE	OC817DE	OC818DE	OC819DE	OC820DE	OC821DE	OC822DE	OC823DE	OC824DE	OC825DE	OC826DE	OC827DE	OC828DE	OC829DE	OC830DE	OC831DE	OC832DE	OC833DE	OC834DE	OC835DE	OC836DE	OC837DE	OC838DE	OC839DE	OC840DE	OC841DE	OC842DE	OC843DE	OC844DE	OC845DE	OC846DE	OC847DE	OC848DE	OC849DE	OC850DE	OC851DE	OC852DE	OC853DE	OC854DE	OC855DE	OC856DE	OC857DE	OC858DE	OC859DE	OC860DE	OC861DE	OC862DE	OC863DE	OC864DE	OC865DE	OC866DE	OC867DE	OC868DE	OC869DE	OC870DE	OC871DE	OC872DE	OC873DE	OC874DE	OC875DE	OC876DE	OC877DE	OC878DE	OC879DE	OC880DE	OC881DE	OC882DE	OC883DE	OC884DE	OC885DE	OC886DE	OC887DE	OC888DE	OC889DE	OC890DE	OC891DE	OC892DE	OC893DE	OC894DE	OC895DE	OC896DE	OC897DE	OC898DE	OC899DE	OC900DE	OC901DE	OC902DE	OC903DE	OC904DE	OC905DE	OC906DE	OC907DE	OC908DE	OC909DE	OC910DE	OC911DE	OC912DE	OC913DE	OC914DE	OC915DE	OC916DE	OC917DE	OC918DE	OC919DE	OC920DE	OC921DE	OC922DE	OC923DE	OC924DE	OC925DE	OC926DE	OC927DE	OC928DE	OC929DE	OC930DE	OC931DE	OC932DE	OC933DE	OC934DE	OC935DE	OC936DE	OC937DE	OC938DE	OC939DE	OC940DE	OC941DE	OC942DE	OC943DE	OC944DE	OC945DE	OC946DE	OC947DE	OC948DE	OC949DE	OC950DE	OC951DE	OC952DE	OC953DE	OC954DE	OC955DE	OC956DE	OC957DE	OC958DE	OC959DE	OC960DE	OC961DE	OC962DE	OC963DE	OC964DE	OC965DE	OC966DE	OC967DE	OC968DE	OC969DE	OC970DE	OC971DE	OC972DE	OC973DE	OC974DE	OC975DE	OC976DE	OC977DE	OC978DE	OC979DE	OC980DE	OC981DE	OC982DE	OC983DE	OC984DE	OC985DE	OC986DE	OC987DE	OC988DE	OC989DE	OC990DE	OC991DE	OC992DE	OC993DE	OC994DE	OC995DE	OC996DE	OC997DE	OC998DE	OC999DE	OC1000DE	OC1001DE	OC1002DE	OC1003DE	OC1004DE	OC1005DE	OC1006DE	OC1007DE	OC1008DE	OC1009DE	OC1010DE	OC1011DE	OC1012DE	OC1013DE	OC1014DE	OC1015DE	OC1016DE	OC1017DE	OC1018DE	OC1019DE	OC1020DE	OC1021DE	OC1022DE	OC1023DE	OC1024DE	OC1025DE	OC1026DE	OC1027DE	OC1028DE	OC1029DE	OC1030DE	OC1031DE	OC1032DE	OC1033DE	OC1034DE	OC1035DE	OC1036DE	OC1037DE	OC1038DE	OC1039DE	OC1040DE	OC1041DE	OC1042DE	OC1043DE	OC1044DE	OC1045DE	OC1046DE	OC1047DE	OC1048DE	OC1049DE	OC1050DE	OC1051DE	OC1052DE	OC1053DE	OC1054DE	OC1055DE	OC1056DE	OC1057DE	OC1058DE	OC1059DE	OC1060DE	OC1061DE	OC1062DE	OC1063DE	OC1064DE	OC1065DE	OC1066DE	OC1067DE	OC1068DE	OC1069DE	OC1070DE	OC1071DE	OC1072DE	OC1073DE	OC1074DE	OC1075DE	OC1076DE	OC1077DE	OC1078DE	OC1079DE	OC1080DE	OC1081DE	OC1082DE	OC1083DE	OC1084DE	OC1085DE	OC1086DE	OC1087DE	OC1088DE	OC1089DE	OC1090DE	OC1091DE	OC1092DE	OC1093DE	OC1094DE	OC1095DE	OC1096DE	OC1097DE	OC1098DE	OC1099DE	OC1100DE	OC1101DE	OC1102DE	OC1103DE	OC1104DE	OC1105DE	OC1106DE	OC1107DE	OC1108DE	OC1109DE	OC1110DE	OC1111DE	OC1112DE	OC1113DE	OC1114DE	OC1115DE	OC1116DE	OC1117DE	OC1118DE	OC1119DE	OC1120DE	OC1121DE	OC1122DE	OC1123DE	OC1124DE	OC1125DE	OC1126DE	OC1127DE	OC1128DE	OC1129DE	OC1130DE	OC1131DE	OC1132DE	OC1133DE	OC1134DE	OC1135DE	OC1136DE	OC1137DE	OC1138DE	OC1139DE	OC1140DE	OC1141DE	OC1142DE	OC1143DE	OC1144DE	OC1145DE	OC1146DE	OC1147DE	OC1148DE	OC1149DE	OC1150DE	OC1151DE	OC1152DE	OC1153DE	OC1154DE	OC1155DE

0x48	TIMx_DCR	Reserved	DBL[4:0]				Reserved	DBA[4:0]										
	Reset value		0	0	0	0		0	0	0	0	0						
0x4C	TIMx_DMAR	Reserved	DMAB[15:0]															
	Reset value		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x50	TIM2_OR	Reserved	Reserved	ITR1 RMP		Reserved												
	Reset value			0	0													
0x50	TIM5_OR	Reserved	Reserved	IT4 RMP		Reserved												
	Reset value			0	0													

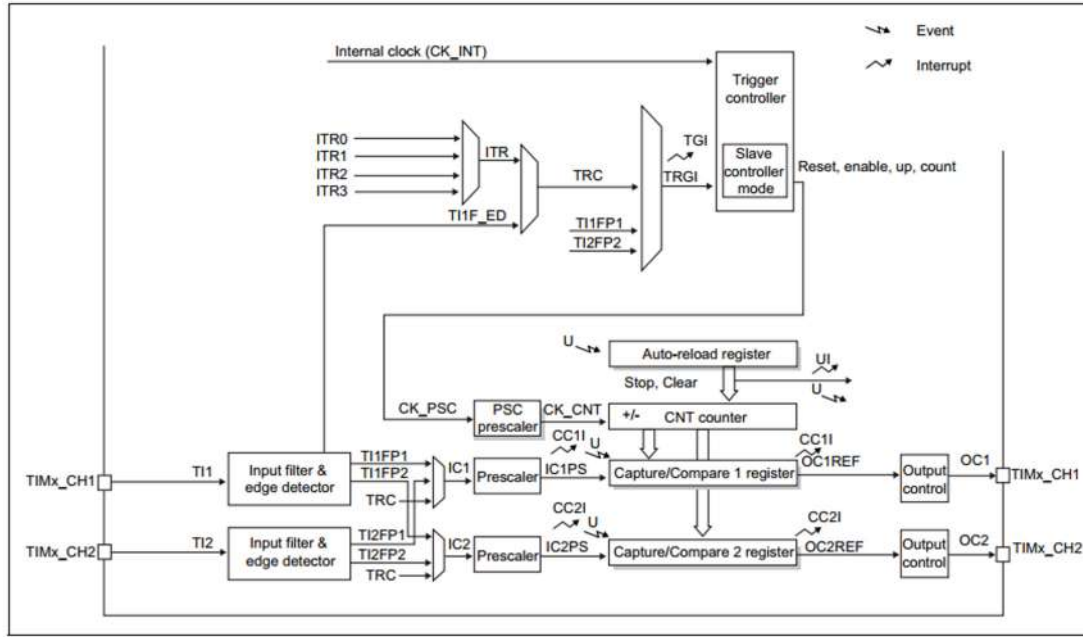
- **TIMx_CR1 (Control Register 1)**, Timer'in genel kontrol ayarlarını içerir. Timer'in etkinleştirme, zamanlama modu seçimi, otomatik yeniden başlatma etkinleştirme gibi ayarları içerir.
- **TIMx_CR2 (Control Register 2)**, Timer'in özel kontrol ayarlarını içerir. Bu register, master mode seçimi gibi özellikleri kontrol eder.
- **TIMx_SMCR (Slave Mode Control Register)**, Timer'in slave (köle) modunu kontrol eder. Dış bir kaynaktan senkronize olma veya bir başka Timer'in takip etme gibi işlevleri içerir.
- **TIMx_DIER (DMA/Interrupt Enable Register)**, DMA (Direct Memory Access) ve kesme (interrupt) izinlerini kontrol eder. Belirli olayların tetiklenmesi durumunda bir kesme talebi veya DMA transferi başlatma gibi işlevleri etkinleştirir veya devre dışı bırakır.
- **TIMx_SR (Status Register)**, Timer'in durumuyla ilgili bilgileri içerir. Taşma, karşılaştırma olayları gibi çeşitli olayları takip eder.
- **TIMx_EGR (Event Generation Register)**, Olayların elle tetiklenmesini sağlar. Bu register üzerinden bir olayı (event) hemen tetikleyebilirsiniz.
- **TIMx_CCMR1 ve TIMx_CCMR2 (Capture/Compare Mode Register 1 ve 2)**, Capture/compare modu için ayarları içerir. Timer'in çeşitli modlarını, giriş ve çıkış ayarlarını belirler.
- **TIMx_CCER (Capture/Compare Enable Register)**, Capture/compare kanallarını etkinleştirme veya devre dışı bırakma işlemlerini kontrol eder.
- **TIMx_CNT (Counter Register)**, Timer'in ana sayaç değerini içerir. Bu register, zamanlayıcının sayma işlemini temsil eder.
- **TIMx_PSC (Prescaler Register)**, Timer'in ön bölücü (prescaler) değerini içerir. Bu değer, timer'in sayma hızını kontrol eder.
- **TIMx_ARR (Auto-Reload Register)**, Timer'in otomatik yeniden başlatma değerini içerir. Bu değer, sayacın bir döngü tamamladığında otomatik olarak tekrar başlamasını sağlar.
- **TIMx_CCR1, TIMx_CCR2, TIMx_CCR3, TIMx_CCR4 (Capture/Compare Register 1, 2, 3, ve 4)**, Capture/compare modunda kullanılan karşılaştırma değerlerini içerir. Bu değerler, belirli bir zaman noktasında veya karşılaştırma olayında kullanılır.
- **TIMx_DCR (DMA Control Register)**, DMA transferlerini kontrol eder.
- **TIMx_DMAR (DMA Address Register)**, DMA transferleri için adres bilgisini içerir.
- **TIMx_OR (Option Register)**, Timer'in özel seçeneklerini kontrol eder. Bu register, özel özelliklerin etkinleştirilmesi veya devre dışı bırakılması için kullanılır.

TIM9, TIM10, TIM11, TIM12, TIM13, TIM14

- TIM9 yüksek hızlı APB2 (84 MHz) ve TIM12 düşük hızlı APB1 (42 MHz) üzerinde bulunmaktadır.
- Bu birimlerin frekansları diğerlerinde olduğu gibi veriyolu hızlarının iki katında çalışabilirler.
- TIM9 ve TIM12 birimleri 16 bitlik sayıcıya sahiptirler. Bu sayıcılar sadece yukarı sayma yapabilirler. Ayrıca bu sayıcıların otomatik geri yükleme özellikleri de bulunmaktadır.
- Bu timer birimlerinde 2x16 adet yüksek çözünürlüklü capture/compare kanalı da bulunur. Bu kanallar giriş çıkış olarak ayarlanabilir, çıkış karşılaştırabilir, PWM sinyali üretebilir, sinyal yakalayabilir ve harici bir PWM sinyalini algılayabilirler.
- TIM10 ve TIM11 yüksek hızlı APB2 (84 MHz) ve TIM13 ve TIM14 düşük hızlı APB1 (42 MHz) üzerinde bulunmaktadır. Bu birimlerin frekansları diğerlerinde olduğu gibi veriyolu hızlarının iki katında çalışabilirler.
- Bu birimler 16 bitlik sayıcıya sahiptirler. Bu sayıcılar sadece yukarı sayma yapabilirler. Ayrıca bu sayıcıların otomatik geri yükleme özellikleri de bulunmaktadır.
- Bu timer birimlerinde 2x16 adet yüksek çözünürlüklü capture/compare kanalı da bulunur. Bu kanallar giriş çıkış olarak ayarlanabilir, çıkış karşılaştırabilir, PWM sinyali üretebilir, sinyal yakalayabilir ve harici bir PWM sinyalini algılayabilirler.

ve harici bir PWM sinyali algılayabilirler.

Offset	Register	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0						
0x00	TIMx_CR1	Reserved																						CKD [1:0]		ARPE		Reserved		OPM		URS		UDIS		CEN			
	Reset value																							0		0				0		0		0		0			
0x0C	TIMx_DIER	Reserved																										CC1IE		UIE									
	Reset value																											0		0									
0x10	TIMx_SR	Reserved																						CC1OF		Reserved										CC1IF		UIF	
	Reset value																							0												0		0	
0x14	TIMx_EGR	Reserved																										CC1G		UG									
	Reset value																											0		0									
0x18	TIMx_CCMR1 Output compare mode	Reserved																						OC1M [2:0]			OC1PE		OC1FE		CC1S [1:0]								
	Reset value																							0			0		0		0								
	TIMx_CCMR1 Input capture mode	Reserved																						IC1F[3:0]			IC1 PSC [1:0]		CC1S [1:0]										
	Reset value																							0			0		0		0								
0x20	TIMx_CCER	Reserved																										CC1NP		Reserved		CC1P		CC1E					
	Reset value																											0				0		0					
0x24	TIMx_CNT	Reserved																CNT[15:0]																					
	Reset value																	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0																					
0x28	TIMx_PSC	Reserved																PSC[15:0]																					
	Reset value																	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0																					
0x2C	TIMx_ARR	Reserved																ARR[15:0]																					
	Reset value																	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0																					
0x34	TIMx_CCR1	Reserved																CCR1[15:0]																					
	Reset value																	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0																					
0x50	TIMx_OR	Reserved																										TIM_RMP											
	Reset value																											0		0									

- **TIMx_CR1 (Control Register 1)**, Timer'in genel kontrol ayarlarını içerir. Etkinleştirme, zamanlama modu seçimi, otomatik yeniden başlatma etkinleştirme ve diğer bazı genel ayarları içerir.

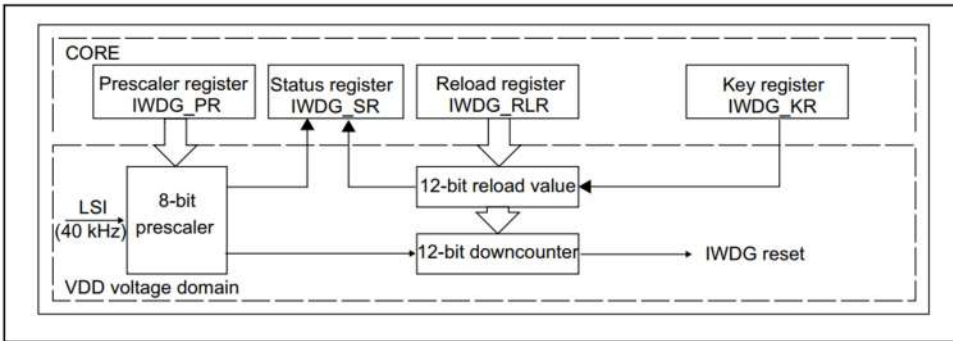
- **TIMx_CR1 (Control Register 1)**, Timer'ın genel kontrol ayarlarını içerir. Etkinleştirme, zamanlama modu seçimi, otomatik yeniden başlatma etkinleştirme ve diğer bazı genel ayarları içerir.
- **TIMx_DIER (DMA/Interrupt Enable Register)**, DMA (Direct Memory Access) ve kesme (interrupt) izinlerini kontrol eder. Belirli olayların tetiklenmesi durumunda bir kesme talebi veya DMA transferi başlatma gibi işlevleri etkinleştirir veya devre dışı bırakır.
- **TIMx_SR (Status Register)**, Timer'ın durumuyla ilgili bilgileri içerir. Taşma, karşılaştırma olayları gibi çeşitli olayları takip eder.
- **TIMx_EGR (Event Generation Register)**, Olayların elle tetiklenmesini sağlar. Bu register üzerinden bir olayı event hemen tetikleyebilirsiniz.
- **TIMx_CCMR1 (Capture/Compare Mode Register 1)**, Yakalama/karşılaştırma modu için ayarları içerir. Timer'ın çeşitli modlarını, giriş ve çıkış ayarlarını belirler.
- **TIMx_CCER (Capture/Compare Enable Register)**, Capture/compare kanallarını etkinleştirme veya devre dışı bırakma işlemlerini kontrol eder.
- **TIMx_CNT (Counter Register)**, Timer'ın ana sayaç değerini içerir. Bu register, zamanlayıcının sayma işlemini temsil eder.
- **TIMx_PSC (Prescaler Register)**, Timer'ın ön bölücü prescaler değerini içerir. Bu değer, timer'ın sayma hızını kontrol eder.
- **TIMx_ARR (Auto-Reload Register)**, Timer'ın otomatik yeniden başlatma değerini içerir. Bu değer, sayacın bir döngü tamamladığında otomatik olarak tekrar başlamasını sağlar.
- **TIMx_CCR1 (Capture/Compare Register 1)**, Capture/compare modunda kullanılan karşılaştırma değerini içerir. Bu değer, belirli bir zaman noktasında veya karşılaştırma olayında kullanılır.
- **TIMx_OR (Option Register)**, Timer'ın özel seçeneklerini kontrol eder. Bu register, özel özelliklerin etkinleştirilmesi veya devre dışı bırakılması için kullanılır.

0x0C	TIMx_DIER	Reserved															UDE	Reserved					UIE
	Reset value																0						0
0x10	TIMx_SR	Reserved																				UIF	
	Reset value																					0	
0x14	TIMx_EGR	Reserved																				UG	
	Reset value																					0	
0x24	TIMx_CNT	Reserved										CNT[15:0]											
	Reset value											0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x28	TIMx_PSC	Reserved										PSC[15:0]											
	Reset value											0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x2C	TIMx_ARR	Reserved										ARR[15:0]											
	Reset value											1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

- **TIMx_CR1 (Control Register 1)**, Timer'ın genel kontrol ayarlarını içerir. Örneğin, Timer'ın etkinleştirilmesi, zamanlama modu seçimi, otomatik yeniden başlatma etkinleştirme gibi ayarlar bu register üzerinden yapılmaktadır.
- **TIMx_CR2 (Control Register 2)**, dış tetikleyici konfigürasyonları gibi timer'ın belirli özelliklerini ayarlamayı sağlar.
- **TIMx_DIER (DMA/Interrupt Enable Register)**, DMA ve interrupt izinlerini kontrol eder. Belirli olayların tetiklenmesi durumunda bir kesme talebi veya DMA transferi başlatma gibi işlevleri etkinleştirir veya devre dışı bırakır.
- **TIMx_SR (Status Register)**, bir taşma durumu overflow olup olmadığını veya bir karşılaştırma olayının gerçekleşip gerçekleşmediğini belirtir.
- **TIMx_EGR (Event Generation Register)**, Olayların elle tetiklenmesini sağlar. Bu register üzerinden bir olayı event hemen tetikleyebilirsiniz.
- **TIMx_CNT (Counter Register)**, Timer'ın ana sayaç değerini içerir. Bu register, zamanlayıcının sayma işlemini temsil eder.
- **TIMx_PSC (Prescaler Register)**, Timer'ın prescaler değerini içerir. Bu değer, timer'ın sayma hızını kontrol eder.
- **TIMx_ARR (Auto-Reload Register)**, Timer'ın otomatik yeniden başlatma değerini içerir. Bu değer, sayacın bir döngü tamamladığında otomatik olarak tekrar başlamasını sağlar.

Independent Watchdog (IWDG)

- IWDG, işlemci saatinden bağımsız, kendine ait dahili RC osilatörden (LSI 32 KHz) beslenen bir watchdog timer'dır.
- Mikrodenetleyici içerisindeki amacı da bekçilik yapmaktır. Mikrodenetleyici, harici sebeplerden veya kodlardaki bir hata sebebiyle kilitlenebilir. Mikrodenetleyici kilitlendiğinde, yürüttüğü işlemler durur. Bu tür durumlarda mikrodenetleyicinin tekrar başlatılması gereklidir. İşte watchdog timerlar burada devreye girerler. Watchdog timerlarda belirlenen bir süre sonunda sıfırlanırlar ve işlemciyi resetlerler.

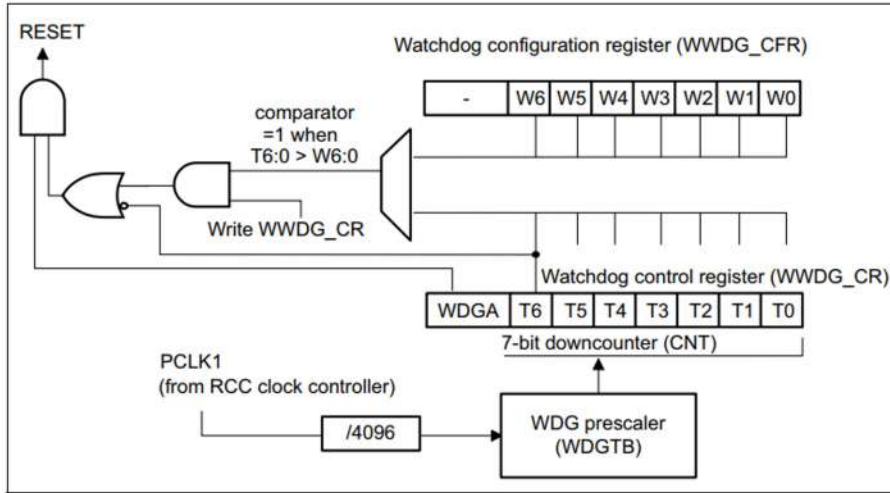
Offset	Register	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0x00	IWDG_KR	Reserved																KEY[15:0]															
	Reset value																	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x04	IWDG_PR	Reserved																											PR[2:0]				

0x00	IWDG_KR	Reserved	KEY[15:0]																		
	Reset value		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
0x04	IWDG_PR	Reserved													PR[2:0]						
	Reset value														0	0	0				
0x08	IWDG_RLR	Reserved												RL[11:0]							
	Reset value													1	1	1	1	1	1	1	1
0x0C	IWDG_SR	Reserved													RVU		PVU				
	Reset value														0	0					

- **IWDG_KR (Key Register)**, IWDG'yi kontrol etmek için kullanılan anahtar değerleri içerir. İlgili anahtar değerleri yazılarak IWDG'nin başlatılması, yeniden başlatılması veya durdurulması gibi işlemler gerçekleştirilir.
- **IWDG_PR (Prescaler Register)**, IWDG'nin zamanlayıcı değerini belirlemek için kullanılır. Zamanlayıcı değeri, bu ön bölücü ile çarparak IWDG'nin zamanlamasını elde eder.
- **IWDG_RLR (Reload Register)**, IWDG'nin zamanlayıcı değerini reload value içerir. IWDG'nin çalışması sırasında bu değer zaman içinde azalır, eğer bu değer sıfıra ulaşırsa, IWDG bir reset sinyali üretir.
- **IWDG_SR (Status Register)**, IWDG'nin durumunu gösteren bilgiler içerir. Örneğin, zaman aşımı durumu gibi bilgiler burada bulunabilir.

Window Watchdog (WWDG)

- WWDG birimi belirli bir pencere içerisinde counter kaydedicisine tekrar değer yüklenebildiği için bu isimle anılmaktadır.
- Ayarlanabilir süre penceresine sahiptir.
- Anormal erken ve anormal geç uygulama davranışını algılayabilir.
- Önceden belirlenen duruma göre işlemciyi resetler.

Offset	Register	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0x00	WWDG_CR	Reserved																						WDGA		T[6:0]							
	Reset value																							0	1	1	1	1	1	1	1	1	
0x04	WWDG_CFR	Reserved																				EWI		WDGTB1	WDGTB0	W[6:0]							
	Reset value																					0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	
0x08	WWDG_SR	Reserved																											EWIF				
	Reset value																												0				

- **WWDG_CR (Control Register)**, WWDG'nin temel kontrol ayarlarını içerir. Özellikle, WWDG'nin etkinleştirilmesi, zamanlayıcı değeri (down-counter) ayarlanması ve bir reset talep biti bulunmaktadır.
- **WWDG_CFR (Configuration Register)**, WWDG'nin daha fazla konfigürasyon ayarlarını içerir. Örneğin, window modunu etkinleştirme, zaman aşımı değeri ve window değeri gibi ayarları içerir.
- **WWDG_SR (Status Register)**, WWDG'nin durumunu gösteren bilgiler içerir. Örneğin, zaman aşımı durumu ve window durumu gibi bilgiler burada bulunabilir.

07 PWM

25 Haziran 2021 Cuma

23:48

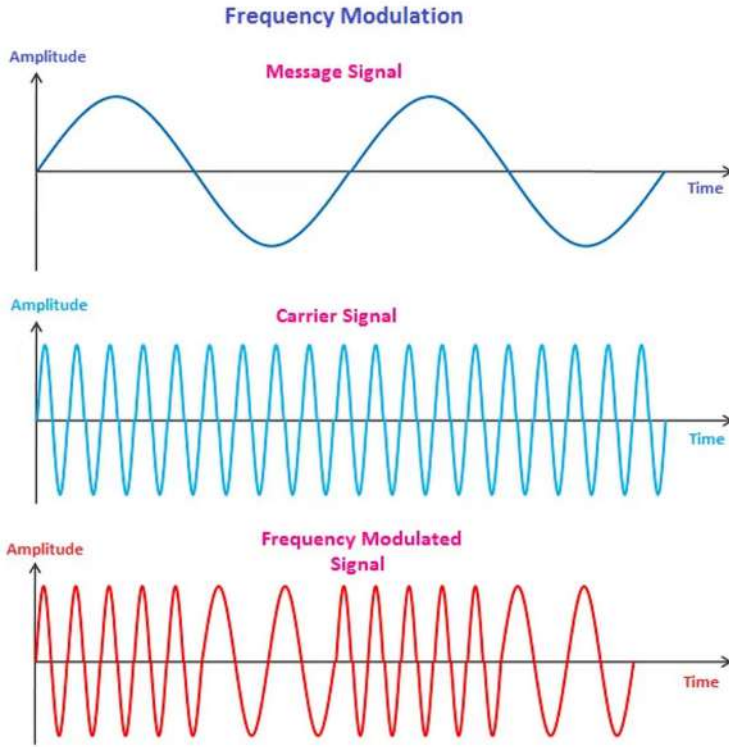
07 PWM

Giriş

- <https://www.aydinlatma.org/pwm.html>, <https://berkannaydin.medium.com/pwm-nedir-5d20287970b5>, [https://www.elektrikport.com/teknik-kutuphane/pwm-\(sinyal-genislik-modulasyonu\)-teknigi-nedir/11717#ad-image-0](https://www.elektrikport.com/teknik-kutuphane/pwm-(sinyal-genislik-modulasyonu)-teknigi-nedir/11717#ad-image-0), <https://www.otomasyonavm.com/tr/pwm-nedir> linklerdeki makaleleri okuyabiliriz.
- PWM, **Pulse Width Modulation** (Darbe Genişlik Modülasyonu) bir kare dalga sinyalin, yüksek seviyede kalma süresine müdahale ederek, bu sinyalin gerilimin ortalama değerinin değiştirilmesi olarak tanımlanabilir.
PWM sinyal ise analogdan farklı olarak sinyalin voltajını değil frekansını referans alır.

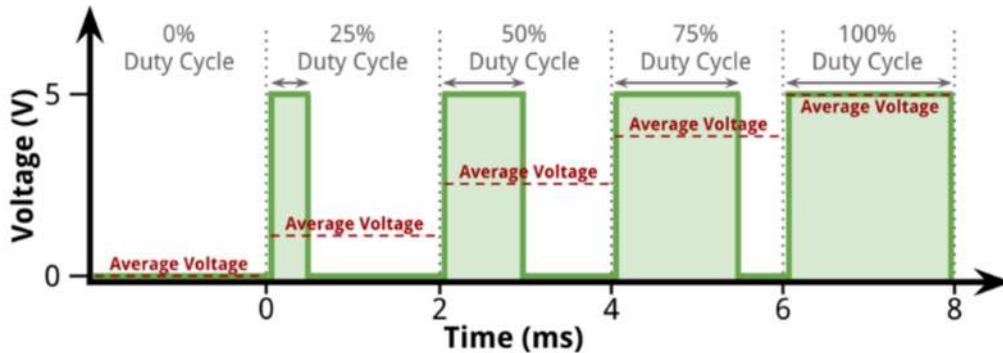
Modülasyon

- Modülasyon haberleşme sistemlerinde sıklıkla kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemde bir girdi sinyali (input) bir taşıyıcı (carrier) sinyal ile taşınır.

- Doğadaki sinyallerin çoğu analog sinyaldir. Elektronik cihazlar ise dijital sinyaller ile işlemleri yapmaktadır.
- Çıktı olarakta tekrar analog çıktılar üretilmektedir.

Görev Döngüsü

- PWM tekniğinde **açık** ve **kapalı** süresi görev döngüsü yani **duty cycle** ile tanımlanır.
Ton açık süreyi, **Toff** kapalı süreyi temsil eder.
- **Pulse Width**, Ton süresi kadardır. **Period**, Ton ile Toff sürelerinin toplamıdır.
- Duty Cycle aşağıdaki formül ile hesaplanır.

$$\text{Duty Cycle} = (\text{Ton} / (\text{Ton} + \text{Toff})) \times 100$$

Ton: Açık süresi

Toff: Kapalı süresi

- Giriş voltaj değeri ile Duty cycle değerini çarparak Ortalama Çıkış Gerilimini hesaplıyoruz.
- Frekans ise aşağıdaki formül ile hesaplanır. Frekans birimi Hz, Periyot birimi s'dir.

$$f = 1 / T$$

f: Frekans (Hz)

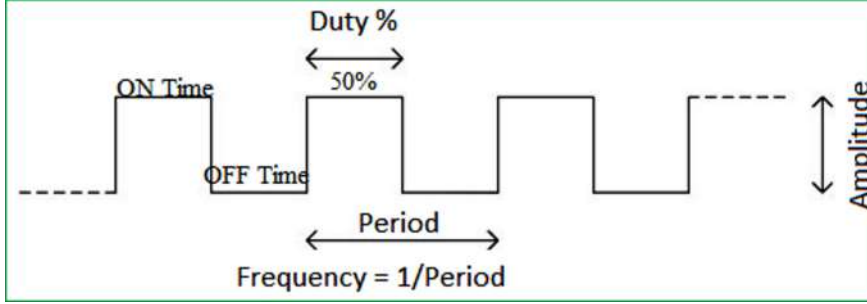
T: Periyot (s)

- PWM frekansını hesaplamak için, aşağıdaki formüllerden yararlanmamız lazım;

$$\text{Period} = (\text{Timer_Tick_Freq} / \text{PWM_Freq}) - 1$$

$$\text{PWM_Freq} = \text{Timer_Tick_Freq} / (\text{Period} + 1)$$

$$\text{Timer_Tick_Freq} = \text{Timer_CLK} / (\text{Prescaler} + 1)$$

- Timer frekansı kullanıcı tarafından belirlenir. Aynı zamanda PWM'de istenilen frekansta çalışılacağı düşünülecek olursa, bizim belirleyeceğimiz iki değer var. Bunlardan biri prescaler, diğeri ise period. Aslında temel olarak PWM'in istenilen frekansta çalışması için prescaler değeri küçük bir değer seçilir ve period bu değere göre ayarlanır.

Mod Durumu

- **Mod 1**, Yukarı doğru sayarken $\text{CNT} < \text{CCR}_X$ (Capture Compare Register) dan düşükse kanal aktif, diğer durumda pasif olur. Aşağı doğru sayarken $\text{CNT} > \text{CCR}_X$ ise kanal pasif, değilse aktif olur.
- **Mod 2**, Yukarı doğru sayarken $\text{CNT} < \text{CCR}_X$ (Capture Compare Register) dan düşükse kanal pasif, diğer durumda aktif olur. Aşağı doğru sayarken $\text{CNT} > \text{CCR}_X$ is kanal aktif, değilse pasif olur.

Uygulamaları

- Endüstride iletişim, motor kontrol, ısıtma, aydınlatma gibi önemli bir çok alanda kullanılmaktadır.
 - Servo motor kontrolünde, servo motorların konumunu kontrol etmek için
 - Ses kontrolünde, hoparlörlerin sesini kontrol etmek için
 - Oyun konsollarında, oyun kontrollerini sağlamak için
- PWM, ışık kaynağını hızlı bir şekilde açık kapatarak parlaklığı ayarlamayı sağlayan bir modülasyon çeşididir.
- Anahtarlama işleminde açık kalma süresi ne kadar yüksek olursa yüke sağlanan güç yani ışık parlaklığı o kadar fazla olur.

08 UART

5 Mayıs 2021 Çarşamba

08:03

08 UART

Giriş

- <https://cennttceylnn.medium.com/elektronik-haberleşme-protokolleri-nedir-d11a6d3a5957> link üzerinden haberleşme protokolleri hakkında bilgi alabiliriz.
- <https://www.ercankoclar.com/2018/04/uart-iletisim-protokolu-ve-mikroc-kutuphanesi/> <https://arduinodestek.com/uart-haberlesme-nedir-ve-nasil-gerceklesir/>
- <https://youtu.be/uktFwZX2TTE>, <https://youtu.be/K0JuUAQYsaQ> ve <https://youtu.be/UCXVFJSrIbE> protokol hakkında videolardan bilgi edinebiliriz.
- <https://youtu.be/GRmYKJgAtQ4>, <https://youtu.be/NDwpWbXJ0sc>, <https://youtu.be/vrSzdoKv558>, https://youtu.be/vzRuLn_Gzx8, <https://youtu.be/ic8NUSytU-g>, <https://youtu.be/y7ZETFlohp0>, <https://youtu.be/1lGm99He7g4> linklerinden STM32 ile yapılmış örnek uygulamaları izleyebiliriz.
- UART (Universal Asynchronous Receiver Transmitter), 1 ve 0'lerden oluşan verileri iki dijital sistem arasında alıp verme işlemlerinde kullanılan bir iletişim protokolüdür.

Avantajları ve Dezavantajları

Avantajlar;

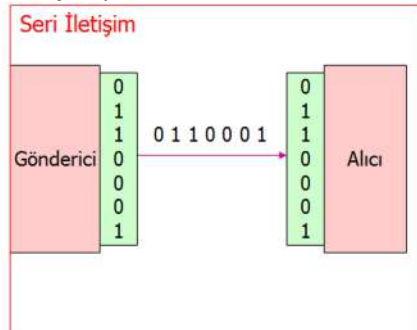
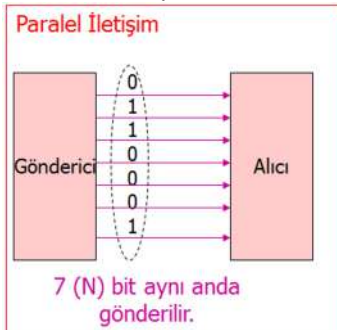
- Sadece iki kablo kullanır.
- Saat sinyali gerekli değildir.
- Hata denetimine izin vermek için bir eşlik biti vardır.
- Veri paketinin yapısı, her iki taraf da buna göre ayarlandığı sürece değiştirilebilir.
- İyi belgelenmiş ve yaygın olarak kullanılan yöntem.

Dezavantajlar;

- Veri çerçevesinin boyutu maksimum 9 bit ile sınırlıdır.
- Birden çok bağımlı veya birden çok ana sistemi desteklemez.
- Her UART'ın baud hızı, birbirinin %10'u dahilinde olmalıdır.

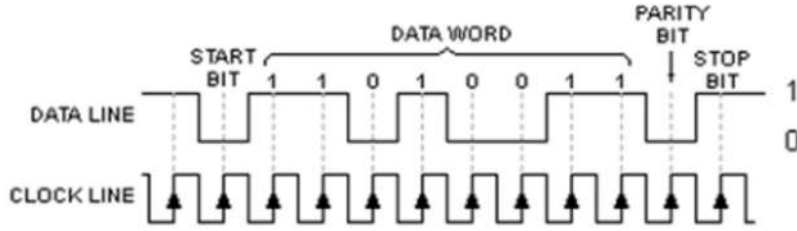
İletişim Yöntemi

- Dijital sistemlerde iletişim paralel ve seri olmak üzere iki türlü yapılır.
- **Paralel** iletişimde bilgi vericiden alıcıya aynı anda birden fazla bit gidecek şekilde gönderilir. Böylece tek hamlede birden fazla veri karşı tarafa gönderildiği için iletişim hızı yüksektir. Fakat bu iletişim türünde kullanılan hat sayısı fazladır ve uzun mesafeler için uygun değildir.
- **Seri** iletişimde ise vericiden alıcıya gönderilecek bilgi, tek hat üzerinden sırayla gönderilir. Bu şekilde giden bilginin, tek hamlede tek biti gönderebileceği için iletişim hızı yavaşlatır. Fakat seri iletişimde hat sayısı azdır ve uzun mesafeli iletişim için daha uygundur.
- USART protokollü bir seri iletişim protokolüdür.

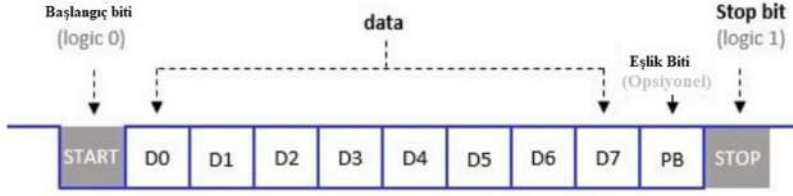

İletişim Modu

- USART protokolünde veriler senkron veya asenkron olarak alınabilirler.
- **Senkron** veri alışverişinde bir data hattı ve bir clock hattı bulunmalıdır. Daha hattından gidecek veriler clock hattından gönderilen sinyalin her düşen veya yükselen kenarında alıcıya iletilir.

- **Asenkron** modda ise verilerin iletilmesinde bir clock hattına ihtiyaç duyulmaz.

Parametreler

- Verilerin gönderilmeye başlayacağı, alıcıya bir başlangıç için **Start** sinyali ile bildirir ve hemen arkasından veriler akmaya başlar daha sonrasında **Stop** biti ile sonlandırılır.
- Start biti "0" stop biti "1" verilerinden oluşmaktadır. Veri bitleri ise 7 veya 8 bit olabilir.
- Verilerin doğru olarak gönderilip gönderilmediğini anlamak için kullanılan **Parity** biti bulunmaktadır. Parity bitinin gönderilmesi şart değildir.
- Parity biti genellikle üç farklı şekilde kullanılır. Even, Odd ve None olarak seçilebilir. Parite, **Even** olarak kullanıldığında, iletilen verinin toplamda çift sayıda yüksek seviyeye sahip olması gerekmektedir. Eğer iletilen verinin yüksek seviyeye sahip bit sayısı tek ise, parite biti 1 olacak şekilde ayarlanır ve toplamda çift sayıda yüksek seviye olmasını sağlar. Eğer iletilen verinin yüksek seviyeye sahip bit sayısı zaten çift ise, parite biti 0 olarak ayarlanır. **Odd** ise bunun tam tersidir. Parite bitinin kullanılmadığı durumlarda **None** seçeneğini kullanırız ve böylece iletilen verinin doğruluğu kontrol edilmez. Parite biti için boş bir bit alanı bırakılır ve sadece veri bitleri iletimi gerçekleştirilir.
- Parite biti, basit bir hata kontrol mekanizmasıdır ve veri bütünlüğünü sağlamak için kullanılır. Ancak, parite biti tek başına tüm hataları tespit etmek veya düzeltmek için yeterli değildir. Daha güvenli ve sağlam hata kontrol yöntemleri için farklı yöntemler ve algoritmalar kullanılabilir, örneğin **CRC** (Cycle Redundancy Check)
- **Baudrate** saniyede gönderilen bit sayısıdır ve bps (bits per second - saniyede gönderilen bit sayısı) birimi ile ölçülür. Standart veri gönderme hızları 110, 150, 300, 600, 1200, 2400, 4800, 9600, 56000, 115200 gibi hızdadır. Baudrate hızı **artıkça** veri iletim mesafesi **azalır**.
- İki cihaz arasında UART haberleşmesi yapılıyorsa, her iki cihazın da **aynı** baud oranı, veri bitleri, parite biti ve stop bitleri yapılandırılmasına sahip olması gerekmektedir. Bu parametrelerin doğru bir şekilde yapılandırılması, güvenilir ve hatasız veri iletimini sağlar.

Veri İletimi Süresi

- Belirli bir baud hızında (baud rate) veri iletiminin ne kadar sürdüğünü hesaplamak için aşağıdaki hesaplama yöntemi kullanılır.
 - **Baud Hızı (Baud Rate):** Bu, saniyede kaç karakter gönderildiğini belirtir. Eğer her karakter 1 bit'e eşitse, bu durumda saniyede kaç bit gönderildiğini de gösterir. Örneğin, 9600 baud, saniyede 9600 bit'in iletildiği anlamına gelir.
 - **Bir Bit'in İletim Süresi:** Bir bit'in iletilmesi için geçen süre, baud hızı ile ters orantılıdır. Yani bir bit'in iletim süresi, Bit Süresi = $1 / \text{Baud Rate}$ hesap edilir. Saniye cinsinden sonuç verir.
 - **Bir Byte'ın İletim Süresi:** Bir byte 8 bit'ten oluşur, fakat genellikle veri iletiminde başlangıç biti, durdurma biti ve bazen hata kontrol biti gibi ek bitler de olabilir. Standart bir asenkron iletişimde bu, genellikle 10 bit olarak kabul edilir. Byte Süresi = Bit Sayısı \times Bit Süresi şeklinde hesap edilir.

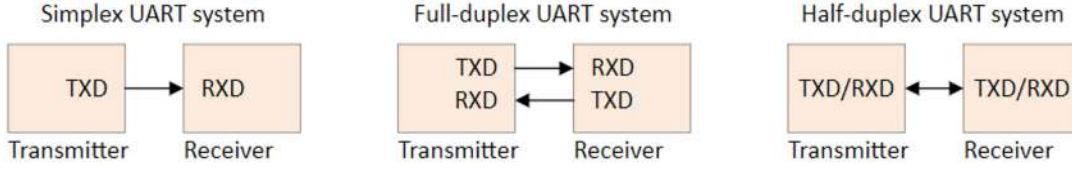
- Baud hızına göre bir byte'ın iletim süresini hesaplamak için kullanılan formül,

$$\text{Byte Süresi} = 10 / \text{Baud Hızı}$$

- Bu formülü kullanarak farklı baud hızları için byte süreleri;
 - 115200 baud hızı için Byte Süresi $\approx 86.8 \mu\text{s}$
 - 57600 baud hızı için Byte Süresi $\approx 173.6 \mu\text{s}$
 - 38400 baud hızı için Byte Süresi $\approx 260.4 \mu\text{s}$
 - 19200 baud hızı için Byte Süresi $\approx 520.8 \mu\text{s}$
 - 9600 baud hızı için Byte Süresi $\approx 1.04 \text{ ms}$
 - 4800 baud hızı için Byte Süresi $\approx 2.08 \text{ ms}$

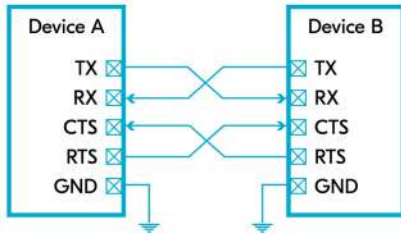
Çalışma Modları

- UART'ın üç çalışma modu vardır. Bunlar Full Duplex, Half duplex ve Simplex'dir.
 - Full Duplex** iletişimde, veri gönderme ve veri alma işlemleri aynı anda ve bağımsız olarak gerçekleştirilir.
 - Half Duplex** iletişimde, veri gönderme ve veri alma işlemleri aynı hattı paylaşan cihazlar arasında sırayla gerçekleştirilir.
 - Simplex** iletişimde, veri iletimi sadece bir yönde gerçekleşir.

Pin Yapısı

- TX (Transmit) ve RX (Receive), UART haberleşmesinde kullanılan veri gönderme ve veri alma hatlarını temsil eder.
- CTS (Clear To Send) ve RTS (Request To Send) ise UART haberleşmesinde kullanılan kontrol sinyalleridir. RTS ve CTS sinyalleri, veri akışını kontrol etmek için kullanılır ve genellikle aşırı yüklenmeyi önlemek veya veri kaybını engellemek için kullanılır.
- TX** hattı, veri gönderici tarafından kullanılan seri veri gönderme hattını temsil eder. Veri gönderici, veri paketini seri olarak TX hattına gönderir ve bu hattı kullanarak veriyi alıcıya iletir.
- RX** hattı, veri alıcı tarafından kullanılan seri veri alma hattını temsil eder. Veri alıcı, veriyi seri olarak RX hattından alır ve bu hattı kullanarak veriyi işler.
- Veri gönderici tarafından veri göndermeye hazır olduğunu bildirmek için **RTS** sinyalini HIGH seviyeye çeker. Bu, veri alıcının veriyi almasını ve işlemeye başlamasını sağlar.
- Veri alıcı tarafından veri almayı ve işlemeyi kabul etmek için hazır olduğunu belirtmek için **CTS** sinyalini HIGH seviyede tutar. Bu, veri göndericinin veriyi göndermeye başlamasını sağlar.
- RX giriş pini ile TX çıkış pini ve CTS giriş pini ile RTS çıkış pini birbirlerine ters bağlanır.

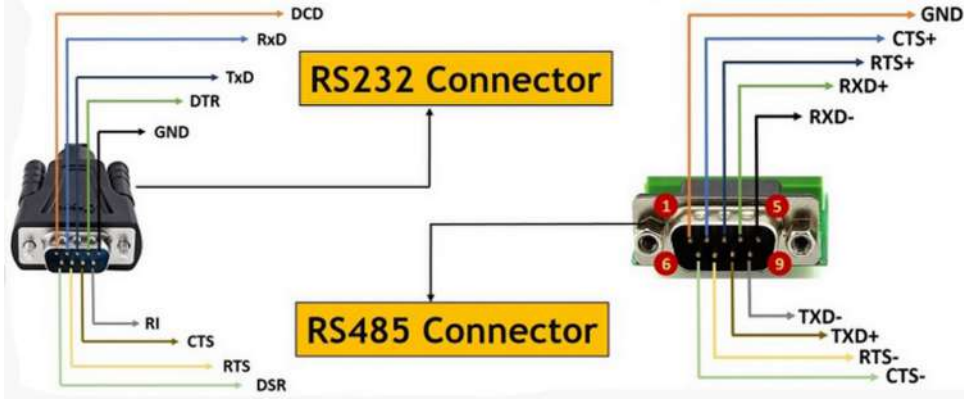

Fiziksel Standartlar

- USART, seri iletişimde geniş bir kullanım alanına sahiptir ve çeşitli protokollerin uygulanmasına olanak tanır. Bu protokoller arasında RS232, RS422, RS485 fiziksel standartlar yer alır.
- <https://blog.direnc.net/rs232-ve-rs485-nedir-kullanim-alani-avantaj/>, <https://www.elektrikde.com/rs-232-rs-485-ve-rs-422-seri-iletisim/> ve <https://youtu.be/ChCRIU2kEE0> link üzerinden fiziksel standartlar hakkında bilgi edinebiliriz.
- RS232**, tek bir veri iletim hattı üzerinden iletişim sağlar ve asenkron veri iletimine uygun bir protokol kullanır. Genellikle 15 volt ile -15 volt arasında bir gerilim seviyesi kullanır. Seri iletişim yaklaşık 15 metre kadardır.
- RS-485** ve **RS-422**, her ikisi de seri haberleşme standardı olan ve diferansiyel sinyal iletimini kullanan protokollerdir. RS485, RS422'nin bir üst kümesidir, bu nedenle tüm RS422 cihazları RS485 tarafından kontrol edilebilir.
- RS485, birden fazla cihaz arasında noktadan noktaya veya çok noktaya bağlantılar sağlayabilir. Düşük hızlardan (baud hızı) yüksek hızlara kadar geniş bir veri iletim hızı aralığına sahiptir. Genellikle 100 kbps ila 10 Mbps arasında değişen hızlarda iletişim sağlar. Uçtan uca maksimum mesafe 1200 metreye kadar olabilir.
- RS232 ile RS485 standartlarının özellikleri şu şekildedir:

	RS232	RS485
Voltaj Sistemi	Gerilim seviyesine dayalı	Diferansiyel
Tek Hatta Toplam Sürücü ve Alıcı	1 Sürücü, 1 Alıcı	32 Sürücü, 32 Alıcı (Aynı anda bir Sürücü etkin)
Hat Yapılandırması	Noktadan Noktaya	Çok Aktarmalı
Maksimum Operasyonel Mesafe	15M/50FT	1200M / 3000FT
Maksimum Veri İletim Hızı	1 MBit/sn	10 MBit/sn
Maksimum Sürücü Çıkış Voltajı	±25V	-7V ila +12V
Alıcı Giriş Direnci	3 ila 7 kΩ	12 kΩ
Alıcı Giriş Voltaj Aralığı	±15V	-7V ila +12V
Alıcı Duyarlılığı	±3V	±200mV

- RS232 ve RS485 konnektörlerinin pin bağlantı bilgileri şu şekildedir:

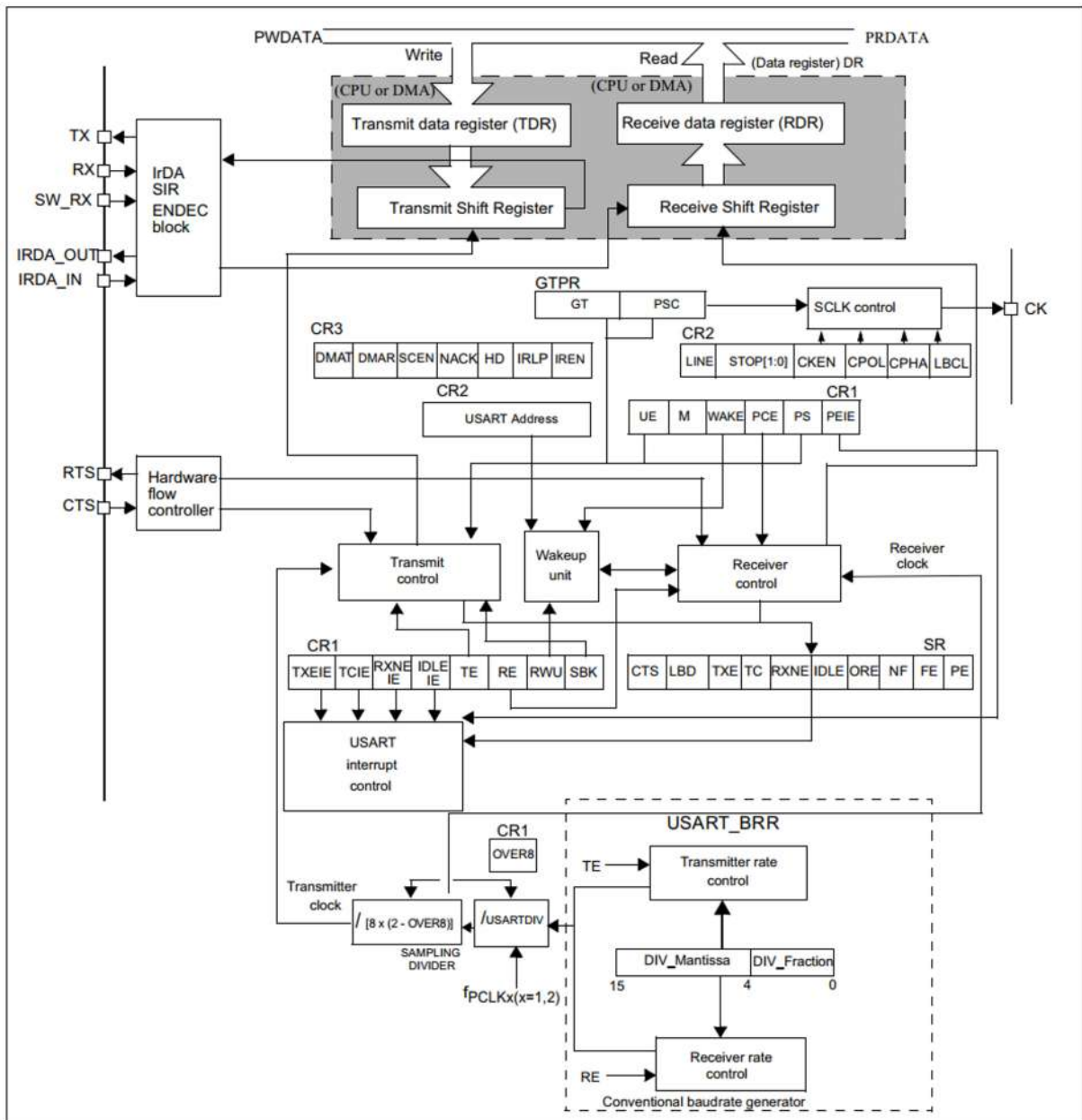

- RS-232, eski ve yaygın olarak kullanılan bir seri haberleşme standardıdır. Ancak daha yüksek veri hızları, uzun mesafe iletimi ve çok noktalı haberleşme gerektiren uygulamalarda RS-485 gibi daha modern haberleşme standartları tercih edilmektedir.

Haberleşme Metotları

- UART üzerinden Polling, Interrupt ve DMA olmak üzere üç farklı haberleşme yapılabilir.
- <https://deepbluembedded.com/how-to-receive-uart-serial-data-with-stm32-dma-interrupt-polling/>, <https://controllerstech.com/uart-receive-in-stm32/> ve <https://controllerstech.com/uart-transmit-in-stm32/> link ile bu metotlar ile yapılan örnekleri inceleyebiliriz.
- Polling** yani Yoklama yöntemi, mikrodenetleyici tarafından sürekli olarak UART veri alımını kontrol etmek için kullanılır. Mikrodenetleyici, UART veri alımını düzenli aralıklarla sorgular ve yeni veri varsa onu işler. Veri gelene kadar mikrodenetleyici diğer işlemleri yapamaz ve sürekli olarak UART'ı kontrol etmek zorunda kalır. Bu yöntem, basit uygulamalarda ve düşük hızlı veri iletiminde tercih edilebilir.
- Yalnızca UART kullanıyorsak ve başka bir şey kullanmıyorsak bu kullandığımız polling yöntemi kullanmak iyidir, aksi takdirde diğer tüm işlemler etkilenecektir.
- Interrupt** yöntemi, UART'dan veri alındığında veya veri gönderildiğinde mikrodenetleyiciye kesme sinyali göndererek mikrodenetleyicinin normal işlemlerini kesmesini sağlar. Bu yöntem, mikrodenetleyicinin sürekli olarak UART'yı sorgulamaktan kurtulmasını sağlar ve daha etkili bir şekilde diğer görevlerini gerçekleştirmesine olanak tanır. Interrupt yöntemi, yüksek hızlı veri iletimi veya zamanlama hassasiyeti gerektiren uygulamalarda tercih edilir.
- DMA** yöntemi, veri transferini mikrodenetleyicinin müdahalesi olmadan doğrudan bellekten yapılmasını sağlar. DMA denetleyici, UART'dan gelen veya UART'a gönderilecek verileri doğrudan bellekten okur veya belleğe yazar. Bu yöntem, mikrodenetleyicinin UART veri transferiyle uğraşmadan diğer işlemleri gerçekleştirmesine olanak sağlar ve veri transferinde yüksek hızlı ve verimli bir çözümdür. DMA yöntemi, yüksek hızlı veri transferlerinde veya sürekli veri akışı gerektiren uygulamalarda kullanılır.
- Özellikle USART ile gönderilecek yüklü miktarda verimiz var ise, bu veriyi döngü içerisinde göndermek, işlemci zamanının önemli bir bölümünü harcayacaktır. Baud hızımız ne kadar az ise, gönderme hızımız o kadar düşecek, dolayısıyla bekleme hızımız da o kadar artacaktır.
- Gönderme işleminin bitmesini beklemeden işimize devam edebilmek için ya DMA ya da EXTI kullanırız.
- Interrupt kullanımında ise CPU tarafından saniyede çok sayıda kesinti yapılması gerekecektir. Bu yüzden çok etkili yöntem değildir. Verileri doğrudan belleğe yönlendirmek için DMA biriminin kullanılması en etkili yöntemdir.

Birim Yapısı

Register

Offset	Register	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0x00	USART_SR	Reserved																						CTS	LBD	TXE	TC	RXNE	IDLE	ORE	NF	FE	PE
	Reset value																							0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
0x04	USART_DR	Reserved																						DR[8:0]									
	Reset value																							0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x08	USART_BRR	Reserved														DIV_Mantissa[15:4]								DIV_Fraction [3:0]									
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
0x0C	USART_CR1	Reserved														OVER8	Reserved	UE	M	WAKE	PCE	PS	PEIE	TXEIE	TCIE	RXNEIE	IDLEIE	TE	RE	RWU	SBK		
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
0x10	USART_CR2	Reserved														LINEN	STOP [1:0]	CLKEN	CPOL	CPHA	LBCL	Reserved	LBDE	LBDEL	Reserved	ADD[3:0]							
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
0x14	USART_CR3	Reserved														ONEBIT	CTSIE	CTSE	RTSE	DMAT	DMAR	SCEN	NACK	HDSEL	IRLP	IREN	EIE						
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
0x18	USART_GTPR	Reserved														GT[7:0]							PSC[7:0]										
	Reset value															0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				

- **USART_SR (Status Register)**, Bu kayıt, iletişim durumu hakkında bilgi sağlar. Örneğin, veri alımı veya iletimi tamamlandığında veya hata durumlarında bayraklar (flag) içerir.
- **USART_DR (Data Register)**, iletişimde iletilen veya alınan veriyi tutar. Veriyi bu kayıta yazarak iletimi başlatabilir veya bu kayıttan okuyarak alınan veriyi elde edebilirsiniz.
- **USART_BRR (Baud Rate Register)**, iletişim hızını ayarlamak için kullanılır.
- **USART_CR1 (Control Register 1)** ve **USART_CR2 (Control Register 2)**, UART modunu, iletim ve alım parametrelerini ve diğer iletişim ayarlarını kontrol eder.
- **USART_CR3 (Control Register 3)**, üçüncü kontrol kayıdır ve DMA ayarları gibi daha gelişmiş ayarları kontrol eder.
- **USART_GTPR (Guard Time and Prescaler Register)**, zamanlama ayarları için kullanılır.

09 SPI

5 Mayıs 2021 Çarşamba

08:03

09 SPI

Giriş

- <https://ozdenercin.com/2019/02/01/spi-seri-haberlesme-protokolu/> , <https://arduinodestek.com/spi-haberlesme-protokolu-nedir-ve-nasil-gerceklesir/> <https://devreyakan.com/spi-nedir/> linkinden ayrıntılı bilgilere ulaşabiliriz.
- SPI (Serial Peripheral Interface), mikrodenetleyiciler, sensörler, dijital IC'ler ve diğer entegre devreler arasında seri veri iletişimi için kullanılan bir seri senkron iletişim protokolüdür
- Özellik ve kullanım olarak I2C'ye benzer. I2C'de olduğu gibi bir adet Master cihaz bulunur. Bu cihaz hatta bağlı çevresel cihazları kontrol eder.
- Çevresel cihazlarla veya diğer mikrodenetleyicilerle veri transferi sağlayan yazılım/donanım tabanlı seri iletişim protokolüdür. Bu haberleşme şekli karşılıklı iki tarafın **clocklarının senkronize çalışmasıyla** data iletişimi sağlamaktadır.
- SPI, genellikle düşük maliyetli, düşük güç tüketimi gerektiren uygulamalarda kullanılır. Özellikle mikrodenetleyiciler, sensörler, veri dönüştürücüler, hafıza kartları ve diğer entegre devreler arasında veri iletişimi için tercih edilir.
- SPI'nin hızlı ve basit bir iletişim protokolü olması, çeşitli uygulama alanlarında yaygın olarak kullanılmasını sağlar.

Avantajları ve Dezavantajları

Avantajlar;

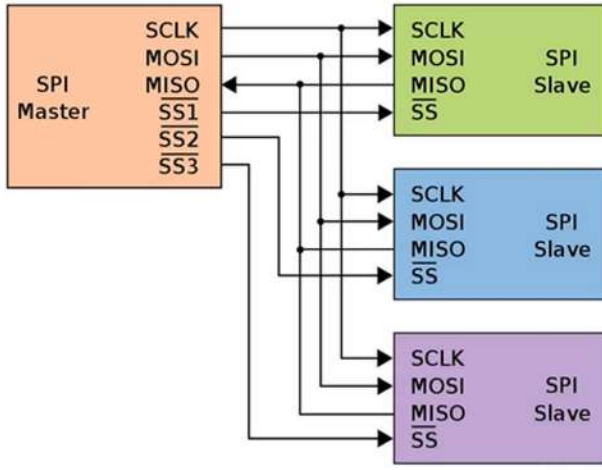
- Başlatma ve durdurma biti yok, böylece veriler kesintisiz olarak aktarılabilir.
- I2C gibi karmaşık bağımlı adresleme sistemi yok.
- I2C'den daha yüksek veri aktarım hızı (neredeyse iki kat daha hızlı).
- Ayrı MISO ve MOSI hatları, böylece veri aynı anda gönderilebilir ve alınabilir.

Dezavantajlar;

- Dört kablo kullanır (I2C ve UART'lar iki kablo kullanır).
- Verilerin başarıyla alındığına dair bir onay yok (I2C de vardır).
- UART'taki eşlik biti gibi hata denetimi biçimi yok.
- Yalnızca tek bir master'a izin verir.

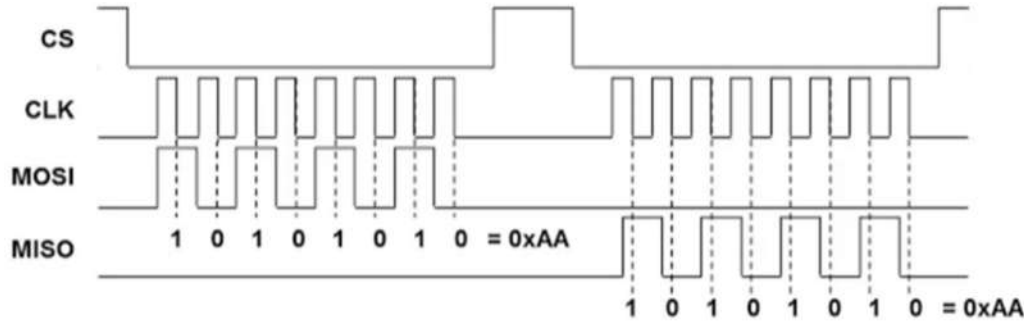
Bağlantılar

- SPI, genellikle dört telli bir bağlantıyla gerçekleştirilir:
 - MOSI** (Master Out Slave In), Master cihazdan (genellikle mikrodenetleyici) slave cihaza veri gönderir.
 - MISO** (Master In Slave Out), Slave cihazdan master cihaza veriyi gönderir.
 - SCLK** (Serial Clock): Saat sinyali, veri iletim hızını senkronize eder. Bu sinyal sadece master cihaz tarafından üretilir.
 - SS/CS** (Slave Select/Chip Select), İletişim kurulacak slave cihazı seçer.
- Slave cihaz donanımsal olarak seçildiği için I2C iletişimindeki gibi adres gönderilmez. Fakat birden fazla slave cihazın SPI veri yoluna bağlanması için birden fazla SS/CS pini kullanır. Tüm pinlerin kullanılmasına ihtiyaç yoktur.

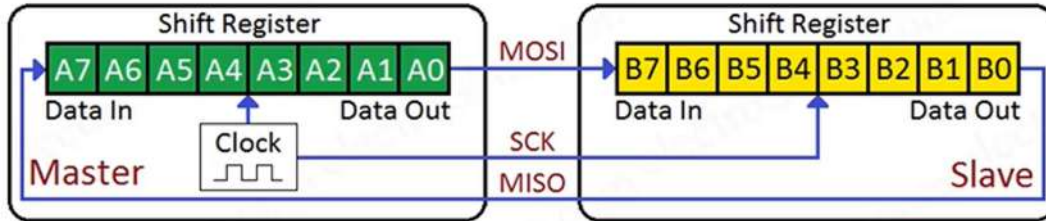

Veri İletimi

- Master, saat sinyalini verir.
- Master, SS/CS pinini, slave etkinleştiren bir **LOW** voltaj durumuna geçirir.
- Master, verileri MOSI hattı boyunca her seferinde bir bit olarak slave'e gönderir. Slave, bitleri aldıkça okur.
- Bir yanıt gerekiyorsa, bağımlı, MISO hattı boyunca her seferinde bir bit veriyi master'a döndürür. Master, bitleri aldıkça okur.

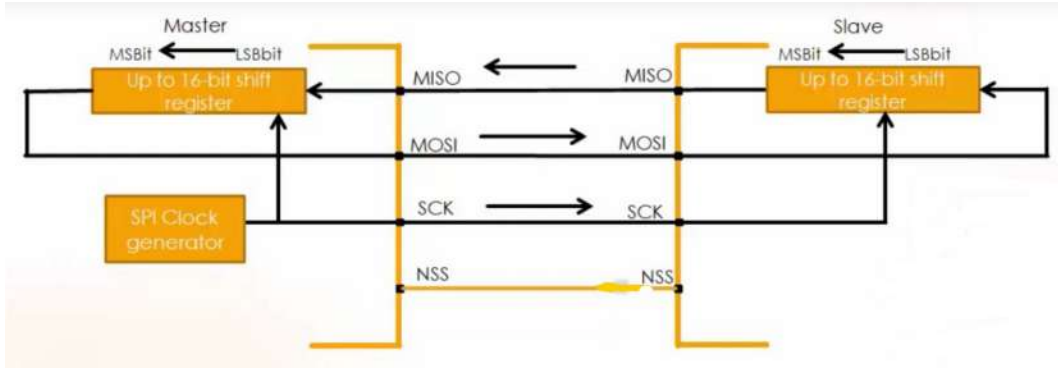
- SPI'da veri iletim sırası genellikle **8 bitlik** veri paketleri halinde olur, ancak bu uzunluğu değiştirilebilir. Veri iletim sırası, verilerin en yüksek veya en düşük anlamlı bit ile başlayıp bitişebileceği şekilde yapılandırılabilir.

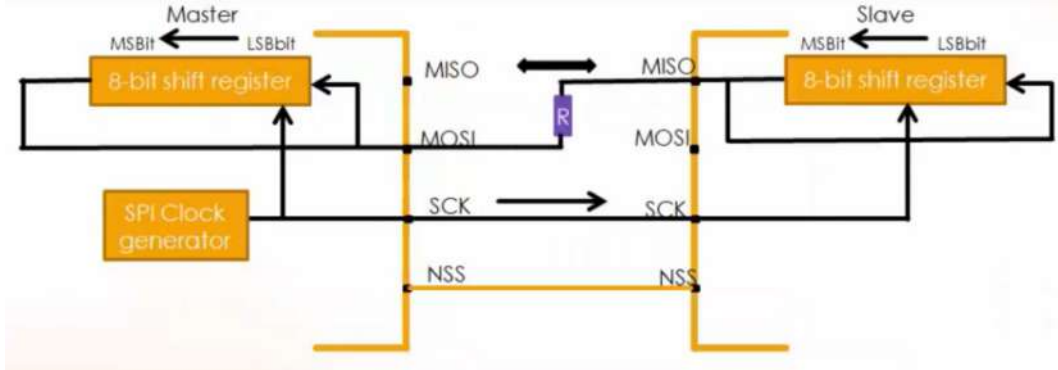
- Ana cihaz, iletişimi **başlatır** ve **sonlandırır**. Slave cihazlar ise ana cihazın taleplerine **yanıt** verir.

Veri Yolu

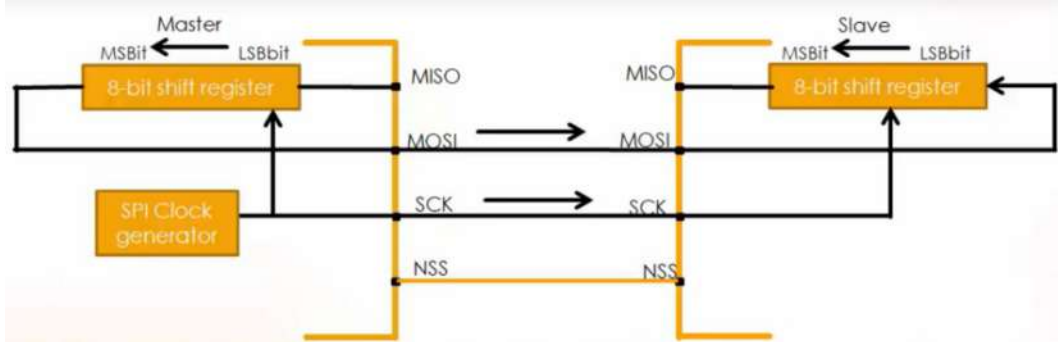
- SPI haberleşmesi için üç farklı mod vardır. Bunlar Full Duplex, Half duplex ve Simplex'dir.
- İki çift yönlü iken diğeri tek yönlü haberleşmedir. Bu modlar hakkında detaylı bilgi almak için <https://fastbitlab.com/spi-bus-configuration-discussion-full-duplex-half-duplex-simplex/> linkteki yazıyı okuyabiliriz.
- Tek yönlü olan Simplex iletişiminde SS/CS pini kullanılmayabilir, ancak çift yönlü olan Full Duplex ve Half duplex iletişimde ve birden fazla slave cihazı varsa SS/CS pini kullanışlı olabilir.
- **Full Duplex** , hem veri **gönderme** hem de veri **alma** işlemlerinin **aynı anda** gerçekleştirir. Veri iletimi için iki ayrı iletişim hattı kullanılır. Her iki tarafta bağımsız olarak veri gönderebilir ve alabilir, bu nedenle iletişim hızı genellikle yüksektir.

- **Half Duplex**, sadece bir veri gönderme ya da bir veri alma işleminin aynı anda gerçekleştirildiği bir çalışma modudur.
Bu modda, genellikle **tek bir çift yönlü** iletişim hattı kullanılır. Her iki taraf da **aynı iletişim hattını** kullanarak veri gönderebilir veya alabilir, ancak aynı anda her iki yönde veri iletimi yapılamaz.

- **Simplex**, sadece **bir yönde** veri iletimine izin veren bir çalışma modudur.
Genellikle tek bir iletişim hattı kullanılır ve veri gönderme veya veri alma işlemi yapılır. Her iki tarafta aynı anda veri gönderip alamaz.
- Eğer master sadece veri gönderip slave sadece veri alacaksa, bu durumda **MOSI** hattı kullanılır. Diğer bir durumda, master sadece veri alıp slave sadece veri gönderecekse, bu durumda **MISO** hattı tercih edilir.
- Bu iletişimde SS/CS pini kullanılmayabilir. Çünkü Simplex modda genellikle tek yönlü iletişim olduğu için sadece master cihazın veri gönderme veya alım işlemlerini kontrol etmesi yeterlidir.

Çalışma Modları

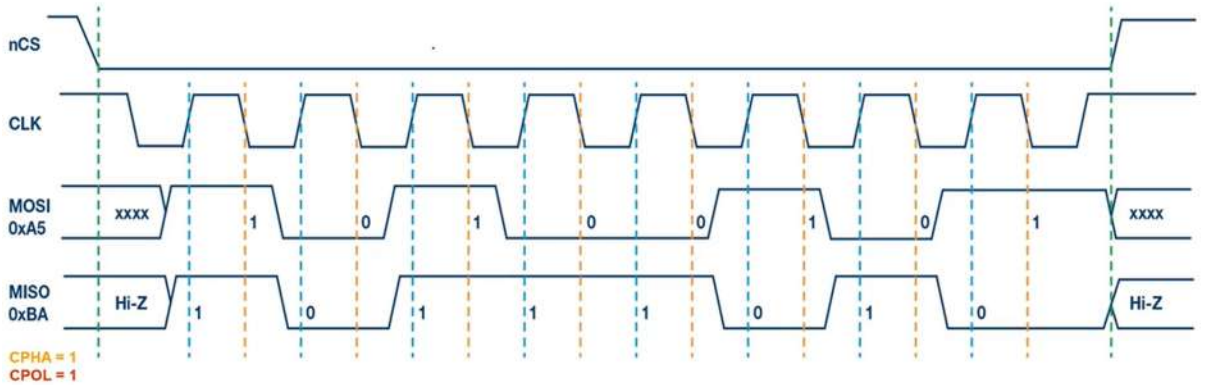
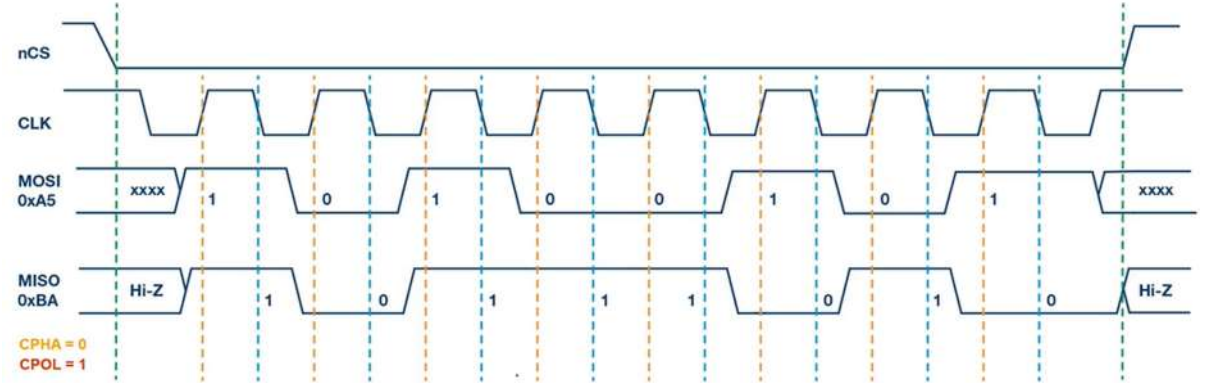
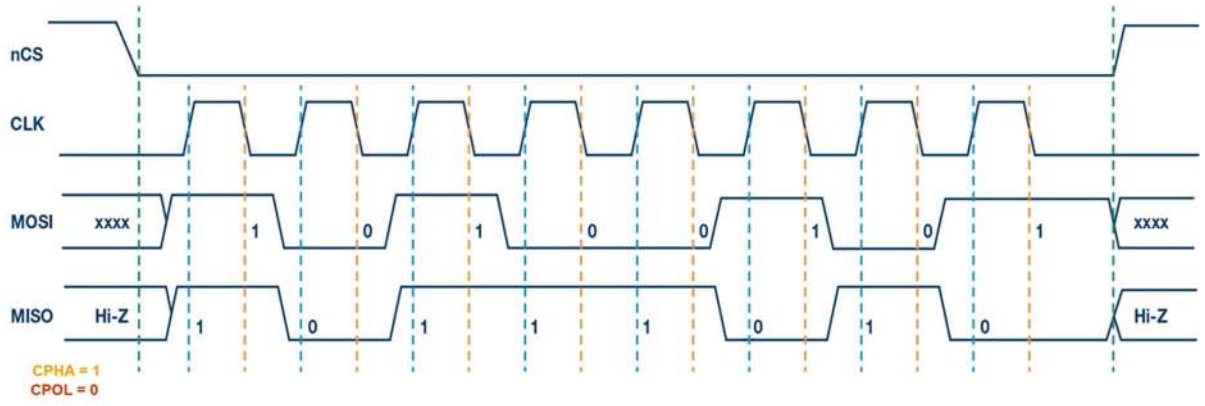
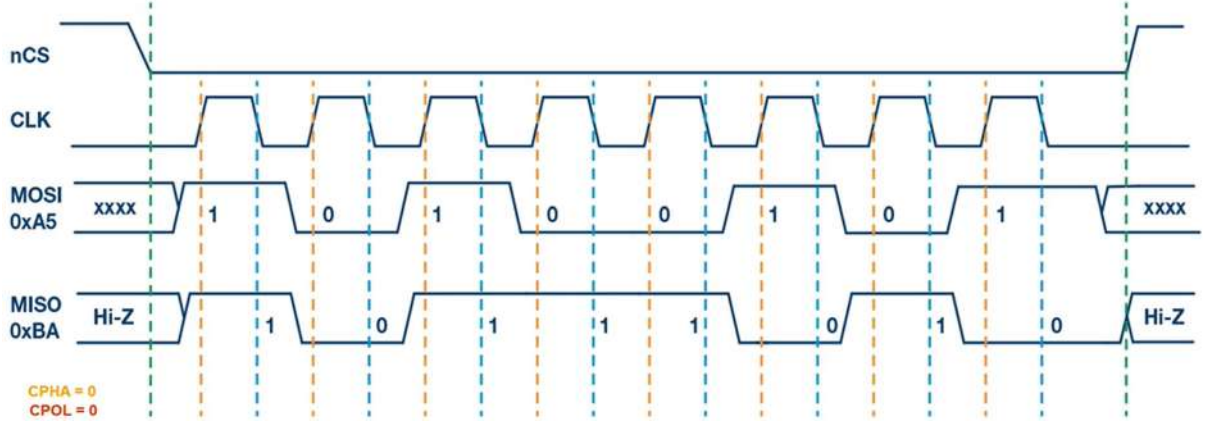
- SPI iletişimde saat sinyalinin nasıl üretileceğini belirler. Clock polarity (CPOL), saat sinyalinin **yüksek** veya **düşük** seviyede başlayacağını belirtir, clock phase (CPHA) ise veri okuma/yazma işleminin saat sinyalinin hangi **kenarında** gerçekleşeceğini belirler.
- **Saat sinyali**, CPOL değeri 0 olduğunda düşük seviyeden, 1 olduğunda ise yüksek seviyeden başlar.
Veri, CPHA değeri 0 iken saat sinyalinin yükselen kenarında yazılır sonraki düşen kenarında okunur, CPHA değeri 1 iken ise düşen kenarında yazılır, sonraki yükselen kenarında yazılır.
- **SPI Modu 0 (CPOL=0, CPHA=0)**
CPOL = 0: Saat sinyali, düşük seviyede başlar.
CPHA = 0: Veri değişikliği saat sinyalinin yükselen kenarında olur.
- **SPI Modu 1 (CPOL=0, CPHA=1)**
CPOL = 0: Saat sinyali, düşük seviyede başlar.
CPHA = 1: Veri değişikliği saat sinyalinin düşen kenarında olur.
- **SPI Modu 2 (CPOL=1, CPHA=0)**
CPOL = 1: Saat sinyali, yüksek seviyede başlar.

CPHA = 0: Veri değışikliğı saat sinyalinin yükselen kenarında olur.

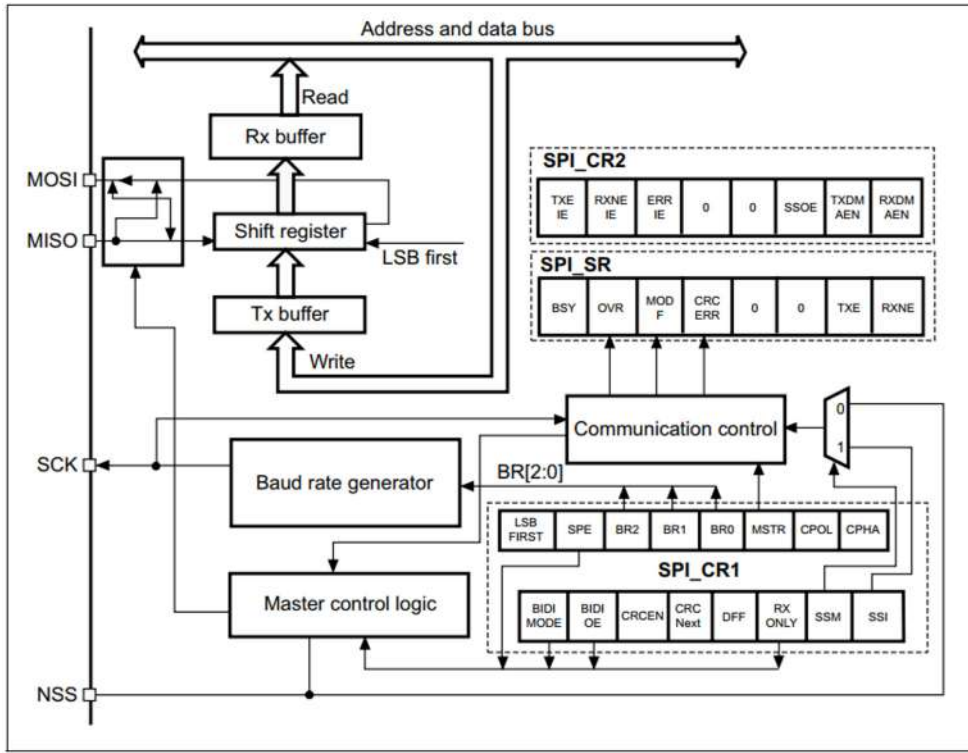
- **SPI Modu 3 (CPOL=1, CPHA=1)**

CPOL = 1: Saat sinyali, yüksek seviyede başlar.

CPHA = 1: Veri değışikliğı saat sinyalinin düşen kenarında olur.

Birim Yapısı

Register

Offset	Register	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0x00	SPI_CR1	Reserved																BIDIMODE	BIDIOE	CRCEN	CRCNEXT	DFF	RXONLY	SSM	SSI	LSBFIRST	SPE	BR [2:0]			MSTR	CPOL	CPHA
	Reset value																	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x04	SPI_CR2	Reserved																						TXEIE	RXNEIE	ERRIE	FRF	Reserved	SSOE	TXDMAEN	RXDMAEN		
	Reset value																							0	0	0	0		0	0	0		
0x08	SPI_SR	Reserved																						FRE	BSY	OVR	MODF	CRCERR	UDR	CHSIDE	TXE	RXNE	
	Reset value																							0	0	0	0	0	0	0	1	0	
0x0C	SPI_DR	Reserved																DR[15:0]															
	Reset value																	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x10	SPI_CRCPR	Reserved																CRCPOLY[15:0]															
	Reset value																	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
0x14	SPI_RXCR	Reserved																RxCRC[15:0]															
	Reset value																	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x18	SPI_TXCR	Reserved																TxCRC[15:0]															
	Reset value																	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

- **SPI_CR1 (Control Register 1)** ve **SPI_CR2 (Control Register 2)**, iletişimin modunu (Master veya Slave) ve saat hızını, Data frame format, Half duplex iletişim ve diğer özellikleri yapılandırmak için kullanılır.
- **SPI_SR (Status Register)**, SPI haberleşme durumunu izlemek için kullanılır. İletimin tamamlanıp tamamlanmadığı, veri alımı durumu gibi bilgileri içerir.
- **SPI_DR (Data Register)**, Veri gönderip almak için kullanılır. Gönderilen veya alınan veriyi bu kayıt aracılığıyla işleyebilirsiniz.
- **SPI_CRCPR (CRC Polynomial Register)** ve **SPI_RXCR/SPI_TXCR (CRC Receive/Transmit Register)**, SPI verilerinin döngüsel hata denetimi (CRC) için kullanılır.

Haberleşme Metotları

- SPI üzerinden Polling, Interrupt ve DMA olmak üzere üç farklı haberleşme yapılabilir.
- <https://deepbluembedded.com/stm32-spi-tutorial/> linkinden konu hakkındaki bilgileri inceleyebiliriz.

10 I2C

5 Mayıs 2021 Çarşamba 08:03

10 I2C

Giriş

- <https://www.ercankoclar.com/2018/01/i2c-iletisim-protokolu-ve-mikroc-kutuphanesi/> ve <https://ozdenercin.com/2019/01/25/i2c-seri-haberlesme-protokolu/> linklerinden ayrıntılı bilgilere ulaşabiliriz.
- https://www.ti.com/lit/an/slva704/slva704.pdf?ts=1702118996423&ref_url=https%253A%252F%252Fwww.ti.com%252Fsite-search%252Fen-us%252Fdocs%252Funiversal-search.tsp%253FlangPref%253Den-US%2526searchTerm%253DUnderstanding%2Bthe%2BI%2B2C%2BBus%2526nr%253D1136 linkten Texas Instruments'in I2C protokü hakkında yazdığı makaleyi okuyabiliriz.
- I2C protokolünün geliştirilme amacı, düşük hızlı çevre birimlerinin ana kartları, cep telefonları, gömülü sistemler gibi elektronik cihazlara daha az kablo ihtiyacı ile bağlanabilmesini sağlamaktadır.

Avantajları ve Dezavantajları

Avantajlar;

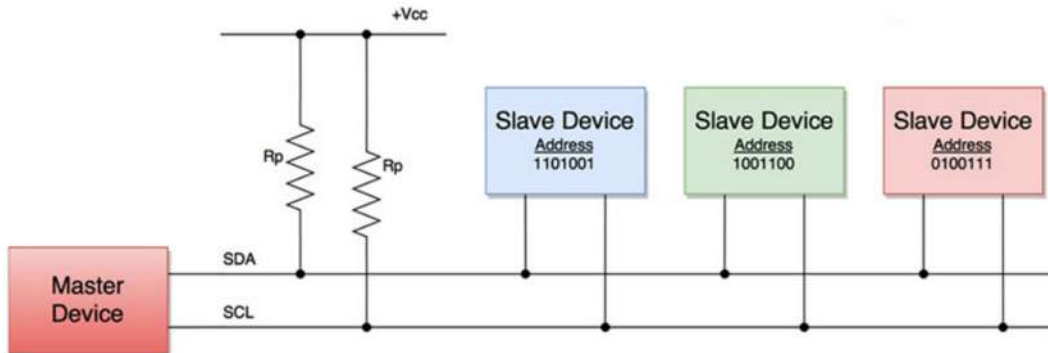
- Sadece iki telli bir yapıya sahiptir (SCL ve SDA), bu nedenle **az pin** kullanımı ile birçok cihazın bağlanmasını sağlar.
- Aynı hat üzerinden **çift yönlü iletişim** sağlar. Hem master hem de slave cihazlar veri gönderebilir ve alabilir.
- Bir dizi cihazın (EEPROM, sensörler, ekranlar vb.) bağlanmasını destekler, bu da çok **çeşitli uygulamalara** olanak tanır.
- Master ve slave cihazlar arasındaki bağlantıları daha **esnek** hale getirir. Çoklu master bağlantılarına izin verir.
- **Open-drain çıkışı**, güç tüketimini azaltır ve daha güvenilir bir iletişim sağlar.
- **Yüksek veri iletim hızlarına** izin verecek şekilde tasarlanmıştır.

Dezavantajlar;

- I2C'nin **uzun hat mesafelerinde** performansı düşük olabilir. Bu durum, iletişim hızını düşürmek veya ek güçlendirme önlemleri almak gerektirebilir.
- Birden çok masterın bulunduğu sistemlerde **çatallanma** sorunları ortaya çıkabilir. Bu durum, çakışmaları önlemek için dikkatlice senkronize edilmiş bir sistem gerektirir.
- Başlangıçta **karmaşık** olabilir ve doğru yapılandırma ve senkronizasyon gerektirebilir.
- Önceden belirlenmiş bir adres yapısı kullanır, bu nedenle **güvenlik** açısından zayıf olabilir.
- Uzun hat mesafelerinde veya yüksek hızlarda iletişimde, **elektromanyetik girişim** sorunları ortaya çıkabilir.

Bağlantılar

- I2C iletişiminde sadece iki hat vardır. Bunlar SDA (Serial Data Line) ve SCL (Serial Clock Line) hatlarıdır.
- Genellikle +5V ve +3.3V voltajlarda çalışmakla beraber, I2C protokolü daha pratik voltaj seviyelerine de izin vermektedir.
- SDA hattı haberleşmeyi başlatıp, sonlandırır. SCL ise veri hattı konfigürasyonunu sağlar.

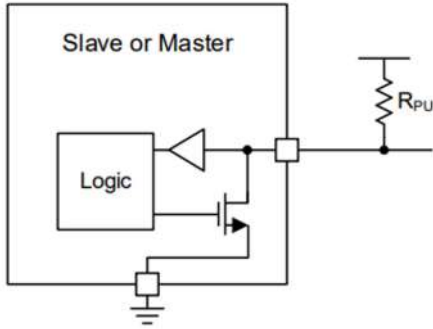

Çift Yönlü Haberleşme

- I2C, aynı hat üzerinde open-drain/open-collector ile bir giriş buffer kullanır, bu da tek bir veri hattının çift yönlü veri akışı için kullanılmasına olanak tanır.
- Bu hatlar ayrıca **pull-up** direncine ihtiyaç duyarlar.
- Yalnızca bir cihaz veri yolu hattını toprağa çekebilir veya veri yolu hattını serbest bırakır ve böylece pull-up

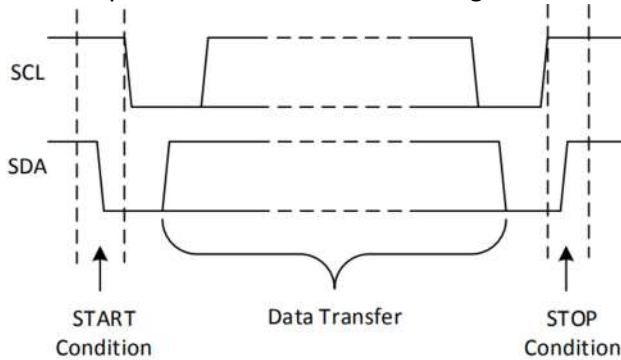
direncinin voltajı yükseltmesine izin verir.

- Hattı LOW seviyeye çekmek için FET transistör **tetiklenir** böylece hat toprak ile kısa devre olur.
- Hattı HIGH seviyeye çekmek için FET transistör **kapatılır** böylece hat pull-up direnci vasıtasıyla voltaj seviyesine çekilir.

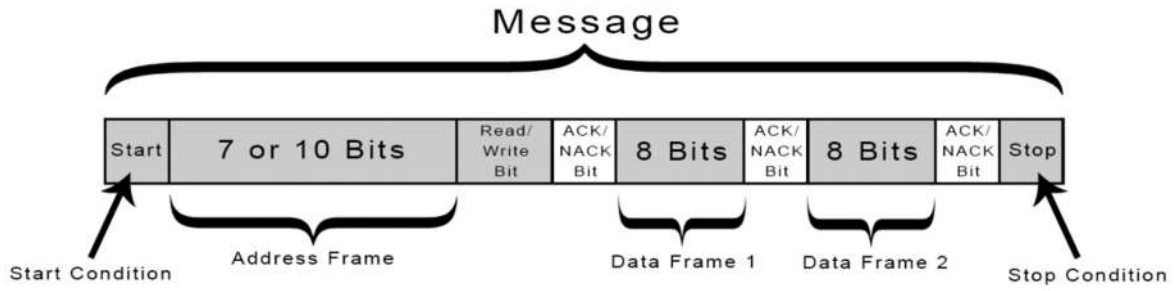

Veri İletimi

- I2C hattı SDA hattının lojik high seviyesinden lojik low seviyeye düşmesi ile başlar. Aynı şekilde lojik low seviyesinden lojik high seviyeye çıkması ile sonlanır. SDA hattının haberleşmeyi başlatabilmesi için SCL hattı da high olmalıdır.
- SCL hattı lojik high seviyesinde iken SDA hattı high seviyesine çekilirse haberleşme sonlanır.
- I2C veri gönderiminde start biti "0" stop biti "1" verilerinden oluşmaktadır.
- I2C veriyolu multimaster bir yapıdır. Bu sayede iletişim hattında birden fazla cihaz olabilir. Master cihazlarda bir saat sinyali ve data gönderildiği anda diğer cihazların tamamı slave moduna geçerler.
- Multimaster I2C haberleşmesinde Repeated Start komutu vardır ve sıklıkla kullanılır. I2C haberleşmesinde 2 adet cihaz olduğunu varsayalım. Birinci master cihaz start komutu gönderdi ve start komutundan sonra gerekli adres bilgilerini gönderdi. Tüm bu işlemler sürecinde I2C hattı birinci master cihaz tarafından kullanıldığından dolayı I2C hattı idle durumda olmayacaktır. Birinci cihaz stop durumu göndermeden önce haberleşmede bir değişiklik yapmak isterse Repeated Start komutunu gönderir ve böylece 1.Master cihazın slave cihaz ile I2C haberleşmesi kopmamış olur. Multimaster olmayan durumlarda Repeated Start komutunu kullanmaya gerek yoktur. Repeated Start komutu ard arda gelen start stop komutlarından oluşur.

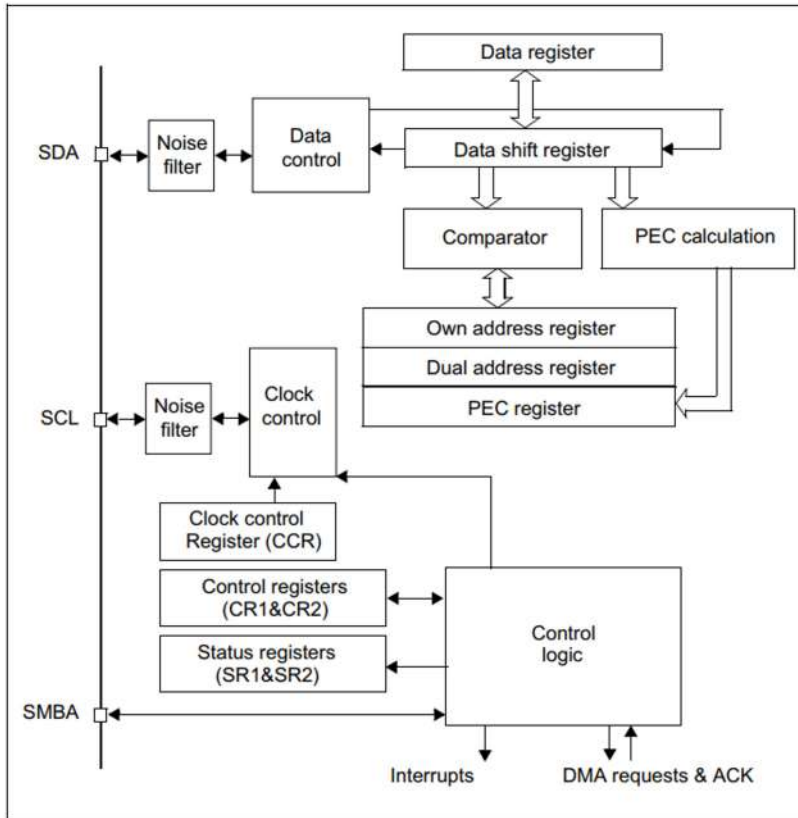

- İlk olarak SDA ve SCL hatları HIGH konumdadırlar. Daha sonra SDA hattı master tarafından **LOW** seviyeye çekilerek **iletişimin başlayacağı**, slave cihazlara bildirilir.
- Bu bildirimi alan slave cihazlar, adres bilgisini beklemeye başlarlar.
Adres bilgisi slave cihazların yapısına göre 7 bit, 10 bit veya 16 bit olabilirler.
- Master cihaz hangi slave cihaz ile haberleşmek istiyorsa onun adres bilgisini gönderdikten sonra, **okuma** mı yoksa **yazma** mı yapacağını belirtir. Adres hangi slave cihazın ise o cihaz master ile iletişim kurmaya başlar.
- Adres kendisine ait olan slave cihaz, master cihaza verinin gönderildiği veya verinin alındığını doğrulamak için bir **ACK** (Acknowledge) kabul biti gönderir.
- Veri transferi işlemi gerçekleşir. Bu transfer iki yönlü de olabilir. (Slave'den Master'a veya Master'dan Slave'e)

- I2C haberleşmesinde 1 master cihaz ve birden fazla slave cihaz olduğunu varsayalım. Master cihaz herhangi bir slave cihaza erişmek için start komutundan sonra ilgili slave cihazın adresini gönderir. Aynı hatta bağlı olan slave cihazların tamamı bu mesajları alır ancak sadece bu mesaja sahip olan slave cihaz Ack mesajını göndererek iletişimin kurulduğu master cihaza bildirir ve Ack mesajını alan master cihaz adres bilgisinden hemen sonra veri göndermeye başlar.

Birim Yapısı

Register

Offset	Register	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0x00	I2C_CR1	Reserved																SWRST	Reserved	ALERT	PEC	POS	ACK	STOP	START	NOSTRETCH	ENG	ENPEC	ENARP	SMBTYPE	Reserved	SMBUS	PE
	Reset value																	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x04	I2C_CR2	Reserved																LAST				DMAEN	ITBUFEN	ITEVTEN	ITERREN	Reserved	FREQ[5:0]						
	Reset value																	0				0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0
0x08	I2C_OAR1	Reserved																ADDMODE	Reserved				ADD[9:8]			ADD[7:1]					ADD0		
	Reset value																	0					0			0	0	0	0	0	0	0	0
0x0C	I2C_OAR2	Reserved																ADD2[7:1]					ENDUAL										
	Reset value																	0					0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0x10	I2C_DR	Reserved																DR[7:0]															
	Reset value																	0					0	0	0	0	0	0	0	0			
0x14	I2C_SR1	Reserved																SMBALERT	TIMEOUT	Reserved	PECERR	OVR	AF	ARLO	BERR	TxE	RxNE	Reserved	STOPF	ADD10	BTF	ADDR	SB
	Reset value																	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0x18	I2C_SR2	Reserved																PEC[7:0]					DUALF	SMBHOST	SMBDEFAULT	GENCALL	Reserved	TRA	BUSY	MSL			
	Reset value																	0					0	0	0	0		0	0	0			
0x1C	I2C_CCR	Reserved																F/S	DUTY	Reserved	CCR[11:0]												
	Reset value																	0	0		0					0	0	0	0	0	0	0	0
0x20	I2C_TRISE	Reserved																TRISE[5:0]															
	Reset value																	0					0	0	0	0	1	0	0				
0x24	I2C_FLTR	Reserved																ANOFF					DNF[3:0]										
	Reset value																	0					0	0	0	0	0	0					

- **I2C_CR1 (Control Register 1)**, Ana kontrol registerıdır. I2C Peripherals'ı etkinleştirir veya devre dışı bırakır. Gönderme tamamlandığında kesme (interrupt) etkinleştirir. Acknowledge kontrol biti ile Yazılım sıfırlama biti bulunmaktadır.
- **I2C_CR2 (Control Register 2)**, ikinci kontrol registerıdır. Saat frekansını belirler.
- **I2C_OAR1 (Own Address Register 1)**, I2C'nin kendi adresini ayarlamak için kullanılır.
- **I2C_DR (Data Register)**, veri göndermek veya almak için kullanılır.
- **I2C_SR1 ve I2C_SR2 (Status Register 1 ve 2)**, I2C'nin durumu hakkında bilgi sağlar. Birçok farklı durumu içerir, örneğin, START biti durumu, adres gönderme durumu, veri alım durumu vb.
- **I2C_CCR (Clock Control Register)**, I2C saat frekansını kontrol eder.
- **I2C_TRISE (Rise Time Register)**, yükselme süresini ayarlamak için kullanılır.
- **I2C_FLTR (Filter Register)**, I2C hatlarında gürültüyü azaltmaya yönelik bir filtreleme mekanizması sağlar.

Haberleşme Metotları

- SPI üzerinden Polling, Interrupt ve DMA olmak üzere üç farklı haberleşme yapılabilir.
- <https://deepbluembedded.com/stm32-i2c-tutorial-hal-examples-slave-dma/> linkinden konu hakkındaki bilgileri inceleyebiliriz.

11 USB

15 Nisan 2023 Cumartesi

14:12

11 USB

Giriş

- https://www.st.com/resource/en/user_manual/dm00108129-stm32cube-usb-device-library-stmicroelectronics.pdf link üzerinden ST'nin STM32Cube USB Device Library hakkında yayınladığı içeriği okuyabiliriz. USB Device Library tüm STM32 mikrodenetleyicileri için geneldir, yalnızca HAL katmanı her STM32 aygıtına uyarlanmıştır.
- USB (Universal Serial Bus), bilgisayarlar ve diğer elektronik cihazlar arasında veri aktarımı, güç sağlama ve diğer işlevleri gerçekleştirmek için kullanılan bir seri haberleşme ve bağlantı standardıdır.
- USB protokolü, donanım ve yazılımın bir araya gelerek veri alışverişini, cihaz tanıma ve yönetimini, güç dağıtımını ve diğer USB özelliklerini sağlar.
- USB protokolü, bir USB bağlantısı üzerinden çalışan cihazlar arasındaki iletişimi düzenler. Bu protokol, USB ana cihazı (**host**) ve USB aygıtları (**devices**) arasındaki etkileşimi sağlar. USB ana cihazı, genellikle bir bilgisayar veya USB bağlantı noktasına sahip başka bir cihazdır. USB aygıtları ise klavyeler, fareler, yazıcılar, depolama cihazları, kamera ve diğer birçok elektronik cihazı içerir.
- USB protokolü, veri iletimini, veri paketleme ve paketlerin gönderilmesi, hata kontrolü, cihaz tanıma ve iletişim sırasında diğer işlevleri düzenler.

Veri Hızı

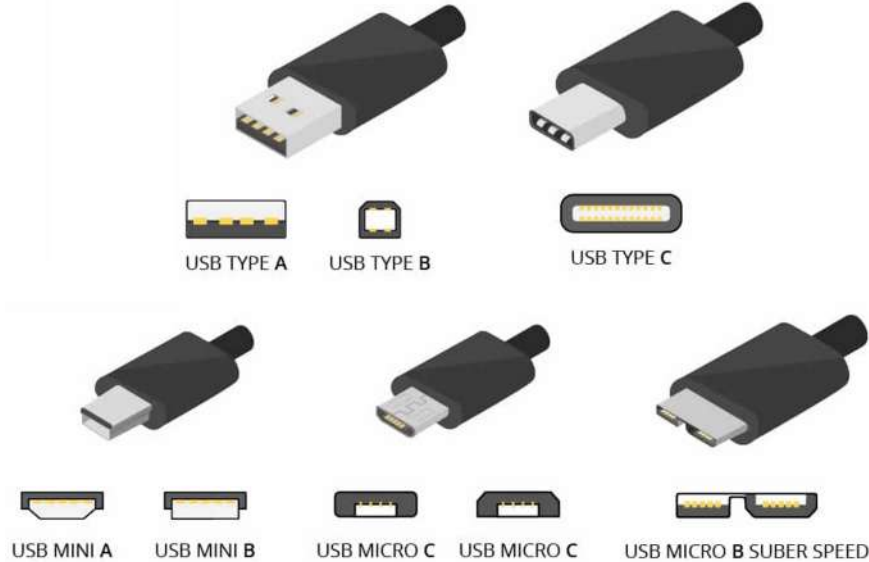
- USB protokolü, veri aktarım hızına göre sınıflandırılmış çeşitli USB 1.1, USB 2.0, USB 3.0, USB 3.1, USB 3.2 versiyonları vardır.
 - USB 1.1,
 - Low-Speed: 1.5 Mbps
 - Full-Speed: 12 Mbps
 - İlk yaygın olarak kullanılan USB standardıdır. Klavye, fare gibi cihazlar için yeterlidir.
 - USB 2.0
 - Hi-Speed: 480 Mbps
 - Önceki versiyona göre önemli bir hız artışı sağlar. Çoğu USB cihazı (flash bellek, harici sabit diskler) bu standardı kullanır.
 - USB 3.0
 - SuperSpeed: 5 Gbps
 - Önceki nesillere göre çok daha hızlıdır ve veri iletimini büyük ölçüde hızlandırır. Ayrıca, daha fazla güç sağlayabilir.
 - USB 3.1
 - SuperSpeed+: 10 Gbps
 - Veri hızını iki katına çıkararak daha hızlı veri transferi sağlar. USB Type-C konektörlerinin tanıtımı da bu dönemde yapılmıştır.
 - USB 3.2
 - SuperSpeed+: 10 Gbps, 20 Gbps (çift hat)
 - USB 3.1 ile aynı hızı sunar ancak bazı konfigürasyonlarda 20 Gbps'ye kadar veri transferine olanak tanır. USB Type-C, bu versiyonla daha yaygın hale gelmiştir.
- USB4
 - 40 Gbps'ye kadar veri transfer hızı
 - Thunderbolt 3 ile uyumludur ve çok daha yüksek veri hızları sunar. USB4, USB Type-C konektörünü kullanır ve önceki versiyonlarla geriye dönük uyumludur.

Bağlantı Türü

- USB protokolü, farklı bağlantı türlerine (USB-A, USB-B, USB-C) uygun şekilde uyarlanmıştır.
 - USB-A
 - En yaygın kullanılan USB konektör tipidir ve genellikle bilgisayarlar, şarj cihazları, klavyeler ve

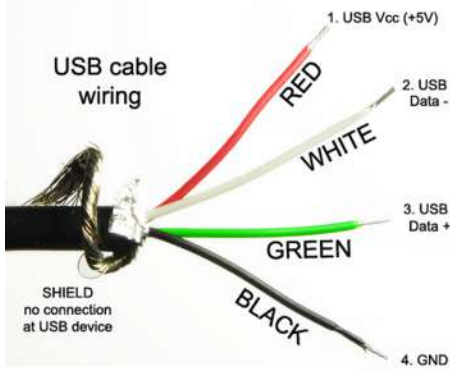
fareler gibi cihazlarda bulunur.

- USB 1.1, USB 2.0, USB 3.0 ve USB 3.1 versiyonlarıyla uyumludur.
- USB 3.0 ve üstü için mavi renkli bir iç kısım, USB 2.0 için ise genellikle beyaz veya siyah renkli iç kısım ile ayırt edilir.
- USB-B
 - Daha çok yazıcılar, tarayıcılar ve bazı harici sabit diskler gibi büyük çevre birimlerinde kullanılan bir konektör tipidir.
 - Standart USB-B, USB 1.1 ve USB 2.0 için kullanılır. USB 3.0/3.1 Micro-B, Daha hızlı veri transferi için ekstra pimplere sahip genişletilmiş bir versiyondur.
 - USB 3.0/3.1 sürümlerinde, genellikle mavi renkli iç kısımlar ve ek pinler bulunur.
- Mini-USB
 - Daha küçük cihazlar için geliştirilmiş bir bağlantı türüdür. Eski dijital kameralar, bazı taşınabilir sabit diskler ve eski mobil cihazlarda bulunur.
 - Genellikle USB 2.0 ile uyumludur.
 - Artık yaygın olarak kullanılmıyor ve yerini Micro-USB ve USB-C'ye bıraktı.
- Micro-USB
 - Özellikle mobil cihazlar, taşınabilir sabit diskler ve bazı küçük elektronik cihazlar için yaygın olarak kullanılır.
 - USB 2.0 Micro-B, yaygın olarak Android telefonlar ve tabletler gibi cihazlarda kullanılır. USB 3.0/3.1 Micro-B, ekstra veri hatlarına sahip, daha hızlı veri transferi için genişletilmiş bir versiyon.
 - İnce ve küçük yapısıyla mobil cihazlarda yaygın olarak tercih edilir. USB 3.0 sürümü ek pimplere sahiptir.
- USB-C
 - Yeni nesil USB konektör tipidir ve simetrik yapısıyla hem yukarı hem de aşağı doğru takılabilir. Çok yönlülüğü sayesinde, hem veri aktarımı hem de şarj işlemleri için kullanılır.
 - USB 2.0'dan USB4'e kadar tüm versiyonlarla uyumludur.
 - Yüksek veri aktarım hızları sunar (USB 3.1, USB 3.2 ve USB4 ile 40 Gbps'ye kadar). Güç aktarımında 100W'a kadar destek sağlar (USB Power Delivery standardı ile). Çift yönlü veri ve güç transferi mümkündür. Aynı kablo üzerinden video sinyali aktarımı yapılabilir (Alt Mode özelliği ile)

Sinyaller

- USB protokolü, verileri D + ve D- veri sinyal hatları aracılığıyla ana bilgisayar ve harici çevresel cihazlar arasında seri olarak gönderir ve alır. USB, iki veri hattının yanı sıra , cihazı güçlendirmek için VCC ve GND sinyallerine sahiptir.

- USB protokolü aynı zamanda enerji yönetimi, cihaz tanıma ve konfigürasyon, veri transfer modları (örneğin, kontrol, veri, kesme, yüksek hızlı, vb.), bağlantı kesme ve diğer USB özelliklerini içeren çeşitli protokol katmanlarından oluşur.
- USB protokolünün önemli özelliklerinden bazıları şunlardır: Yüksek hızlı veri transferi sağlar. Çoklu cihaz bağlantısına izin verir. Tak-çalıştır özelliği ile cihazların anında tanınmasını sağlar. Otomatik güç yönetimi ve şarj desteği sunar. Evrensel olarak desteklenir ve birçok cihaz ve işletim sistemi tarafından uyumlu bir şekilde kullanılabilir.
- USB protokolü, milyarlarca cihazda kullanılan ve yaygın olarak benimsenen bir standarttır. USB, bilgisayarlar, mobil cihazlar, oyun konsolları, yazıcılar, depolama aygıtları, ağ cihazları ve daha pek çok elektronik cihazda yaygın olarak kullanılan bir bağlantı standardıdır.

Modüller

- STM32Cube USB Middleware, STM32 mikrodnetleyicilerinde USB iletişimi için genel bir ara katmandır. Bu kütüphane, farklı USB profillerini destekler ve USB iletişimi için gerekli protokol katmanlarını ve işlevleri sağlar.
- STM32Cube USB Middleware; CDC (Communication Device Class), HID (Human Interface Device), Custom HID, MSC (Mass Storage Class), DFU (Device Firmware Upgrade), USB Audio ve diğer birçok USB profiline sahip olabilir.

Bu kütüphane, USB iletişimi için genel bir çerçeve sağlar ve projenize özelleştirmeler yapmanıza olanak tanır.

- **USB CDC (Communication Device Class)**, seri veri iletişimi için bir USB profili olarak kullanılır. STM32 mikrodnetleyicileri, USB CDC kütüphanesi aracılığıyla bilgisayara seri bir bağlantı noktası olarak görünebilir ve UART gibi geleneksel seri iletişim verilerini USB üzerinden iletebilir. Bilgisayara sanal bir seri port gibi görünür. Seri veri gönderme ve alma fonksiyonlarını sağlar ve USB üzerinden seri haberleşme protokollerini destekler.
- **USB HID (Human Interface Device)**, klavye, fare, joystick gibi insan arayüz cihazlarını temsil eden bir USB profilidir. STM32 mikrodnetleyicilerinde USB HID kullanarak klavye ve fare verilerini alıp gönderebilirsiniz. HID raporlarını oluşturmanızı, USB HID sınıfını uygulamanızı ve kullanıcı arayüzü cihazlarını etkileşimli olarak çalıştırmanızı sağlar. **Custom HID**, USB HID sınıfının özelleştirilmiş bir versiyonudur. Özel ihtiyaçlara göre farklı cihazların veri alışverişini sağlar. STM32 mikrodnetleyicileri, Custom HID sınıfını kullanarak kullanıcı tanımlı HID raporları oluşturabilir ve bu raporlar üzerinden veri iletebilir.
- **USB MSC (Mass Storage Class)**, bir USB profili olarak kullanılan bir USB kütüphanesidir ve USB üzerinden dosya sistemi verilerinin depolanmasını ve iletilmesini sağlar. STM32 mikrodnetleyicileri, USB MSC kütüphanesi aracılığıyla harici bir bellek cihazı gibi davranabilir ve dosyaları bilgisayara aktarabilir. USB üzerinden veri depolama ve aktarma işlevlerini sağlar.
- **USB DFU (Device Firmware Upgrade)**, aygıt yazılımının güncellenmesi için kullanılan bir sınıftır. DFU aygıt sınıfını destekleyen bir mikrodnetleyici, özel bir DFU protokolü aracılığıyla yazılım güncellemelerini alabilir. Bu, yeni bir firmware sürümünü USB üzerinden yüklemek için kullanışlıdır ve mikrodnetleyicinin firmware güncellemelerini kolaylaştırır. **USB Audio**, ses verilerini işlemek ve iletmek için kullanılan bir USB sınıfıdır. STM32 mikrodnetleyicileri, bu sınıfı kullanarak ses akışı sağlayabilir ve ses cihazlarıyla USB üzerinden etkileşimde bulunabilir.

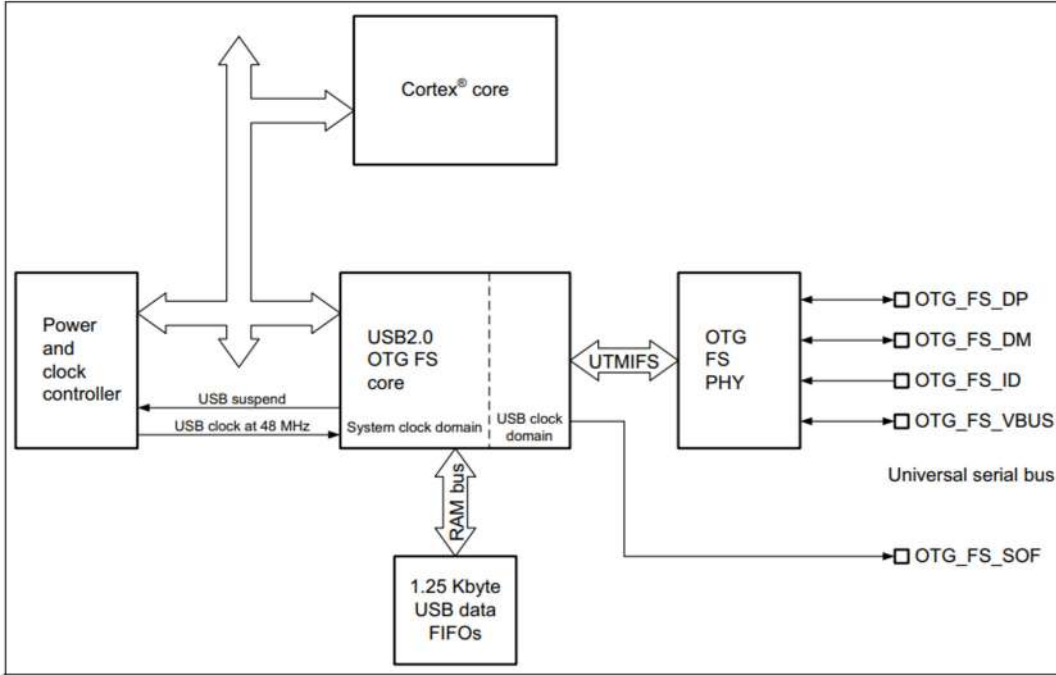
- Bu kütüphaneler ve ilgili fonksiyonlar, STM32 mikrodnetleyicileri ile USB kullanarak farklı veri iletişim

senaryolarını gerçekleştirmenizi sağlar. Projenizin gereksinimlerine ve kullanmak istediğiniz USB profiline bağlı olarak, ilgili kütüphaneleri projenize dahil ederek ve ilgili fonksiyonları kullanarak veri alışverişini yapabilirsiniz.

Birimler

USB Full-Speed Device (USB-FS)

- STM32 mikrodnetleyicilerinde, özellikle düşük ve orta seviye modellerde bulunan bir USB cihaz birimidir.
- Hem USB cihazı (Device) hem de ana bilgisayar (Host) modlarında çalışabilir.
 - Full-Speed USB 2.0 desteği (12 Mbps).
 - USB cihazı olarak çalışmak üzere tasarlanmıştır.
 - Bu birim, genellikle USB cihazı modunda çalışan uygulamalar (örneğin, klavye, fare, USB bellek) için kullanılır.

USB High-Speed Device (USB-HS)

- STM32'nin üst düzey mikrodnetleyicilerinde bulunan bir USB birimidir.
 - High-Speed USB 2.0 desteği (480 Mbps).
 - USB cihazı olarak çalışır ve yüksek hızlı veri aktarımı gerektiren uygulamalarda kullanılır.

